



Agenda Urbana de Calafell 2030



Índex

I.	Marc de referència	5
	El context global	6
	L'àmbit europeu, estatal i autonòmic.....	8
	Agenda Urbana Calafell 2030: una eina clau per enfrontar els seus reptes i potenciar el seu desenvolupament	11
II.	Diagnòstic.....	12
	Estructura del diagnòstic.....	13
	Diagnòstic per dimensions	15
1.	Territori i model de ciutat	15
	Context territorial	15
	Patrimoni natural i cultural.....	18
	Model urbà.....	22
	Proximitat i mobilitat	26
2.	Medi ambient i gestió dels recursos.....	32
	Canvi climàtic i resiliència urbana	32
	Metabolisme urbà	35
3.	Context Econòmic.....	38
	Economia urbana.....	38
	Turisme	41
4.	Context Social	42
	Risc de pobresa i exclusió social	42
	Cohesió social e inclusió	44
	Igualtat de oportunitats: gènere, edat y capacitats diferents.....	45
	Habitatge.....	49
5.	Governança, instruments i tecnologia	51
	Administració electrònica, noves tecnologies i bretxa digital	52
	Anàlisi dels instruments normatius existents.....	54
	Participació ciutadana i governança multinivell	55
	Pressupostos i fons de finançament.....	56
	Anàlisi DAFO.....	58
	Territori i model de ciutat.....	59
	Medi ambient, canvi climàtic i resiliència urbana.....	62
	Context Econòmic	64
	Context Social	65
	Governança, instruments i tecnologia.....	67
	Identificació de reptes i potencialitats.....	69
	Territori i model de ciutat.....	70
	Medi ambient i canvi climàtic.....	73
	Economia urbana.....	76
	Àmbit social	78
	Governança, instruments i tecnologia.....	80
III.	Pla d'Acció.....	82
	Estructura del pla d'acció	83
	Eix Estratègic 1. Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i més propera	86
	Línies Estratègiques Eix 1	87
	Eix Estratègic 2. Adaptació i gestió sostenible dels recursos per a una ciutat més resilient.	102
	Línies Estratègiques Eix 2	103

Eix Estratègic 3. Diversificació, innovació i dinamisme per a una ciutat més atractiva i més competitiva.....	109
Línies Estratègiques Eix 3.....	110
Eix Estratègic 4. Igualtat, inclusió i cohesió per a una ciutat de totes i tots...	113
Línies Estratègiques Eix 4.....	114
Eix Estratègic 5. Transformació digital i participació per a una governança activa de la ciutat.....	118
Línies Estratègiques Eix 5.....	119
IV. Model de governança.....	125
V. Seguiment i avaluació	129
VI. Procés de disseny, desenvolupament i participació.....	131
Participants del procés de construcció de l'Agenda Urbana.....	134

I. Marc de referència

Agenda Urbana de Calafell 2030

Calafell afronta avui un moment de reflexió i d'oportunitat per encarar els grans reptes del futur. La voluntat de millorar la qualitat de vida de la ciutadania, impulsar el creixement econòmic de manera inclusiva i preservar el patrimoni natural i cultural porta el municipi a plantejar-se nous models de planificació i gestió.

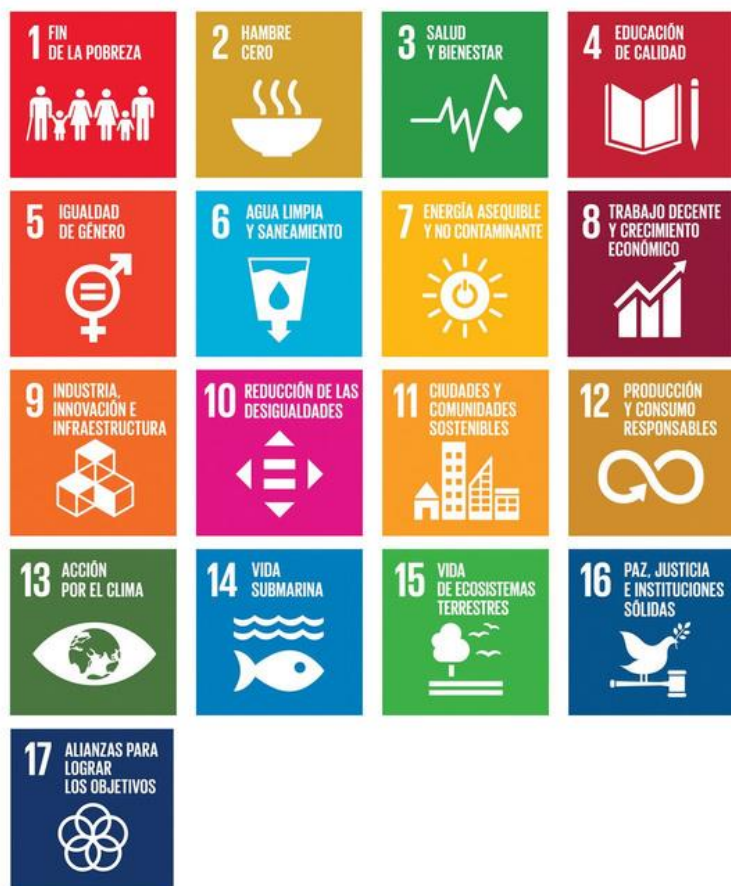
En aquest context, els diferents marcs de referència supramunicipals i internacionals, com ara l'Agenda 2030, la Nova Agenda Urbana, l'Agenda Urbana de la Unió Europea, l'Agenda Urbana Espanyola i l'Agenda urbana de Catalunya 2050, ofereixen un conjunt de principis i eines que permeten adaptar les estratègies locals a les grans tendències globals. El propòsit és clar: avançar cap a un desenvolupament urbà sostenible, resiliència i participatiu que afavoreixi el benestar comú.

El context global

En l'escenari internacional, la sostenibilitat i la transformació urbana són factors clau per encarar els reptes socials, econòmics i ambientals del segle XXI.

Amb l'adopció de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, l'any 2015, les Nacions Unides van definir un ambiciós full de ruta planetari, format per 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i 169 metes específiques. Aquest instrument, d'abast universal, aborda de manera interconnectada temes cabdals com l'erradicació de la pobresa, la garantia de la seguretat alimentària, la protecció del medi ambient i la promoció de la igualtat de gènere, posant sempre les persones al centre de l'acció. En aquest marc, l'ODS 11 —enfocat a la consecució de ciutats inclusives, segures, resilientes i sostenibles— subratlla la importància de millorar la qualitat de vida en els espais urbans, impulsant l'accés a l'habitatge, la mobilitat sostenible, la conservació del patrimoni i la cohesió social. L'Agenda 2030 no tan sols proposa solucions a problemàtiques específiques, sinó que representa un canvi de paradigma, atès que impulsa la cooperació activa entre governs, sector privat, entitats i ciutadania, buscant sempre l'equilibri entre la prosperitat del present i la salvaguarda dels recursos per a les generacions futures.

Paral·lelament, la Nova Agenda Urbana, aprovada a la Conferència Hàbitat III de Quito l'any 2016, amplia i concreta aquests principis a l'àmbit de les ciutats, tot destacant la necessitat de repensar els models urbans per tal que siguin més inclusius, justos i respectuosos amb el medi ambient. Aquest document proposa línies d'actuació basades en la planificació integrada, la participació ciutadana, la igualtat d'oportunitats i la promoció de la resiliència com a resposta als efectes del canvi climàtic i als riscos naturals. A més, reconeix la importància de garantir una distribució equilibrada dels serveis i de la inversió pública per evitar desigualtats territorials, alhora que fomenta l'ocupació i la innovació com a motors de desenvolupament. La Nova Agenda Urbana, d'aquesta manera, esdevé un marc que cada ciutat o municipi pot adaptar a la seva realitat, sempre mantenint l'horitzó d'un creixement urbà més conscient, responsable i connectat amb les necessitats de la població i del planeta.



L'àmbit europeu, estatal i autonòmic

A l'àmbit europeu, estatal i autonòmic, diferents agendes i fulls de ruta complementen els objectius globals esmentats, oferint un marc de referència perquè les regions i els municipis avancin en la mateixa direcció.



- La influència de l'Agenda Urbana de la Unió Europea

La Nova Agenda Urbana és un marc de principis i compromisos destinat a millorar la qualitat de vida a les ciutats, afavorir-ne el desenvolupament sostenible i garantir un futur més just i inclusiu per a tota la població urbana. Va ser aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides l'octubre de 2016, durant la Conferència de les Nacions Unides sobre Habitatge i Desenvolupament Urbà Sostenible, coneguda com a Hàbitat III.

Aquest document neix com a resposta al ràpid procés d'urbanització global, que implica tant desafiaments com oportunitats. Actualment, més de la meitat de la població mundial habita en entorns urbans, i es preveu que aquesta xifra augmenti en les dècades vinents. Aquesta tendència planteja reptes diversos: garantir l'accés als serveis bàsics, millorar la mobilitat, promoure l'accés a l'habitatge, gestionar els residus de manera eficient, adaptar les ciutats al canvi climàtic i lluitar contra la desigualtat i l'exclusió social.

La Nova Agenda Urbana estableix un marc d'acció que vol aprofitar les oportunitats de la urbanització, alhora que proposa solucions per als grans reptes de l'era urbana. Incorpora cinc principis clau —igualtat, sostenibilitat, resiliència, seguretat i participació ciutadana— que es concreten en objectius i compromisos, com la promoció de ciutats inclusives, l'enfortiment de la planificació urbana sostenible, la millora de l'accés a habitatge digne, aigua i sanejament, i la coordinació entre els diferents actors que intervenen en el desenvolupament urbà.

En aquest sentit, la participació ciutadana esdevé un eix central. La Nova Agenda Urbana reconeix la necessitat d'integrar la visió i les aportacions de la societat civil, el sector privat, els governs locals i nacionals, i altres col·lectius rellevants. Amb aquest esperit, es promou un plantejament integrat i participatiu del desenvolupament urbà, que faciliti el diàleg i la cooperació entre totes les parts implicades, per tal d'avançar cap a unes ciutats més justes, sostenibles i obertes a tothom.

- La contribució de l'Agenda Urbana Espanyola

L'Agenda Urbana Espanyola és una iniciativa impulsada pel Govern d'Espanya amb l'objectiu d'orientar el desenvolupament urbà cap a models més sostenibles, inclusivament i respectuosos amb el medi ambient. Emmarcada en la Nova Agenda Urbana i plenament alineada amb l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, aquesta

eina pretén facilitar la implementació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) en tota mena de municipis, tant urbans com rurals. Concretament, l'ODS 11 —dedicat a les ciutats sostenibles, inclusives, segures i resilients— inspira la majoria dels objectius i les línies d'actuació que proposa l'Agenda Urbana Espanyola.

El document estableix un ampli ventall de polítiques i accions que abasten els àmbits social, econòmic i ambiental, amb la finalitat de servir de guia a qualsevol administració local, independentment de la seva mida o ubicació geogràfica. D'aquesta manera, cada municipi pot adaptar l'Agenda a les seves particularitats, aprofitant la flexibilitat d'una proposta que és tant ambiciosa com adaptable a les característiques i necessitats de cada territori.

Els seus deu objectius estratègics recullen els reptes actuals que afronten els territoris, des de la reducció de les desigualtats fins a la millora de la mobilitat, passant per la preservació del patrimoni cultural i la protecció del medi natural.

Així mateix, l'Agenda Urbana Espanyola incorpora mecanismes de seguiment i avaluació per assegurar l'assoliment dels objectius establerts, fomentant la transparència i la responsabilitat en la gestió local. Alhora promou la participació activa de la ciutadania mitjançant processos de consulta i col·laboració, garantint que les polítiques reflecteixin les necessitats reals de les comunitats.

És un instrument que posa en valor les aliances estratègiques amb entitats privades, institucions acadèmiques i organitzacions de la societat civil per impulsar la innovació i compartir bones pràctiques. Aquest enfocament integral no només facilita la implementació efectiva de les mesures proposades, sinó que també contribueix a construir entorns urbans més resilients i adaptables davant els desafiaments futurs, com el canvi climàtic i la creixent urbanització.



Ordenar el territorio y hacer un uso racional del suelo, conservarlo y protegerlo



Evitar la dispersión urbana y revitalizar la ciudad existente



Prevenir y reducir los efectos del cambio climático y mejorar la resiliencia



Hacer una gestión sostenible de los recursos y favorecer la economía circular



Favorecer la proximidad y la movilidad sostenible



Fomentar la cohesión social y buscar la equidad



Impulsar y favorecer la Economía Urbana



Garantizar el acceso a la vivienda



Liderar y fomentar la innovación digital



Mejorar los instrumentos de intervención y la gobernanza

- L'impuls de l'Agenda urbana de Catalunya 2050

Per la seva banda, l'Agenda de Pobles i Ciutats. Agenda urbana de Catalunya 2050 planteja un full de ruta per construir, de manera col·lectiva, una Catalunya amb un territori equilibrat i uns pobles i ciutats més verds, pròspers i democràtics.

Aquest marc estratègic proposa una sèrie d'accions per tal d'afrontar, de manera holística els seus reptes, basada en tres grans prioritats que defineixen l'horitzó cap al 2050:

- Equilibri territorial, per evitar la concentració de recursos i oportunitats en uns pocs nuclis urbans i assegurar una distribució més justa i sostenible.
- Prosperitat econòmica, per fomentar la innovació, la competitivitat i la qualitat de vida en tots els sectors, des del turisme fins a la indústria local.
- Equitat social, que cerca garantir la igualtat d'oportunitats, la cohesió entre barris i pobles, i l'accés de tothom a serveis essencials com la sanitat, l'educació o la mobilitat.

A més, l'Agenda pretén respondre a les dues grans transicions que marca la Comissió Europea: la transició digital i la transició verda. Aquest doble enfocament posa en relleu la necessitat d'integrar la tecnologia i la sostenibilitat a les polítiques urbanes i territorials, promovent ciutats intel·ligents i respectuoses amb el medi ambient.



Agenda Urbana Calafell 2030: una eina clau per enfrontar els seus reptes i potenciar el seu desenvolupament

En el cas de Calafell, aquest nou paradigma de desenvolupament urbà obre la porta a oportunitats transformadores.

Calafell, situat en un entorn costaner d'alt valor natural i patrimonial, afronta diversos reptes derivats de la seva condició turística i de la pressió urbanística associada. La necessitat de gestionar de manera sostenible la vocació turística, equilibrant l'activitat econòmica amb la preservació dels recursos naturals i la qualitat de vida dels residents, és fonamental. Així mateix, el creixement demogràfic i la gran arribada de visitants durant els períodes estivals requereixen una gestió eficient de la mobilitat, l'habitatge i els serveis públics.

No obstant això, Calafell disposa de diverses potencialitats que li permeten afrontar aquests reptes amb èxit. La seva ubicació estratègica, ben connectada amb altres zones de Catalunya, facilita la cooperació intermunicipal i l'accés a projectes de desenvolupament conjunt. El litoral ric i el patrimoni històric singular ofereixen oportunitats per diversificar l'oferta turística, promovent aspectes culturals, mediambientals i gastronòmics que permeten desestacionalitzar l'activitat. A més, la creixent digitalització i la presència de sectors emergents poden fomentar la competitivitat del teixit empresarial local, alhora que es millora la qualitat dels serveis destinats a la població.

En aquest context, la implementació d'una agenda urbana a Calafell esdevé una eina essencial per canalitzar les directrius i les oportunitats que ofereixen els instruments internacionals i supramunicipals. Adaptar els principis de l'Agenda 2030, la Nova Agenda Urbana, l'Agenda Urbana de la UE, l'Agenda Urbana Espanyola i l'Agenda urbana de Catalunya 2050 permetrà abordar de manera integral les problemàtiques locals i integrar la planificació territorial en una estratègia de més gran abast. Així, Calafell pot conjugar el dinamisme econòmic amb la protecció del medi ambient i la cohesió social, garantint la qualitat de vida de la seva ciutadania i convertint-se en un model de sostenibilitat que pugui inspirar altres territoris.

Implementar una agenda urbana és indispensable per assegurar que Calafell segueixi una trajectòria de creixement sostenible, respectuós amb el medi ambient i orientat a la inclusió social. Aquest compromís no només contribuirà a millorar la qualitat de vida dels habitants, sinó que també posicionarà Calafell com a referent en matèria de desenvolupament urbà sostenible, demostrant que les ciutats poden avançar cap a un futur més equilibrat i resiliència mitjançant una planificació estratègica i una col·laboració estreta entre tots els actors implicats.

II. Diagnòstic

Agenda Urbana de Calafell 2030

Estructura del diagnòstic

El diagnòstic és una eina essencial que proporciona una visió objectiva de la realitat urbana, que permet identificar problemàtiques diverses i grans transformacions que impacten en els àmbits socials, ambientals, econòmics, entre d'altres, afectant directament la sostenibilitat de la ciutat. També ofereix una panoràmica clara de les necessitats i els reptes diaris de la gestió urbana. Com a primer pas per analitzar la situació actual, es presenta un resum estructurat que sintetitza de manera qualitativa i quantitativa tant l'estat actual com els principals desafiaments i necessitats que enfronta Calafell en l'àmbit municipal i territorial.

A continuació es presenta un diagnòstic que s'estructura a partir dels eixos estratègics definits per a l'Agenda Urbana de Calafell 2030. Dins d'aquests eixos s'integren els objectius generals i específics de l'Agenda Urbana Espanyola. Així mateix, s'hi inclou el resum de les dades descriptives municipals, l'anàlisi DAFO i el recull dels reptes identificats en el diagnòstic, juntament amb les potencialitats de Calafell per fer front als desafiaments presents i futurs..

Dimensions	Objectius Generals Agenda Urbana Espanyola	Objectius Específics Agenda Urbana Espanyola
1. Territori i model de ciutat	1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl , conservar-lo i protegir-lo	1.1. Ordenar el sòl de manera compatible amb el seu entorn territorial
		1.2. Conservar i millorar el patrimoni natural i cultural i protegir el paisatge
		1.3. Millorar les infraestructures verdes i blaves i vincular-les amb el context natural
	2. Evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent	2.1. Definir un model urbà que fomenti la compacitat, l'equilibri urbà i la dotació de serveis bàsics
		2.2. Garantir la complexitat funcional i la diversitat d'usos
		2.3. Garantir la qualitat i l'accessibilitat dels espais públics
		2.4. Millorar el mitjà ambient urbà i reduir la contaminació
		2.5. Impulsar la regeneració urbana
		2.6. Millorar la qualitat i la sostenibilitat dels edificis
	5. Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible	5.1. Afavorir la ciutat de proximitat
2. Medi ambient i gestió dels recursos		5.2. Potenciar modes de transport sostenibles
	3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència	3.1. Adaptar el model territorial i urbà als efectes del canvi climàtic i avançar en la seva prevenció
		3.2. Reduir les emissions de gasos amb efecte hivernacle
		3.3. Millorar la resiliència davant del canvi climàtic
	4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular	4.1. Ser més eficients energèticament i estalviar energia
		4.2. Optimitzar i reduir el consum d'aigua
		4.3. Fomentar el cicle dels materials
		4.4. Reduir els residus i afavorir el seu reciclatge.

Eixos estratègics Calafell	Objectius Generals Agenda Urbana Espanyola	Objectius Específics Agenda Urbana Espanyola
3. Context Econòmic	7. Impulsar i afavorir l'economia urbana	7.1. Buscar la productivitat local, la generació d'ocupació i la dinamització i la diversificació de l'activitat econòmica.
		7.2. Fomentar el turisme sostenible i de qualitat i els sectors clau de l'economia local.
4. Context Social	6. Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat	6.1. Reduir el risc de pobresa i exclusió social en entorns urbans desafavorits.
		6.2. Buscar la igualtat d'oportunitats des d'una perspectiva de gènere, edat i capacitat.
	8. Garantir l'accés a l'habitatge	8.1. Fomentar l'existència d'un parc d'habitatge adequat a preu assequible.
		8.2. Garantir l'accés a l'habitatge , especialment dels col·lectius més vulnerables.
5. Governança, instruments i tecnologia	9. Liderar i fomentar la innovació digital	9.1. Afavorir la societat del coneixement i avançar cap al desenvolupament de ciutats intel·ligents (Smart cities).
		9.2. Fomentar l'administració electrònica i reduir la bretxa digital.
	10. Millorar els instruments d'intervenció i la governança	10.1. Aconseguir un marc normatiu i de planejament actualitzat, flexible i simplificat que millori, també la gestió.
		10.2. Assegurar la participació ciutadana, la transparència i afavorir la governança multinivell.
		10.3. Impulsar la capacitat local i millorar el finançament.
		10.4. Dissenyar i posar en marxa campanyes de formació i sensibilització en matèria urbana, així com d'intercanvi i difusió de la informació .

1.Territori i model de ciutat

Context territorial

- Entorn territorial i ordenació del sòl

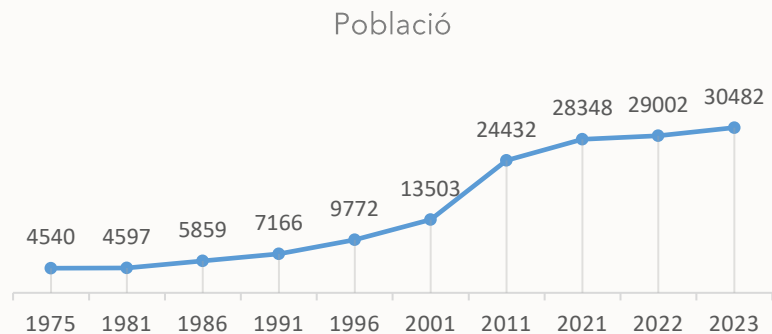
Calafell és un municipi costaner situat a la província de Tarragona, dins de la comarca del Baix Penedès, a la Costa Daurada. Limita al nord amb Bellvei i la Gornal, a l'oest amb el Vendrell, a l'est amb Cunit (que fa frontera amb la província de Barcelona) i al sud amb el mar Mediterrani, on s'estenen 5 quilòmetres de platges. Es troba a uns 40 quilòmetres de Tarragona, la capital de la província, i a 60 quilòmetres de Barcelona, el que li confereix una localització estratègica entre dos aeroports: l'aeroport internacional de Barcelona, a 54 km, i l'aeroport de Reus, a 46 km.

Des del 2005, Calafell disposa del port de Segur-Calafell, que compta amb 525 amarratges per a vaixells amb una eslora màxima de 22 metres. Aquesta infraestructura portuària no només ha millorat la connectivitat, sinó que també ha incrementat l'atractiu turístic de la zona, facilitant l'accés a diverses activitats nàutiques i esportives.

Amb una extensió de 20,4 km², el terme municipal de Calafell està compost per tres nuclis principals: Calafell, Segur de Calafell i la Platja de Calafell, així com 28 urbanitzacions. Aquesta divisió territorial ha evolucionat al llarg del temps, esdevenint un element clau en la política municipal. Abans de la creació de Segur de Calafell, que va ser la urbanització més gran d'Europa en el seu moment, la població es diferenciava entre els habitants del poble, coneguts com a "terrossos", i els de la platja, anomenats "polps". Amb l'aparició del tercer nucli, la població es va dividir en tres grups: la gent de Segur, la del poble i la de la platja.

Actualment, la seva població és de 30.482 habitants (IDESCAT, 2023), i amb una densitat de 1.495,7 habitants per quilòmetre quadrat. Així, Calafell es posiciona com el segon municipi més poblat i també el segon amb major densitat de població de la comarca del Baix Penedès, només per darrere del Vendrell. A més, ocupa la posició 45 en el rànquing de població a Catalunya i la 69 en densitat poblacional en l'àmbit català. Aquestes dades reflecteixen la importància creixent de Calafell com a nucli residencial dins de la regió.

Gràfic. Evolució de la població



Font: IDESCAT, 2023

Calafell presenta característiques territorials distintives que afavoreixen el desenvolupament d'activitats econòmiques en sectors com l'agricultura i el turisme. La seva estructura territorial es fonamenta en la dualitat entre el mar i la muntanya, que dona lloc a dos grans paisatges: les valls interiors, amb un paisatge tancat i agrícola, i el front de mar, caracteritzat per un paisatge obert.

Aquesta dualitat és una característica distintiva de Calafell, tant en l'estructura urbana com en el paisatge. Aquesta dualitat es reflecteix en les dues unitats urbanes diferenciades: Calafell i Segur.

En el cas de Calafell, hi ha una clara separació entre el nucli del poble, que ha crescut al voltant del castell com a element identitari, i el front de mar, desenvolupat gràcies al boom turístic. L'avinguda de la Unió simbolitza la interconnexió entre el patrimoni històric i l'activitat turística.

Segur, per la seva banda, presenta una dualitat entre el front de mar, limitat per la via del tren, i la urbanització situada al vessant de la muntanya. Aquesta zona es divideix en dues parts: la trama urbana contínua entre el tren i l'autopista, que inclou una zona al voltant de l'estació com a centre local, i un seguit d'urbanitzacions a sobre de la C-32, amb una estructura de baixa densitat.

La morfologia del municipi es caracteritza per una trama urbana diversa, que presenta variacions significatives en densitat i tipologia d'edificació. Així, es pot observar des de les zones més densament poblades del front de mar fins a les urbanitzacions de

Segur, situades sobre l'autopista, amb una densitat més baixa i un disseny de ciutat-jardí.

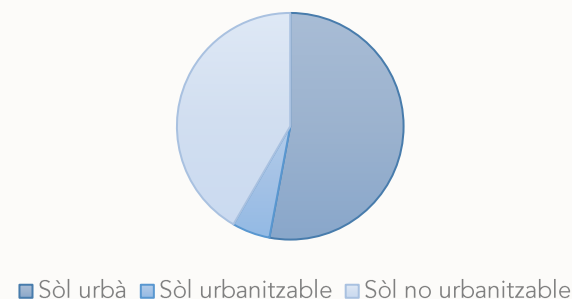
Per altra banda, la trama urbana actual és relativament contínua, facilitada per operacions de desenvolupament que han millorat la connexió entre el nucli urbà i la costa. No obstant això, la ciutat presenta una estructura complexa, amb barreres que dificulten la relació entre les diferents parts i barris, causades principalment per infraestructures de comunicació com les autopistes A-7 i C-32, així com les línies de tren.

Malgrat l'orografia complicada, l'ús del sòl a Calafell es defineix principalment per tres blocs: urbà, forestal i agrícola. El 43,1% de la superfície és sòl urbà, destinat a àrees urbanitzades i infraestructures, incloent-hi zones d'ús industrial. Els boscos representen un 19,4% del territori, complementats per un 1% de sòls amb vegetació baixa. Els conreus actius ocupen un 16,1% de la superfície, predominant les vinyes i els fruiters de secà. Un 3,6% del sòl correspon a cultius abandonats, mentre que les platges arenoses representen un 1,3%. Finalment, els usos extractius i les zones salines associades al litoral ocupen un 0,1% cadascun.

Així, del total de la superfície municipal, el 41,6% correspon a sòl no urbanitzable, mentre que el sòl urbà comprèn el 52,95% i el 5,41% correspon a sòl urbanitzable.

Gràfic. Ús del sòl

Classificació del sòl



Font: elaboració pròpia amb dades del POUM

- Planejament

Al llarg de les últimes dècades, el desenvolupament urbanístic de Calafell ha estat marcat per successió de diversos plans. El Pla General d'Ordenació Urbanística de 1989 es va concebre com un pla de xoc per afrontar una situació de desenvolupament urbà molt delicada, resultat del planejament de 1968, que classificava tot el terme municipal com a urbanitzable y que durant els anys setanta, va donar pas al desenvolupament de diversos plans parcials que van facilitar l'aparició d'urbanitzacions precàries, mancats de serveis bàsics. En alguns casos, ni tan sols s'hi havia instal·lat clavegueram; només es van obrir els carrers, mentre que les zones verdes es van ubicar en els torrents.

Així doncs, aquest Pla va incloure mesures com l'exclusió del procés urbanitzador d'aquelles àrees de valors agrícoles, forestals i paisatgístics, classificant-les com a sòl no urbanitzable amb protecció especial. També es van desqualificar sectors de planejament parcial que no havien estat desenvolupats, d'acord amb la legislació de protecció de la legalitat urbanística promulgada per la Generalitat. A més, es van modificar les alçades edificables al barri de la platja, restringint el nombre de plantes permeses, i es van realitzar reserves de sòl per a la construcció de l'autopista C-32.

Durant la vigència del Pla de 1989, es va aprovar el Pla Territorial General de Catalunya (PTG), que considera Calafell i Cunit com a part d'un sistema territorial bàsic dins d'un àmbit de referència al Camp de Tarragona. En aquest context, Calafell és reconegut com a part dels sistemes costaners del corredor prelitoral, i el PTG proposa mesures per abordar les característiques congestives de la zona, que es deriven d'una alta ocupació del sòl per activitats turístiques i segones residències. Aquestes mesures buscaven promoure un desenvolupament qualitatiu, alhora que preservaven el medi ambient com a element d'identitat i referència.

A més del PTG, Calafell es troba dins de l'àmbit del Pla Director Urbanístic del Sistema Costaner (PDUSC) de 2005, que té com a objectiu protegir i valoritzar el litoral català, regulant el seu desenvolupament i assegurant la protecció dels espais lliures. El PDUSC va delimitar una àrea de regulació de sòl costaner especial a Calafell, específicament el torrent Graiera-Bellamar, que va ser objecte de transformació a través de l'adaptació del POUM.

El 12 de gener de 2010 es va aprovar definitivament el Pla Territorial Parcial del Camp de Tarragona (PTPCT), incorporant al POUM de Calafell algunes de les seves propostes, és a dir, aquelles en relació amb el sistema d'espais oberts de Calafell afecten les muntanyes litorals compartides amb Bellvei i el Vendrell, que es

classifiquen com a sòls de protecció especial, així com un àmbit al nord del nucli urbà, que es designa com a sòl d'interès estratègic.

El PTPCT també va plantejar un canvi en l'ús del nucli urbà de Calafell amb l'objectiu de fomentar la barrella d'usos en les àrees urbanes, promovent un reequilibri entre la residència i la feina, així com un ús més eficient del sòl.

Pel que fa a les infraestructures de mobilitat, situa Calafell dins del corredor mediterrani, que canalitza fluxos de vehicles externs i de l'autovia A-7 al llarg de la regió. Aquest projecte ha tingut un impacte significatiu en el municipi, afectant espais de gran valor ecològic i paisatgístic, per la qual cosa és necessari explorar alternatives més sostenibles per millorar la connectivitat sense comprometre l'entorn natural.

Actualment, l'instrument de planificació vigent a Calafell és el Pla d'Ordenació Urbanística (POUM), que es va aprovar definitivament el 2011 per la Comissió Territorial de Tarragona, i que va destacar que el POUM s'ajustava a la necessitat d'actualitzar les propostes urbanístiques del Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU) fins aleshores vigent. Així, es va proposar deixar fora del procés urbanitzador les àrees amb valors agrícoles, forestals i paisatgístics, desqualificar sectors no desenvolupats, modificar les alçades edificables del barri de la platja i reservar sòl per a la C-32.

El POUM també es va dissenyar per adaptar-se al nou context social i complir amb els plans territorials i urbanístics de Catalunya, promovent el reforç d'espais lliures i equipaments comunitaris, la gestió sostenible del paisatge, la millora de la imatge turística i la reconsideració de l'estructura viària per a una mobilitat sostenible.

Els darrers anys, també s'han aprovat instruments de caràcter supramunicipal amb incidència directa sobre el desenvolupament territorial del municipi, com el Pla de Ports de Catalunya: horitzó 2030. Alhora, el mateix Consistori ha aprovat instruments de planificació sectorial, com el Pla de Mobilitat Sostenible, el Pla de Barris, el Pla d'Acció Local de l'Agenda 21, el Pla d'Acció Municipal i, des de l'any 2014, l'adhesió al Pacte dels Alcaldes i Alcaldesses pel Clima i l'Energia, com a manifestació de la voluntat de govern, que implica un alt grau de compromís pel que fa als aspectes de desenvolupament urbanístic i la sostenibilitat.

També s'ha obtingut el certificat Biosphere que atorga l'Institut per al Turisme Responsable (ITR), una de les acreditacions de més reconeixement internacional a l'àmbit de la sostenibilitat, i acredita que l'oferta turística municipal està alineada amb els objectius de desenvolupament sostenible establerts per l'ONU i amb l'Agenda 2030.



Patrimoni natural i cultural

- Patrimoni natural

Calafell és un municipi costaner amb una notable diversitat paisatgística que afavoreix el desenvolupament d'activitats econòmiques diverses com l'agricultura, la indústria i el turisme.

El territori de Calafell es troba entre dues dinàmiques de paisatge ben diferenciades. D'una banda, la zona muntanyosa associada al Massís del Garraf, amb torrents d'aigua poc cabalosos com el torrent de la Cobertera, i una presència destacada d'urbanitzacions distribuïdes de manera irregular que fragmenten les masses forestals de pi blanc, formant un mosaic al voltant de les zones urbanitzades.

L'agricultura, de poca extensió, es concentra a les zones més planes, especialment a les valls de torrents d'una certa profunditat, i està dominada per cultius llenyosos de secà.

La divisió del municipi per l'autopista C-32 marca un fort impacte en el paisatge, amb incisions visibles en la roca calcària. Aquesta infraestructura, juntament amb les urbanitzacions i l'ampliació del camp de golf de la Graiera al nord-oest del municipi, ha tingut un paper significatiu en la transformació del paisatge.

D'altra banda, el paisatge litoral és d'un marcat caràcter turístic, dominat per blocs de pisos a primera línia de mar. Les platges de Calafell són llargues i rectilínies, de sorra fina i amb una estructura sedimentària del Plistocè. Les masses de vegetació, principalment pinedes de pi blanc, es troben al nord del nucli històric, als turons de la Font i de l'Escarnosa, creant un contrast amb la façana costanera.

Quant a la seva orografia, un 37,6% del terme municipal és muntanyós, amb pendents superiors al 20% que arriben fins als 222 metres a la muntanya del Fondo. Les elevacions més destacades són la Roca Lliscant (174 m), Montpaó (170 m) i la Graiera (125 m). Al sud-oest del municipi es troba la vall del torrent de la Graiera, que és la plana més extensa, amb altures entre el nivell del mar i els 25 metres. La major part del terme està orientat al sud i sud-est, la qual cosa afavoreix la incidència solar.

L'estructura natural de Calafell es fonamenta en els sòls rústics, no urbanitzats, amb una base forestal i zones boscoses homogènies. Aquestes àrees es caracteritzen per la seva funció de connectivitat ecològica i per la seva importància paisatgística, incloent-hi elements com les zones inundables. La connectivitat ecològica

està principalment associada a les zones de bosc i conreus, ja que els torrents han perdut en part aquesta funció a causa de les urbanitzacions adjacents. Tot i això, els torrents de la Cobertera i de Montpaó mantenen zones lliures abans d'arribar a la costa, que conserven la seva funcionalitat connectora en sentit nord-sud, i la desembocadura del torrent de la Cobertera es manté lliure d'urbanitzacions, tot i que en el seu tram final està canalitzat.

L'autopista que travessa Calafell de nord a sud suposa una barrera per a la connectivitat ecològica i, juntament amb el creixement de les urbanitzacions, ha limitat aquesta funció. No obstant això, la connexió est-oest entre el Massís del Garraf i la Serra de Bonastre manté alguns passos per a la continuïtat dels espais lliures interiors de Calafell. Aquests passos són punts estratègics per a la funcionalitat ecològica del municipi i resulten fonamentals per preservar-ne la connectivitat.

A Calafell, la fauna presenta una rica diversitat amb nombroses espècies protegides, que inclouen mamífers, amfibis, rèptils i, especialment, aus. Moltes d'aquestes espècies d'aus que nidifiquen al municipi solen evitar els entorns urbans, però troben en els espais forestals i en el mosaic agroforestal de Calafell un hàbitat ideal per a la seva alimentació, refugi i nidificació.

És crucial destacar la importància dels ecotons, que són zones de transició entre els àmbits agrícoles i les masses forestals. Aquests indrets són reconeguts per la seva elevada biodiversitat, ja que ofereixen una varietat de recursos i condicions que afavoreixen la convivència d'espècies diverses.

El mar, per la seva banda, és un dels elements principals que defineixen l'entorn i hàbitat de Calafell. El municipi compta amb cinc quilòmetres ininterromputs de litoral, una façana marítima única a Catalunya que limita amb els termes de Cunit i el Vendrell, i que es divideix en tres platges principals: la Platja de Calafell, al nucli de la Platja; la Platja de Segur, davant del nucli de Segur de Calafell; i la Platja de l'Estany-Mas Mel, situada davant dels barris homònims. Aquestes tres platges estan vorejades pel passeig marítim, oferint un accés continu a la costa. La Platja de Calafell, situada a l'extrem occidental del municipi i pròxima al Vendrell, té una superfície aproximada de 0,059 km²; al centre del litoral, la Platja de l'Estany-Mas Mel compta amb una superfície d'aproximadament 0,067 km², i finalment, la Platja de Segur de Calafell, ubicada a l'extrem oriental i limítrofa amb el terme de Cunit, abasta una superfície de prop de 0,139 km².

En aquest entorn, destaca la desembocadura del Torrent de la Cobertera, on es podria recuperar la vegetació potencial de gran valor relacionat amb les llacunes

litorals. Aquest espai, conegut com «l'Estany», és altament valorat pel seu significatiu potencial ecològic.

Pel que fa a la visibilitat, l'àrea situada al nord del poble, especialment per sobre de l'autopista, presenta una alta exposició visual. Elements com Els Carquinyolis, Els Castellassos, la muntanya dels Sants, el Torrent i el vessant oest de l'Escarnosa, així com altres zones més al nord com la Costa de la Graiera i el cim de la Roca Lliscant, són especialment prominents. A l'est del terme municipal, el vessant oest de la muntanya al sud de Mas Romeu és també una àrea de gran visibilitat.

Des del punt de vista de l'observació del paisatge, la visibilitat que s'ofereix des dels camins de carena i des de punts elevats del municipi és important, ja que aquests indrets poden funcionar com a miradors del paisatge.

- Patrimoni cultural

A Calafell, el patrimoni cultural és un element destacat que contribueix significativament al paisatge del municipi, dins del qual s'han inventariat més de 130 elements. La presència d'elements patrimonials culturals i etnològics, com el patrimoni arqueològic i arquitectònic, és molt rellevant. Exemples clars d'això són les barraques i les terrasses de pedra seca, característiques dels paisatges de vinya i d'olivera.

El patrimoni municipal de Calafell compren una rica herència històrica, arqueològica i arquitectònica, amb indrets significatius que inclouen diversos elements declarats béns culturals d'interès local (BCIL) i béns culturals d'interès nacional (BCIN).

El seu patrimoni arqueològic inclou béns com el jaciment paleolític de la Graiera, que revela les primeres comunitats humanes a la zona, i la Ciutadella Ibèrica, un testimoni de la civilització ibèrica assentada al territori, l'assentament ha revelat l'existència d'una zona residencial formada per habitacions rectangulars disposades radialment, que comparteixen les parets mitgeres i s'adossen a una paret de fons que fa les funcions de muralla. La datació pot ser situada entre la segona meitat del segle VI aC i mitjans de la centúria següent.

Entre els vestigis més rellevants, també es troben les del Vilarenc, que data del segle I aC, restes d'un gran edifici d'època romana, que s'estenia per una àrea de més de 1.000 m², amb una distribució interna molt complexa i un programa constructiu i ornamental acurat, posteriorment identificat com un conjunt termal.

Així mateix, el Castell i l'església de la Santa Creu, classificats com a béns culturals d'interès nacional (BCIN), formen un conjunt que s'alça sobre un turó al nucli de la població primitiva de Calafell, envoltat d'un fascinant conjunt troglodític. El recinte fortificat, de forma allargassada, ressegueix les irregularitats del terreny; la part més antiga del castell es troba a mà esquerra, oposada a l'ermita, i data probablement del segle XI. La capella romànica de la Santa Creu, del segle XI, forma part de l'estructura oriental del castell, amb l'absis i el mur nord que serveixen també com a muralla.

Un altre element patrimonial és la Talaia, també catalogada com a bé cultural d'interès nacional (BCIN). Aquesta torre el·líptica del segle XV, construïda amb pedres lligades amb morter de calç i sorra, és un testimoni de l'arquitectura defensiva de l'època. També són béns d'interès el Casalot d'en Viola, una construcció del segle XVII probablement erigida en el context de la Guerra dels Segadors, i l'ermita de Sant Miquel, que data dels segles XI-XII, així com el caseriu del Montpaó, de fundació medieval.

Les botigues de pescadors, també classificades com a BCIL i construïdes a mitjan segle XVIII, utilitzaven un sistema constructiu tradicional amb murs de càrrega i sostres unidireccionals. Els seus murs, de maó massís i totxana perforada units amb morter, reflecteixen la tradició pesquera del nucli original de la platja. Les cases d'indians, com Cal Perico, l'Hostal i La Sínia, simbolitzen el retorn dels emigrants.

Finalment, l'església parroquial de Santa Creu (BCIL), situada davant de l'Ajuntament, presenta una façana de grans dimensions, on es manifesten les tres naus que componen l'edifici. A la nau primitiva de l'església, es poden trobar les restes d'unes pintures al fresc datades entre els segles XI i XVII, amb estils romànic i renaixentista. Així, la casa consistorial i l'edifici del Comú, construïts a la segona meitat del segle XIX, completen un panorama que il·lustra la rica història i identitat de Calafell.

Pel que fa al patrimoni cultural de la ciutat, és important ressaltar que, malgrat els esforços significatius realitzats per a la seva conservació, i que actualment la major part es troba en un bon estat, hi ha també espais d'alt valor històric i cultural que requereixen actuacions de recuperació i preservació.

- Infraestructures verdes i blaves

El verd urbà és un element fonamental en el disseny i la planificació de les ciutats, ja que ofereix una àmplia gamma de beneficis ambientals, socials i econòmics, a més, contribueix al control de la temperatura, ajudant a mitigar l'efecte d'illa de calor que

sovint es produeix en entorns urbans densament construïts. En aquest sentit, la vegetació actua com un regulador natural de la temperatura, proporcionant ombra i refrigeració, cosa que resulta crucial durant els mesos d'estiu.

El verd urbà també contribueix a la millora la qualitat de l'aire en captar contaminants i partícules en suspensió. Això no només beneficia la salut pública, sinó que també redueix l'impacte de les malalties respiratòries i cardiovasculars.

Per altra banda, la presència d'espais verds contribueix, a la reducció del soroll, ja que la vegetació pot actuar com una barrera acústica, millorant la qualitat de vida i el descans de les persones. La seva importància no es limita només a aspectes ambientals; també té un paper crucial en la salut mental i física de les persones. La disponibilitat d'espais per a la recreació, el lleure i l'exercici físic fomenta un estil de vida saludable, reduint l'estrès i millorant el benestar emocional. En aquest sentit, els parcs, jardins i zones verdes són llocs de reunió i convivència que enforteixen el teixit social.

En aquest mateix context, les infraestructures blaves integrades als espais verds són essencials per a la gestió sostenible de l'aigua. A través de la infiltració, ajuden a recarregar els aqüífers, milloren la disponibilitat d'aigua potable i contribueixen al control de les inundacions, així com a la irrigació dels camps agrícoles.

Per totes aquestes raons, la gestió del verd urbà ha de ser una prioritat en les polítiques urbanes. Una gestió eficaç del verd urbà no només garanteix la sostenibilitat ambiental, sinó que també millora la qualitat de vida dels ciutadans i contribueix a crear ciutats més habitables i resilients.

Així, doncs, la trama urbana de Calafell s'estén entre la Serra del Mig i la costa, travessada pels torrents de Cobertera i Montpaó, configurant una xarxa d'espais naturals i zones verdes de gran valor ambiental i paisatgístic. La Serra del Mig constitueix un espai agroforestal amb una barreja d'alzinars i pinedes de pi blanc, a més de conreus de vinya, oliveres i gira-sols que enriqueixen la biodiversitat i el patrimoni natural de la zona. Més al sud, el parc del Comú funciona com un espai verd semiurbà que connecta amb el nucli de la ciutat, afavorint la integració de la natura dins l'àmbit urbà i oferint una àrea d'esbarjo i convivència per als residents. Altres espais, com el torrent de Segur i el parc a la zona de la Sínia, amplien la diversitat i distribució de zones verdes, mentre que la platja encara conserva alguns trams amb vegetació singular que seria essencial protegir per mantenir-ne el valor ecològic i evitar la degradació d'aquests hàbitats.

Segons el Pla Director dels Espais Verds, Calafell disposa de 384.969 m² d'espais verds, equivalent a 13,9 m² per habitant. Aquesta xifra supera la recomanació mínima de l'OMS (9 m²/hab.) i s'alinea amb els estàndards europeus (10-15 m²/hab.).

Així mateix, Calafell compta amb 172 unitats de gestió d'espais verds, de les quals 159 reben manteniment freqüent per garantir-ne la qualitat, mentre que les restants no són d'ús habitual per a la ciutadania. Tot i això, només el 18% d'aquesta superfície correspon a espais plenament útils i funcionals (parcs, jardins, places o zones obertes per a vianants). La resta són espais poc accessibles o de baixa qualitat, com els elements de vials, que representen el 46% del total.

Tipus d'espai verd	Nombre d'UG	Superfície (m2)
Jardins	11	11.714
Parcs	20	93.964
Places	23	29.387
Elements de vialitat	79	109.384
Espais verds en equipaments	16	78.306
Altres espais lliures	13	23.981
Espais de transició amb l'entorn natural	2	9.628
Pendent de desenvolupar	8	28.605
Total d'espais verds	172	384.969

No obstant això, una part important de la població de Calafell no té accés adequat a espais verds amplis i de qualitat, la qual cosa evidencia desigualtats significatives en la distribució, especialment en els barris amb major densitat. Aquesta realitat posa de manifest la necessitat d'estratègies i accions per assegurar una distribució més equitativa d'aquests espais. Segons les dades disponibles::

Barri	Habitants	Superfície (m²)	m²/habitant
La Platja de Calafell	3.669	5.549	1,51
Segur de Calafell (Muntanya)	8.898	26.276	2,95
Valldemar/Montmar	483	2.585	5,35
Segur de Calafell (Platja)	2.418	13.879	5,74
El Mas Romeu	698	4.728	6,77

En aquest context, és essencial assegurar que els espais verds estiguin situats a una distància màxima de 300 metres dels habitatges, equivalent a uns 5 minuts a peu. Aquesta proximitat facilita l'accés quotidià i fomenta l'ús dels espais per a la comunitat.

Actualment, el parc de la Sínia és el parc urbà més gran de Calafell, amb una extensió de 31.374 m², i recentment, s'ha desenvolupat la Zona Verda del Mas Mel, un espai de 22.000 m² on s'han plantat aproximadament uns 11.000 arbres, arbusts i plantes diverses. Aquest projecte ha inclòs la millora de l'entorn de l'escola bressol Petit Trenet, la creació d'una connexió viària nord-sud i la implementació d'un sistema de basses i motes per a la contenció d'aigües així com la plantació de vegetació i la sembra de prat, ampliant de manera significativa l'oferta d'espais verds al municipi.

Segons el Pla Director de Verd Urbà, una part important de la població de Calafell ja disposa d'accés a espais verds amplis, superiors als 10.000 m², com el Parc de la Sínia, que compta amb 250 exemplars d'arbrat, i la Zona Verda del Mas Mel, que obrirà a la ciutadania un cop la vegetació es consolidi, amb més de 180 exemplars d'arbres.

En altres zones del municipi, els residents també tenen accés a espais verds més petits, situats a menys de 300 metres de les seves llars, així com zones verdes de mida mitjana, d'entre 5.000 i 10.000 m², especialment en les àrees de transició entre nuclis urbans i espais naturals.

A més, els principals recorreguts escolars i els entorns dels centres de salut estan equipats amb zones verdes i arbrat viari, contribuint de manera notable a la millora de la qualitat de l'aire i integrant el verd en la vida diària dels habitants.

Pel que fa a l'arbrat urbà, l'inventari municipal inclou 4.496 arbres d'alineació i 937 en zones verdes, arribant a un total de 5.433 exemplars distribuïts en 71 espècies diferents. Les moreres representen el 15,92% del total, seguides pels lledoners (8,34%) i els plàtans (8,26%). Aquestes xifres, que superen el 10% recomanat per espècie, suggereixen la necessitat de diversificar per evitar la dependència excessiva. Al Passeig Marítim, predomina la palmera Phoenix dactylifera, mentre que a Segur de Calafell Platja el pollancre negre (4,51%) presenta problemes de conservació. A Segur de Calafell Muntanya s'han identificat alineacions de coníferes i altres espècies menys adequades per a entorns urbans.

No obstat això, encara es detecten oportunitats de millora en la diversificació d'espècies arbòries i l'optimització d'espais verds amb manteniment deficient. Aquestes accions permetrien augmentar no només l'estètica i la funcionalitat d'aquests espais, sinó també reforçar la sostenibilitat ambiental i la qualitat de vida de la ciutadania de Calafell.



Model urbà

- Infraestructura i serveis

El nucli urbà de Calafell es caracteritza per una estructura compacta i densa, amb tres nuclis urbans principals: Calafell, Calafell Platja i Segur de Calafell. El primer, Calafell, és el centre històric, on es concentren equipaments culturals i patrimonials, i presenta una trama urbana reticular que s'expandeix cap a zones d'eixample amb més densitat i edificació en alçada.

Calafell Platja, situat a la línia de costa, constitueix la principal zona turística del municipi, amb una gran presència de serveis hotelers, restaurants i espais d'oci, on el passeig marítim es presenta com espai destacat per a la mobilitat a peu i en bicicleta.

Segur de Calafell, el tercer nucli, se situa també a la franja costanera però amb una major extensió residencial, caracteritzada per urbanitzacions disperses i una orografia més irregular.

Cada nucli presenta zones pacificades que afavoreixen els desplaçaments a peu i contribueixen a la cohesió de la comunitat, oferint serveis culturals, educatius i sanitaris que permeten cobrir a peu les necessitats bàsiques dels residents, reduint la dependència del transport motoritzat.

Les infraestructures viàries més importants són la C-31 i la C-32. La C-31, que travessa el municipi de forma perifèrica, actua com la principal connexió amb altres municipis, així com amb Barcelona i Tarragona, i té un paper clau en el desenvolupament econòmic i les relacions funcionals de Calafell. Tanmateix, aquesta via representa també una barrera entre el nucli urbà i les zones forestals de l'interior. Per altra banda, la C-32 comunica internament Calafell i les urbanitzacions situades al nord, però crea també una divisió física que limita la continuïtat urbana i fragmenta el paisatge natural entre els espais verds del nucli urbà i les zones forestals circumdants.

En termes d'infraestructures ferroviàries, Calafell disposa de dues estacions de tren, una a Calafell Platja i una altra a Segur de Calafell, que cobreixen les necessitats d'una part de la població. El traçat ferroviari recorre el municipi paral·lel a la línia de costa, formant una altra barrera física entre el nucli urbà i les platges. Aquesta divisió limita la permeabilitat entre el centre i la zona de costa, afectant la mobilitat interna.

Les barreres causades per les infraestructures de comunicació, tant viàries com ferroviàries, tenen un impacte considerable en la mobilitat i la connexió entre barris. A més, aquestes divisions dificulten la continuïtat dels espais naturals, afectant la conservació de la biodiversitat. La fragmentació de l'espai urbà limita la connectivitat amb la zona turística, que es concentra majoritàriament a la costa, fent necessari enfortir les connexions entre la zona litoral i els tres nuclis urbans per facilitar un flux fluid de persones i vehicles cap als serveis i béns repartits pel municipi, contribuint així a una major cohesió urbana.

Una de les problemàtiques identificades a causa d'aquestes barreres és la segregació de la zona turística, que concentra i limita el turisme a la zona de la costa. Això fa evident la necessitat de reforçar la connectivitat i les relacions de continuïtat amb altres zones, per tal de permetre un flux fluid tant de persones com de vehicles.

Així doncs, la segregació limita les oportunitats de desenvolupament econòmic i cultural en altres parts de la ciutat, creant una dependència excessiva de la franja costanera. Aquesta situació no només sobrecarrega les infraestructures locals en zones turístiques sinó que també pot empobrir l'experiència turística, fent-la menys variada i menys sostenible.

- Complexitat i diversitat d'usos

La complexitat i diversitat dels usos del sòl, de manera general, estan condicionades per l'evolució de l'activitat humana al territori. A Calafell, el sòl agrícola ha estat històricament un dels més predominants. Tanmateix, el canvi en el model productiu i la promoció de l'activitat turística han tingut un impacte significatiu en l'ús del sòl residencial i terciari, augmentant-ne notablement la proporció durant les dècades de 1970 i 2000.

Actualment, l'ús predominant del sòl a Calafell continua sent el residencial, que ocupa una extensió aproximada de 280 ha, seguit de l'ús agrícola, que ha disminuït fins a representar unes 180 ha, i del sòl industrial, amb unes 40 ha. Pel que fa a l'ús hotel·ler i comercial, tot i la seva rellevància econòmica per al municipi, representa només un 3% del sòl urbà (al voltant de 8 ha). D'altra banda, els camps tenen una presència significativa dins del paisatge, ocupant unes 25 ha, és a dir, un 5% del sòl rural.

Aquestes dades reflecteixen la transformació del municipi cap a un model enfocat en el turisme i els serveis, tot i que encara conserva elements importants de la seva tradició agrícola, especialment a les zones interiors.

- Espai públic

La diversitat i la qualitat dels espais públics han estat una de les grans prioritats de l'administració municipal de Calafell. El municipi disposa d'una àmplia oferta d'espais d'oci, que inclou instal·lacions esportives, diversos centres culturals i entorns naturals, amb prop de 20 espais públics repartits entre platges, parcs, places i jardins. Entre aquests, destaquen el centre cívic al Port de Segur i altres espais pensats per a activitats recreatives i socials. A més, Calafell disposa d'espais com el Passeig Marítim, parcs històrics com el Castell de la Santa Creu i la Ciutadella Ibèrica, que combinen elements culturals i d'esbarjo.

Pel que fa als serveis d'oci, Calafell organitza activitats regulars per a veïns i visitants, incloent-hi festes populars i esdeveniments temàtics relacionats amb el patrimoni cultural i gastronòmic. Aquesta oferta fa que Calafell sigui un destí clau tant per al turisme com per a la vida diària dels seus habitants.

En aquest sentit, es pot considerar que Calafell presenta una oferta variada d'espais públics d'oci i recreació. Aquesta diversitat és fonamental per satisfer les necessitats de lleure de la seva població i el turisme, i constitueix una gran fortalesa del municipi. No obstant això, la concentració d'espais turístics i recreatius podria causar un desequilibri en l'accés entre els residents i els visitants, especialment en temporades altes.

A més, el municipi disposa d'una important diversitat d'equipaments públics, com ara: 1 biblioteca, 2 centres cívics i 1 mercat municipal. Quant a l'accessibilitat de l'espai públic, es pot afirmar que majoritàriament aquests espais compten amb condicions d'accessibilitat, com rampes, passarel·les, places d'aparcament reservades i lavabos adaptats.

Tot i això, encara existeixen algunes barreres d'accessibilitat en certes zones urbanes que caldria millorar per garantir una mobilitat més fluida i inclusiva, especialment per a persones amb mobilitat reduïda o altres necessitats específiques. Aquestes limitacions generen impactes negatius en la qualitat de vida i la mobilitat diària dels residents.

- Medi ambient urbà i formes de contaminació

Un aspecte fonamental per a qualsevol ciutat és la qualitat del medi ambient urbà, que inclou tots els elements físics, biològics i socials que conformen l'entorn en què

viuen les persones. Això comprèn factors com la qualitat de l'aire, diversos tipus de Un aspecte fonamental per a qualsevol ciutat és la qualitat del medi ambient urbà, que inclou tots els elements físics, biològics i socials que conformen l'entorn en què viuen les persones. Això comprèn factors com la qualitat de l'aire, diversos tipus de contaminació (acústica, lumínica, odorífera), la generació de residus, entre altres, que poden afectar la salut i el benestar de la població.

En el cas de Calafell, no es detecten problemes greus de contaminació. Els valors mitjans de l'índex de qualitat de l'aire (ICA) en els darrers anys han estat dins dels límits considerats com a “bons” o “regulars”. Així, per exemple, l'índex de qualitat de l'aire de l'any 2021 es va mantenir dins dels valors habituals de qualitat moderada, indicant una tendència estable, tot i que cal continuar monitorant els principals contaminants atmosfèrics com el diòxid de nitrogen (NO₂) o les partícules en suspensió (PM₁₀).

Pel que fa a la contaminació acústica, els nivells de soroll més rellevants provenen de les vies de comunicació, com la carretera C-31 i l'autopista C-32, així com el trànsit ferroviari. Aquests factors, conjuntament amb algunes activitats d'oci a la zona costanera durant els mesos d'estiu, generen nivells de soroll que poden afectar la qualitat de vida dels residents, especialment durant les èpoques de màxima afluència turística.

En relació amb la contaminació lumínica, tot i que Calafell no presenta problemes greus, es detecta una certa interferència per l'excés de llum artificial a la zona urbana. El sobreús de la il·luminació pública, així com els cartells publicitaris i l'activitat nocturna, alteren el cicle natural del medi nocturn, afectant els ritmes biològics de les persones, els animals i les plantes.

A més, Calafell experimenta episodis puntuals de contaminació odorífera, en gran part a causa de la proximitat a certes zones industrials i agrícoles. Aquest fenomen, tot i ser esporàdic, afecta la percepció de la qualitat ambiental.

Per tal d'afrontar aquestes problemàtiques, s'han posat en marxa instruments de planificació ambiental com el Mapa de Capacitat Acústica i el Mapa de Protecció contra la Contaminació Lumínica, amb l'objectiu de controlar i reduir els nivells de contaminació en la ciutat. Aquestes eines permeten identificar les àrees més afectades i establir mesures correctives per minimitzar els impactes negatius sobre la salut pública i el medi ambient.

Finalment, la neteja urbana és una altra part important d'un ambient saludable. L'acumulació de deixalles i residus pot atraure plagues, contaminar l'aire i l'aigua, i generar un entorn desagradable per als ciutadans. El volum de residus generats a

Calafell és alt, i es necessiten mesures per reduir-ne la producció i fomentar el reciclatge i la correcta gestió dels residus, per millorar així la sostenibilitat ambiental del municipi.

- Regeneració urbana

Una de les actuacions més rellevants en matèria de regeneració urbana a Calafell s'ha dut a terme en el marc de la Llei de Barris. Aquesta llei, té com a objectiu intervenir de manera integral en els barris per evitar-ne la degradació i millorar les condicions de vida dels seus habitants.

En aquest context, el Projecte d'Intervenció Integral al Nucli Antic de Calafell, aprovat el 2010, ha permet dur a terme accions per a revertir la regressió urbanística de l'àrea mitjançant accions per revitalitzar el barri a través de noves dinàmiques de recuperació urbanística i social, amb la finalitat de garantir un desenvolupament sostenible i de qualitat per als seus residents,

Les actuacions urbanístiques s'han centrat en la millora de l'accessibilitat i urbanització de diferents zones, com el Castell i el seu entorn, la xarxa cívica del nucli, el carrer Jesús com a eix principal de comunicació, i espais verds i places. També s'ha dotat el barri de nous equipaments, com l'adequació i ampliació de l'edifici del Sindicat com a Centre Cívic i la rehabilitació de la masia de Cal Rion per crear un nou centre cultural. A més, s'han impulsat mesures per incentivar la rehabilitació d'edificis residencials, amb especial atenció a l'eliminació de barreres arquitectòniques, la sostenibilitat i l'eficiència energètica.

A l'àmbit de la promoció econòmica i cultural, el projecte ha desenvolupat un programa de revitalització del comerç local per millorar-ne la imatge, atreure noves activitats i fomentar la cultura emprenedora. També s'ha previst l'atracció d'activitats artesanals amb la creació d'un mercat periòdic i la rehabilitació de cases al peu del Castell per a aquesta finalitat. Altres iniciatives incloses han estat: la senyalització d'itineraris per descobrir el patrimoni del nucli antic, l'edició de materials informatius i la promoció de productes locals de qualitat vinculats a denominacions d'origen com Siurana o Penedès, així com l'adequació del nucli antic dins de la ruta turística i cultural d'Al-Mansur, que connecta Calafell amb Còrdova, amb l'elaboració de guies, senyalització i continguts digitals per potenciar aquest recorregut històric.

Quant al Pla de Barris de Segur de Calafell, té com a objectiu revitalitzar aquesta àrea mitjançant accions urbanístiques i socials per millorar la qualitat de vida dels residents i la integració del barri amb la resta del municipi. Aquest projecte planteja diverses

línies estratègiques: la millora de l'espai públic, la rehabilitació d'edificis, la dinamització econòmica i social, i la promoció de la cohesió veïnal.

Entre les intervencions més destacades s'inclou la creació d'eixos cívics i espais de convivència que afavoreixin la connexió entre els veïns i el teixit urbà. També s'està impulsant la regeneració de carrers i places, amb especial atenció a l'accessibilitat i a la mobilitat sostenible, així com la rehabilitació d'edificis d'habitatges amb problemes estructurals o deficiències energètiques.

En l'àmbit social, el Pla posa èmfasi a fomentar la participació ciutadana mitjançant programes d'integració i activitats comunitàries. Es treballa també en la promoció del civisme i en iniciatives culturals i esportives per enfortir la cohesió social. Així mateix, s'han implementat accions per donar suport a les comunitats de propietaris en la gestió eficient dels edificis, incloent-hi la creació d'un registre de l'estat de conservació de les finques.

A banda del barri de Segur de Calafell, el municipi identifica altres zones amb potencial per a programes de regeneració urbana, com àrees amb alta densitat turística o zones residencials amb dèficits en infraestructures i serveis. Aquests projectes s'alineen amb els objectius generals de desenvolupament sostenible i integració urbana del municipi.

- Estat del parc edificat

La visió integral de l'entorn construït a Calafell analitza la qualitat del parc immobiliari, tenint en compte aspectes com l'estat de conservació, l'accessibilitat, la sostenibilitat i la interacció amb l'entorn social i natural. Aquesta anàlisi permet valorar l'edat, la condició estructural i l'eficiència energètica dels edificis, elements clau per a un desenvolupament urbà sostenible.

Segons les dades de l'IDESCAT, Calafell comptava el 2021 amb un total de 27.112 habitatges familiars, dels quals 11.820 eren habitatges principals, que representen el 43,6% del total. D'aquests, el 71,3% eren propietat (8.433 habitatges), mentre que el 20,7% eren de lloguer (2.445 habitatges). Pel que fa a la superfície útil, un 38,9% dels habitatges principals tenen entre 61 i 90 m², mentre que un 10,1% superen els 120 m². Així, la majoria dels habitatges són de mida mitjana, amb una oferta relativament baixa de grans superfícies.

Quant a l'antiguitat del parc edificat, la distribució temporal dels habitatges principals mostra una concentració d'immobles construïts en les últimes dècades. El període més destacat és entre 1971 i 2000, amb 5.618 edificis (47,6% del total), seguit per la dècada de 2001 a 2010 amb 3.498 edificis (29,6%). En canvi, els edificis més antics són minoria: només 6 edificis es van construir abans de 1900, i 171 abans de 1920. Els edificis més recents, construïts entre 2011 i 2020, sumen només 153 unitats, representant un 1,3% del total. Aquest perfil indica una notable expansió urbanística i modernització durant els darrers anys, amb un creixement significatiu dels edificis construïts entre 2000 i 2020.

Pel que fa a la conservació i l'eficiència energètica del parc edificat, gran part dels immobles a Calafell van ser construïts abans de l'aprovació del Codi Tècnic de l'Edificació (CTE), fet que podria implicar mancances en termes d'eficiència energètica i accessibilitat. A més, l'absència d'ascensors en una part significativa dels edificis de més de tres plantes limita l'accessibilitat, especialment per a persones amb mobilitat reduïda.

Segons les dades de l'Observatori de la Certificació d'Eficiència Energètica d'Edificis de l'ICAEN, fins al 2024 s'han certificat 9.557 edificacions a Calafell. Del total, el 40,75% van ser construïdes segons la normativa NBE CT 79, mentre que el 33,9% són edificacions anteriors a 1979 i el 16,69% compleixen amb la normativa NRE-AT-87. Pel tipus d'habitatge, el 68,4% dels edificis certificats són habitatges individuals en bloc, i un 26,9% són habitatges unifamiliars.

Quant a la qualificació energètica, una part important dels edificis certificats a Calafell presenta qualificacions baixes, amb un gran nombre d'edificis en les categories F i G, que reflecteixen una baixa eficiència energètica tant en emissions de CO₂ com en consum d'energia primària. Aquestes dades indiquen una necessitat urgent de rehabilitació energètica, especialment en edificis més antics o amb infraestructures deficientes. Les reformes energètiques, així com els incentius per millorar l'eficiència dels edificis existents, esdevindran essencials per millorar el rendiment energètic i ambiental del municipi.



Proximitat i mobilitat

- Proximitat

La mobilitat a Calafell es troba influenciada per una combinació de factors geogràfics, d'infraestructures i de necessitats de desplaçament dels seus residents.

El municipi es distribueix en tres nuclis urbans principals i presenta una orografia complexa, amb una distància de 2,7 km en línia recta des de la platja fins a la zona muntanyosa. Aquesta particularitat geogràfica condiona els desplaçaments a peu, que són més comuns i viables dins dels nuclis urbans, on es concentren els serveis, equipaments i espais pacificats. Fora d'aquests nuclis, especialment a les urbanitzacions més disperses, les distàncies i l'orografia dificulten la mobilitat a peu. Això posa de manifest la necessitat de millorar la infraestructura per als vianants, amb una xarxa bàsica actualment insuficient, amb seccions inconnexes i poc segures. És imprescindible una reconfiguració d'aquesta xarxa per millorar l'accessibilitat a punts clau del municipi, tenint en compte els principals punts d'origen i destinació dins dels tres nuclis poblacionals.

A més, la xarxa ciclista és gairebé inexistent, excepte al passeig marítim, que tot i ser una ruta segura, es veu saturat durant els mesos d'estiu a causa de l'alta afluència de vianants. En aquest context, seria necessari connectar els principals centres generadors de mobilitat amb una xarxa ciclista continuada que superés les barreres urbanes existents. Pel que fa al transport públic, Calafell compta amb una xarxa de busos i serveis ferroviaris que cobreixen adequadament els nuclis urbans. Les estacions de tren, situades a Calafell i Segur de Calafell, faciliten l'accés a línies de rodalies i mitjana distància com l'R13, l'R14 cap a Lleida i l'R2 Sud cap a Barcelona. Tot i això, el centre històric de Calafell no disposa de bona cobertura ferroviària, cosa que limita les opcions de transport públic per als seus residents. Pel que fa a l'autobús, el municipi compta amb tres línies urbanes que connecten els tres nuclis de població i ofereixen transbordaments gratuïts dins dels primers 90 minuts. Aquest servei arriba a 121 parades urbanes, amb una bona cobertura de 250 metres per als residents, tot i que algunes urbanitzacions estan desconnectades. A més, el municipi també disposa d'un servei de bus escolar que facilita el desplaçament de l'alumnat a diverses escoles.

Un dels reptes més importants en el sistema de transport públic de Calafell és la manca d'integració tarifària entre els serveis de bus urbà i els de rodalies de Catalunya. Això és especialment rellevant, ja que molts usuaris es desplacen de

Calafell a Barcelona per feina o altres motius. Actualment, s'estan fent treballs amb la Taula de Mobilitat del Baix Penedès per incloure Calafell dins del sistema tarifari de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (ATM), fet que permetria integrar millor els serveis de transport i afavoriria la mobilitat sostenible.

Segons el Pla de Mobilitat Urbana Sostenible (PMUS), Calafell registra aproximadament 236.142 desplaçaments diaris en un dia laborable. D'aquests, 85.011 corresponen a desplaçaments realitzats pels residents del municipi. El 51,8% d'aquests desplaçaments es realitzen en vehicle privat, mentre que el 41% es fan a peu. Dins de la mobilitat interna del municipi, la majoria dels desplaçaments es realitzen a peu (59,8%), mentre que un 36,9% utilitza el vehicle privat. Per la seva banda, els desplaçaments interurbans, que connecten Calafell amb altres municipis, estan majoritàriament orientats a l'ús del vehicle privat, amb un 80,3% de desplaçaments en aquest mitjà de transport. Aquesta mobilitat interurbana inclou trajectes cap a municipis propers com Segur de Calafell o altres àrees de la costa.

A la mobilitat de no residents, que suposa uns 151.131 desplaçaments diaris, gairebé la meitat (48,9%) es realitzen en vehicle privat, mentre que un 41% es fa a peu. Aquests desplaçaments de no residents dins de Calafell també mostren una clara predomini de la mobilitat a peu (69,3%) respecte al vehicle privat (28,8%). Les connexions interurbanes dels no residents també es realitzen principalment en vehicle privat (60,9%).

Les zones turístiques, especialment el Passeig Marítim, experimenten una afluència considerable de vianants durant l'estiu. En mesos com agost, l'afluència en aquesta zona es multiplica, amb increments importants a les zones properes a la platja i els comerços del nucli turístic. D'altres punts, com la Plaça Catalunya i el carrer Sant Pere, també mostren un increment estacional d'afluència de fins al 73% a l'estiu.

Aquest conjunt de dades revela que la mobilitat interna a peu és predominant a Calafell, però la dependència del vehicle privat es manté elevada per a desplaçaments interurbans. Així mateix, la infraestructura existent per a vianants i ciclistes és insuficient, fet que limita les alternatives al vehicle privat. La saturació dels serveis de transport públic durant els mesos d'estiu, sumada a la manca d'integració tarifària, posa de manifest la necessitat de millorar la infraestructura de mobilitat, especialment per a vianants i ciclistes, i integrar millor el sistema de transport públic per afavorir una mobilitat més sostenible.

- Parc vehicular

Segons les dades més recents de l'IDESCAT de 2023, el municipi de Calafell compta amb un parc vehicular total de 19.347 vehicles. D'aquests, 14.025 són turismes, el que representa el 72,4% del total, seguit de 2.790 motocicletes (14,4%), 2.152 camions i furgonetes (11,1%), 45 tractors industrials (0,2%) i 335 autobusos i altres vehicles (1,7%).

Si analitzem l'evolució dels vehicles en els últims deu anys, observem una clara tendència a l'augment, especialment en els turismes. El 2014, Calafell tenia 10.603 turismes, i aquesta xifra ha augmentat fins als 14.025 el 2023, un increment superior al 32%. Les motocicletes també han experimentat un augment destacat, passant de 1.701 el 2014 a 2.790 el 2023, el que representa un creixement del 64%. Pel que fa als camions i furgonetes, l'augment ha estat més moderat, passant de 2.067 el 2014 a 2.152 el 2023.

D'altra banda, els tractors industrials han mostrat una variació més lleugera en els últims anys, i els autobusos i altres vehicles han mantingut una tendència estable, amb un lleuger augment en els últims anys.

Aquesta evolució en la quantitat de vehicles reflecteix un creixement constant del parc vehicular a Calafell, la qual cosa té implicacions importants per a la mobilitat i les infraestructures del municipi. Això posa de manifest la necessitat d'adaptar les infraestructures urbanes per gestionar aquest augment i fomentar un transport més sostenible.

L'índex de motorització de Calafell, calculat amb les dades disponibles, és de 634,70 vehicles per cada 1.000 habitants. Comparat amb les mitjanes de l'índex de motorització de la comunitat autònoma (693,40 vehicles/1.000 hab.) i de la comarca (698,80 vehicles/1.000 hab.), es pot observar que l'índex de Calafell és inferior a la mitjana d'ambdues àrees. Això indica que Calafell té una densitat de vehicles per habitant més baixa en comparació amb la mitjana autonòmica i comarcal.

Quant a l'antiguitat del parc vehicular, segons els càlculs realitzats, l'antiguitat mitjana dels vehicles de Calafell és d'11,56 anys. Aquest valor es troba lleugerament per sota de la mitjana general de la població en l'àmbit autonòmic, la qual se situa en uns 12 anys d'antiguitat mitjana dels vehicles. Això indica que la flota de Calafell no presenta un alt grau de renovació, amb una tendència a mantenir vehicles més antics, especialment en el cas dels turismes i les furgonetes, que són els més predominants. La situació de la flota més envellida pot suposar un desafiament pel que fa a l'eficiència energètica i la sostenibilitat ambiental, ja que els vehicles més antics

tendeixen a ser menys eficients en termes de consum de carburant i emissions contaminants.

- Mobilitat sostenible

La mobilitat sostenible es fonamenta en un model de transport que té com a objectiu reduir els impactes ambientals, socials i econòmics negatius de la mobilitat, alhora que millora la qualitat de vida de les persones i garanteix l'accessibilitat i la seguretat del transport. Aquest sistema es dissenya per adaptar-se a les necessitats de la societat, minimitzant el consum d'energia i recursos, reduint la contaminació i les emissions de gasos d'efecte hivernacle, i promovent un ús eficient de l'espai públic. Així, la mobilitat sostenible contribueix no només a la preservació del medi ambient, sinó també a la creació d'un entorn urbà més habitable i saludable.

Un dels grans reptes a afrontar per a Calafell és la reducció del consum d'energia primària no renovable i de combustibles fòssils, especialment a través de la disminució de l'ús del vehicle privat com a mitjà de transport principal. Els darrers anys han mostrat un augment significatiu en el nombre de vehicles al municipi, amb un increment de més de 5.000 vehicles entre el 2014 i el 2023. Aquest creixement ha tingut un impacte directe sobre les infraestructures viàries, especialment durant els mesos d'estiu, quan l'afluència de vehicles i vianants augmenta notablement. Per tant, una de les mesures clau és fomentar l'ús de mitjans de transport més sostenibles, com el transport públic, la bicicleta i els vehicles elèctrics. En aquest sentit, la millora i l'ampliació de la xarxa de transport públic i la creació d'una infraestructura adequada per a la mobilitat no motoritzada són essencials per a aconseguir una mobilitat més eficient i menys dependent dels vehicles privats.

A més, cal posar èmfasi en la millora de l'accessibilitat i la seguretat dels espais públics, així com en la creació d'una xarxa de vianants i ciclistes més connectada i segura. Actualment, la xarxa bàsica de vianants a Calafell és insuficient, amb seccions inconnexes i poc segures, fet que dificulta els desplaçaments a peu, especialment entre els nuclis urbans i les zones més allunyades. Per altra banda, la infraestructura per a bicicletes és gairebé inexistent, excepte el passeig marítim, que es veu saturat a l'estiu, amb la qual cosa és necessari prioritzar la creació de noves rutes ciclistes segures i eficients.

La implementació d'aquestes accions no només contribuiria a la millora de la qualitat de l'aire i la reducció de les emissions de CO₂, sinó que també fomentaria una millor qualitat de vida per als residents de Calafell, amb un accés més fàcil i segur als serveis i equipaments del municipi. A més, la integració de Calafell dins del sistema tarifari

de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (ATM), tal com s'està treballant actualment, afavoriria una transició més àgil cap al transport públic, facilitant la mobilitat interurbana i reduint la dependència del vehicle privat. En definitiva, Calafell té l'oportunitat de posar en marxa un pla de mobilitat sostenible que sigui capaç de donar resposta a les necessitats actuals del municipi, tot garantint una millor qualitat ambiental i social per al futur.

- Transport públic

Pel que fa al transport públic, Calafell disposa d'una oferta diversa que inclou la connexió mitjançant línies d'autobús i la proximitat de la xarxa ferroviària, tot i que el servei de transport públic dins del municipi presenta algunes limitacions, especialment en certes zones més perifèriques.

En primer lloc, el nucli central de Calafell, que és el centre administratiu i comercial del municipi, compta amb una bona connexió mitjançant el servei d'autobusos urbans i interurbans. La proximitat a la línia de Rodalies de Catalunya també facilita l'accés a altres poblacions de la comarca i a Barcelona, ja que l'estació de tren es troba relativament a prop. El servei d'autobusos urbans connecta els diversos punts d'aquest nucli, tot i que la cobertura és més limitada a les zones més perifèriques.

Pel que fa al nucli de Segur de Calafell, tot i que disposa de línies d'autobús urbà que connecten amb Calafell i altres municipis veïns, la connexió amb la resta del municipi i amb altres poblacions de la comarca no és tan directa ni tan freqüent com en el nucli central. Això pot dificultar els desplaçaments dels residents i visitants que no disposen de vehicle privat, especialment en les hores menys concorregudes.

En La Platja de Calafell, on es concentra una part significativa del turisme i l'activitat econòmica vinculada a la costa, la connexió amb la xarxa de transport públic és millor, amb més serveis d'autobusos i una estació de Rodalies de Catalunya que facilita l'accés al transport ferroviari. No obstant això, també presenta algunes limitacions, ja que la línia de tren divideix físicament la zona de la platja del nucli urbà, i els passos inferiors i passarel·les, tot i ser una solució pràctica, no resolen del tot la problemàtica de l'accessibilitat en alguns punts.

A Calafell, la connexió ferroviària és proporcionada per les estacions de Segur de Calafell i Calafell de Rodalies de Catalunya, situades a la zona de la Platja de Calafell i a la línia de Costa de Segur de Calafell, que forma part de la línia R2 Sud i mitjana distància amb les línies l'R13, l'R14 cap a Lleida i R15 cap a Tarragona. Aquesta línia permet la connexió amb Barcelona i altres municipis del Baix Llobregat i el Garraf. A



causa de la seva ubicació, la cobertura del servei es limita a la població que es localitza a la línia de platja i les seves rodalies. La línia de tren també divideix físicament el nucli urbà de la platja, una situació que és comuna a molts municipis del litoral català. Aquesta divisió ha obligat a l'adaptació de la infraestructura amb la construcció de passos inferiors i passarel·les en diversos punts del municipi, que permeten el trànsit segur entre les dues parts i minimitzen l'impacte de la barrera física creada pel traçat ferroviari.

Pel que fa als autobusos, Calafell compta amb diverses línies de transport urbà i interurbà que connecten el municipi amb altres poblacions veïnes i amb zones més allunyades dins del Baix Penedès i el Garraf. Hi ha una línia d'autobús urbà principal, que recorre les àrees més poblades del municipi, amb un servei limitat en zones perifèriques. En total, el municipi disposa de 6 línies d'autobusos interurbans, tot i que algunes d'aquestes presenten freqüències limitades, especialment durant les hores punta o fora de temporada alta. Pel que fa a l'accessibilitat, en algunes parades d'autobús hi ha dificultats per a les persones amb mobilitat reduïda, ja que certes marquesines ocupen totalment l'amplada de les voreres, dificultant el desplaçament dels vianants.

Tot i que l'oferta de transport públic a Calafell ha millorat en els darrers anys, encara es necessita una ampliació en la infraestructura i la freqüència dels serveis per a garantir una mobilitat més eficient, sostenible i accessible per a tots els ciutadans.

La principal deficiència detectada en relació amb les tarifes de transport públic a Calafell és la manca d'integració tarifària entre el servei de bus urbà i els serveis de rodalies de l'Àrea de Barcelona. Tot i que Calafell pertany administrativament a la demarcació de Tarragona, la major part de la demanda d'usuaris de transport ferroviari es dirigeix cap a la província de Barcelona, gràcies a la connexió proporcionada per la línia R2 Sud de rodalies.

Per abordar aquesta situació, s'està treballant a través de la Taula de Mobilitat del Baix Penedès per aconseguir la integració del municipi a l'Associació de Municipis per la Mobilitat i el Transport Urbà (AMTU). Aquesta adhesió és clau per avançar en la incorporació de Calafell al sistema de mobilitat de l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM) de l'Àrea de Barcelona.

- Mobilitat no motoritzada

La mobilitat no motoritzada, també coneguda com a mobilitat activa, inclou modes de desplaçament com caminar, anar en bicicleta i l'ús de vehicles de mobilitat

personal (VMP). Aquests modes són saludables, sostenibles i essencialment de zero emissions, contribuint a millorar la qualitat de vida i reduir l'impacte ambiental. A Calafell, gràcies a una orografia favorable i distàncies màximes de 2,7 km en línia recta entre la platja i la muntanya, els desplaçaments a peu i en bicicleta són una alternativa viable, especialment en els tres nuclis principals: Segur de Calafell, Calafell Platja i el nucli històric del Poble.

La xarxa de vianants de Calafell connecta els principals centres d'atracció del municipi i suma un total de 294.331 metres de voreres, distribuïts entre els tres nuclis principals. Segur de Calafell compta amb l'extensió més gran de xarxa de vianants, seguit de Calafell Platja i el Poble.

Quant a l'accessibilitat, un 48,2% dels carrers de la xarxa principal de vianants són accessibles, amb una amplada de vorera superior a 1,5 m o de plataforma única. Aquesta xifra varia segons l'àmbit: Calafell Platja lidera amb un 68,7% de carrers accessibles, seguit del Poble amb un 61,2%, mentre que Segur de Calafell es queda en un 39,5%. Malgrat això, encara un 15% de les voreres tenen una amplada lliure inferior a 0,9 m, dificultant la mobilitat de persones amb mobilitat reduïda.

A més, del total de passos de vianants, un 62% són accessibles, dels quals un 49,8% disposen de passos adaptats i un 12,2% són passos elevats. En zones escolars, comercials i d'oci, s'han implementat mesures de pacificació del trànsit, però en àrees com Segur de Calafell, entre la C-31 i l'autopista Pau Casals, encara hi ha voreres que no compleixen els requisits d'accessibilitat.

Pel que fa a la mobilitat en bicicleta, Calafell disposa d'una xarxa de 12 km de carrers pacificats, principalment zones 30, aptes per a bicicletes, però només un 25% estan senyalitzats adequadament per indicar la prioritat compartida. La manca de connexions contínues entre els tres nuclis principals dificulta la mobilitat segura en bicicleta, especialment en punts estratègics.

El passeig marítim és l'única infraestructura específicament adaptada, amb una longitud de 4,5 km. Tot i això, durant l'estiu, l'elevada densitat de vianants limita l'ús del 30% del recorregut. Pel que fa a aparcaments segurs, es disposa d'unes 100 places repartides entre Segur i Calafell Platja, però moltes no garanteixen nivells de seguretat adequats.

Quant als vehicles de mobilitat personal (VMP), l'ordenança municipal regula el seu ús per garantir la convivència amb vianants i altres modes de transport. Els VMP tenen prioritat sobre vehicles motoritzats en zones com illes de vianants, carrers de plataforma única i zones 30, però han d'adaptar la seva velocitat a un màxim de 10 km/h i respectar sempre la preferència dels vianants. A l'estiu, l'ordenança limita

temporalment la seva circulació en zones amb alta densitat de vianants, com el passeig marítim.

Actualment, un 18% dels carrers de Calafell són zones 30, i els VMP poden circular per un 12% adicional de vies de plataforma única. A més, la normativa exigeix l'ús de casc, timbre i reflectants, assegurant una convivència més segura.

Així doncs, les dades evidencien que, tot i els avenços en mobilitat activa, Calafell encara afronta reptes importants, com millorar l'accessibilitat a les zones més perifèriques, garantir la continuïtat de les infraestructures ciclables i ampliar l'oferta d'aparcaments segurs per a bicicletes. Això és clau per aconseguir una mobilitat més sostenible, equitativa i segura per a tots els residents i visitants del municipi.

- Aparcaments

Pel que fa a l'oferta d'aparcament a Calafell, el municipi disposa d'un total de 8.190 places d'aparcament no regulat distribuïdes per tot el territori, a més de 1.484 places d'aparcament públic. Aquestes places s'ubiquen principalment en les zones residencials i comercials, amb l'objectiu de cobrir la demanda del vehicle privat, especialment durant la temporada alta. A més, s'han habilitat 2.522 places per motocicletes a tot el municipi.

Per fomentar un ús més racional i responsable del vehicle privat, l'Ajuntament ha implementat aparcaments regulats, com les zones blaves i zones taronges, amb l'objectiu de reduir el trànsit, evitar la congestió i millorar la rotació dels vehicles, afavorint també els comerços locals. Aquestes zones estan degudament senyalitzades i regulades segons l'ordenança municipal.

Tot i que la distribució dels aparcaments és força àmplia i cobreix la major part del municipi, el volum poblacional i la concentració de turisme durant els mesos d'estiu poden generar una pressió significativa sobre la disponibilitat d'aparcament, especialment a les zones més centríques i properes a la platja. La zona taronja, amb 1.386 places, tot i ser una bona solució per al resident, pot resultar insuficient en períodes de gran afluència de visitants, especialment si es considera que la capacitat d'aquesta zona està limitada per un temps d'estada màxim d'una setmana i no s'ofereixen altres alternatives similars en altres zones del municipi.

Les zones taronges estan activades durant els mesos d'estiu, concretament juliol i agost, amb horaris de 10 a 21 h, i un temps màxim d'estada d'una setmana. Aquesta zona compta amb 1.386 places dividides en tres subzones: l'Oest, l'Est i l'Estany-Mas Mel Platja.

Les zones blaves, amb un nombre de places més limitat en comparació amb les zones no regulades, també podrien no ser suficients per cobrir la demanda, sobretot a l'estiu. A més, la distribució d'aquests aparcaments, especialment les zones blaves en llocs com Segur de Calafell o el Passeig Marítim, sembla estar adequadament situada per donar resposta a les necessitats locals, però la seva capacitat limitada i el temps màxim d'estacionament de 3 hores poden generar dificultats per a aquells que necessiten aparcar durant períodes més llargs. Les zones blaves estan situades en diferents punts clau del municipi, com la Platja de Calafell, Segur de Calafell i el Passeig Marítim.

Tot i que l'oferta actual d'aparcament és adequada i funcional per a la població resident i la circulació en condicions normals, durant la temporada alta, quan el municipi experimenta un increment significatiu de la demanda, la disponibilitat d'aparcament pot resultar insuficient. La implementació de més aparcaments regulats, l'ampliació de zones taronges i la creació de noves zones d'aparcament podrien ajudar a mitigar aquesta falta d'oferta en moments d'alta demanda, especialment per als visitants que arriben a la zona.

- Distribució urbana de mercaderies

La distribució urbana de mercaderies a Calafell es veu influenciada per diversos factors que incideixen directament en la seva organització i eficiència. En l'àmbit general, la morfologia urbana de Calafell, amb els seus tres nuclis principals (Segur de Calafell, Calafell Platja i el nucli històric), genera certs reptes per a la circulació i l'emplaçament de punts de càrrega i descàrrega. La major part de la població i les activitats econòmiques es concentren a les zones urbanes més densament poblades, mentre que les àrees perifèriques presenten una menor densitat de comerços i serveis, fet que dificulta la definició d'una estratègia uniforme de distribució urbana de mercaderies per tot el municipi.

Les característiques logístiques dels operadors de transport i les infraestructures disponibles en el municipi també són factors clau. La manca de zones específiques per a la càrrega i descàrrega al nucli històric i a les zones més concorregudes durant la temporada alta (especialment a l'estiu) augmenta la competència per l'espai

públic, que ja està saturat per l'ús del vehicle privat i la mobilitat de vianants. Aquest fenomen es veu agreujat per l'augment del comerç electrònic, que ha provocat una demanda creixent de petites entregues, amb comandes més petites, però més freqüents, el que incrementa la pressió sobre les infraestructures logístiques del municipi.

Pel que fa a la regulació del transport de mercaderies, l'ordenança municipal de Calafell estableix restriccions de pes i dimensions per a certs vehicles en funció de les característiques de les vies urbanes. Aquestes restriccions, emmarcades dins de la LOTT (Llei d'Ordenació de Transports Terrestres) i el ROTT (Reglament de la Llei d'Ordenació dels Transports Terrestres), són especialment rellevants per garantir la seguretat i l'eficiència del trànsit, així com per reduir els conflictes amb el trànsit urbà i les activitats dels vianants. Així i tot, l'ús dels espais per a la càrrega i descàrrega de mercaderies encara és poc organitzat en determinades zones, com a les proximitats de la platja i en el nucli antic, on les vies estretes dificulten l'accés de vehicles de grans dimensions.

A mesura que la població de Calafell creix i les activitats comercials es diversifiquen, els reptes relacionats amb la distribució urbana de mercaderies s'intensificaran. La densificació urbana i l'augment de les activitats turístiques i comercials incrementaran la competència per l'espai públic, mentre que l'evolució del comerç electrònic continuarà afavorint el creixement del nombre d'entregues a petites distàncies i amb vehicles més petits. Això suposa una nova problemàtica per als gestors del transport de mercaderies i els responsables de la mobilitat urbana, que haurien de revisar les normatives i buscar solucions per garantir un flux òptim de mercaderies sense perjudicar la qualitat de vida dels residents.

La situació actual de la distribució urbana de mercaderies a Calafell presenta certes limitacions, especialment a les zones més congestionades i a les zones turístiques durant els mesos d'estiu. Els plans de millora infraestructural i l'ampliació de zones dedicades a la càrrega i descàrrega, així com la millora de la senyalització i regulació del transport de mercaderies, seran essencials per afrontar els reptes futurs i assegurar que les necessitats logístiques no afectin la mobilitat i la qualitat de vida dels veïns i visitants del municipi.



2. Medi ambient i gestió dels recursos

Canvi climàtic i resiliència urbana

El canvi climàtic, provocat per l'escalfament global, és una realitat innegable, clarament atribuïda a l'activitat humana. Les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEI), derivades principalment de l'ús de combustibles fòssils i de canvis en els usos del sòl, són els principals factors responsables d'aquest fenomen.

Els efectes negatius del canvi climàtic ja són evidents, amb manifestacions com períodes prolongats de sequera, inundacions causades per pluges torrencials, l'erosió del sòl fèrtil, l'augment dels incendis forestals i la pujada del nivell del mar. Aquests canvis suposen un repte per al territori i les ciutats, que han de planificar-se per afrontar-los de manera eficaç. Per això, és fonamental que el planejament territorial i urbanístic tinguin en compte els impactes del canvi climàtic i desenvolupi estratègies de mitigació i adaptació per reduir-ne els efectes.

A més, davant d'aquests reptes, es fa valdre el concepte de resiliència urbana, que fa referència a la capacitat de les comunitats i les ciutats per resistir, adaptar-se i recuperar-se davant les alteracions que el canvi climàtic provoca en el seu entorn. Així, el disseny i la gestió de les ciutats juguen un paper fonamental per afrontar el canvi climàtic, ja que el seu desenvolupament, els hàbits de vida adoptats i la gestió dels recursos i fluxos metabòlics influeixen directament en la seva capacitat de resposta. Un enfocament proactiu en el planejament urbà, que integri mesures per a la reducció del consum d'energia i aigua, i que millori l'eficiència energètica, és clau per a la construcció de ciutats més sostenibles i resilients davant el canvi climàtic.

Aquest diagnòstic de canvi climàtic i resiliència urbana pretén analitzar com Calafell, com a municipi, afronta aquests reptes i què mesures s'estan adoptant per fer front als efectes del canvi climàtic, amb l'objectiu de crear una ciutat més adaptada i preparada pel futur.

- Model urbà i canvi climàtic

Calafell manté, en línies generals, el model de ciutat mediterrània compacta i de proximitat, amb una clara orientació cap a la sostenibilitat urbana. En resposta als desafiaments derivats del canvi climàtic, el municipi ha implementat un conjunt de mesures i projectes que no només busquen reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEI), sinó també fomentar un estil de vida més saludable i respectuós amb el medi ambient.

L'Ajuntament de Calafell ha aconseguit una reducció destacable de les seves emissions de GEI, assolint una disminució del 57% en les emissions derivades de la seva pròpia activitat. A escala municipal, aquesta xifra s'amplia a un 24% menys d'emissions, gràcies, en gran part, a les polítiques de mobilitat que han reduït la circulació de vehicles de motor.

Entre les accions més destacades que han contribuït a aquesta reducció es troben la millora de l'eficiència energètica en la gestió municipal, com l'electrificació de bona part del parc mòbil municipal, la implantació de tecnologia LED en l'enllumenat públic i en edificis municipals, i la recent instal·lació de plaques solars per a l'autoconsum energètic a diversos equipaments municipals. Aquestes mesures no només han permès una important reducció de les emissions, sinó també una optimització dels recursos disponibles.

Pel que fa a la disminució d'emissions en el conjunt del municipi, l'Ajuntament destaca la implantació de plans de mobilitat que, sobretot al nucli del Poble, han afavorit la reducció del trànsit motoritzat. Aquestes iniciatives s'emmarquen en el Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC), una estratègia fruit del Pacte d'Alcaldies pel Clima i l'Energia, al qual Calafell es va adherir l'octubre de 2014. El pla és auditant periòdicament per garantir que els objectius establerts es compleixin de manera efectiva.

De cara al futur, Calafell es marca un objectiu ambiciós per a l'any 2030: aconseguir una reducció del 55% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle respecte a les emissions registrades el 2005. Aquest objectiu serà clau per adaptar la ciutat als efectes del canvi climàtic i per continuar avançant cap a un model més sostenible i resiliència.

- Clima actual i projeccions climàtiques

Calafell presenta un clima mediterrani típic, amb una temperatura mitjana anual de 16,4 °C i unes precipitacions lleugerament superiors als 500 mm. Els hiverns són suaus i els estius calorosos, amb una distribució irregular de les precipitacions, tant dins d'un mateix any com entre anys consecutius. En general, l'estiu és la temporada més seca, seguit de l'hivern, mentre que la primavera i la tardor són les estacions més plujoses.

Pel que fa a les projeccions climàtiques per a Calafell, segons la informació de la diagnosi del Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC) de Calafell, les simulacions realitzades per l'SMC (ESCAT-2020) per a l'horitzó 2050, es preveu un augment de la temperatura mitjana anual (TMA) de fins a 0,7 a 2,1 °C, independentment de l'escenari considerat. Aquesta tendència és estadísticament significativa, amb una major variabilitat interanual, tot i que cal destacar que aquestes projeccions podrien estar lleugerament sobreestimades. A la zona litoral, on se situa Calafell, els increments de temperatura seran menors, però encara notables.

Amb relació a la precipitació, es preveu una disminució general de la precipitació mitjana anual. Aquesta disminució serà especialment important a l'estiu a tot el país, amb una reducció considerable a la tardor a la zona litoral i prelitoral. Es preveu que la disminució més gran de precipitacions cap al 2050 es produeixi a les comarques del nord-est i al prelitoral tarragoní. A més, es preveu una disminució generalitzada dels dies amb precipitació feble ($PPT \leq 5$ mm), independentment de l'escenari i el model considerats. La longitud màxima de la ratxa seca anual (dies consecutius amb precipitació inferior a 1 mm) també augmentarà, incrementant la intensitat de les sequeres, especialment a tota la zona litoral-prelitoral i les Terres de Ponent.

D'altra banda, el resum executiu del tercer informe sobre el canvi climàtic a Catalunya adverteix que un dels efectes més destacats serà una reducció de l'aigua disponible. Tot i que aquesta escassetat serà comuna a tot el país, es preveu que sigui més intensa a les zones costaneres. Es calcula que la disponibilitat d'aigua disminuirà un 17,8% l'any 2051, amb una possible reducció de fins al 22% a les comarques litorals.

- Qualitat de l'aire i emissions

La qualitat de l'aire a Calafell presenta un escenari contrastat. Tot i que els nivells de contaminants es mantenen dins dels límits normatius establerts, superen amb freqüència els valors recomanats per l'Organització Mundial de la Salut (OMS), especialment pel que fa a les partícules en suspensió (PM_{2,5} i PM₁₀) i el diòxid de nitrogen (NO₂), segons les dades de l'Anuari 2023 de la Qualitat de l'Aire a Catalunya.

Qualitat de l'aire a Calafell:

Contaminant	Període de referència	Nivell guia OMS	Límits normatius	Mitjana anual 2023 (ZOA 7)	Nombre de dies que s'ha superat la normativa
PM _{2,5}	Anual	5 µg/m³	25 µg/m³	11 µg/m³	0
	Diari	15 µg/m³	50 µg/m³	18 µg/m³	0
PM ₁₀	Anual	15 µg/m³	40 µg/m³	20 µg/m³	0
	Diari	45 µg/m³	50 µg/m³	30 µg/m³	1
NO ₂	Anual	10 µg/m³	40 µg/m³	19 µg/m³	0
	Diari	25 µg/m³	200 µg/m³	28 µg/m³	0
O ₃	Temporada màxima*	60 µg/m³	120 µg/m³	70 µg/m³	0
	8-horari	100 µg/m³	180 µg/m³	110 µg/m³	0

*Mitjana de concentracions màximes diàries en períodes de 8 hores durant els 6 mesos consecutius amb la mitjana mòbil més alta.

Les principals fonts d'emissió a Calafell inclouen el transport terrestre, que representa una part significativa de les emissions de NOx i partícules. Aquesta activitat és seguida per les emissions provinents de l'activitat industrial i el sector domèstic, que també contribueixen a la contaminació local. Tot i que les activitats domèstiques i comercials tenen un impacte menor, les calefaccions i altres pràctiques habituals contribueixen a les emissions de partícules.

Sector	Emissions NOx (t)	Percentatge Emissions NOx (%)	Emissions PM10 (t)	Percentatge Emissions PM10 (%)
Transport terrestre (mobilitat interurbana i urbana)	35.2	51.5	2.8	72.0
Activitat industrial	15.3	22.4	0.4	10.3
Sector agrícola	2.1	3.1	0.5	12.8
Sector comercial	4.7	6.9	0.2	5.1
Activitat domèstica	6.2	9.1	0.1	2.6

Pel que fa a les partícules en suspensió (PM_{2,5} i PM₁₀), les concentracions anuals es mantenen per sota dels límits normatius de 25 µg/m³ i 40 µg/m³ respectivament, però superen els nivells guia de l'OMS, fixats en 5 µg/m³ per a PM_{2,5} i 15 µg/m³ per a PM₁₀. Aquesta situació posa en evidència la necessitat de mesures addicionals per reduir les emissions d'aquests contaminants. En el cas del diòxid de nitrogen (NO₂), la mitjana anual a Calafell és de 19 µg/m³, una concentració inferior al límit legal de 40 µg/m³, però superior al límit guia de l'OMS de 10 µg/m³. Això suggereix que, tot i complir la normativa vigent, els nivells actuals poden tenir efectes adversos sobre la salut, especialment en persones vulnerables.

L'ozó troposfèric (O₃), un contaminant secundari generat a partir de reaccions fotoquímiques, també presenta valors preocupants. Tot i que es manté dins dels límits legals de 120 µg/m³, sovint supera el valor guia de l'OMS, situat en 60 µg/m³, especialment durant els mesos d'estiu. Això subratlla la importància de controlar les emissions primàries que contribueixen a la seva formació, com els òxids de nitrogen (NOx) i els compostos orgànics volàtils (COV).

Aquestes dades evidencien la necessitat d'adoptar mesures més ambiciosos per millorar la qualitat de l'aire, ja que els estàndards més estrictes de l'OMS apunten a un risc per a la salut pública, fins i tot amb concentracions més baixes. La contribució majoritària del transport terrestre a les emissions locals de NOx i partícules subratlla la importància d'impulsar polítiques de mobilitat sostenible, mentre que altres sectors, com l'industrial i l'agrícola, també haurien de reduir les seves emissions.

- Riscos naturals de l'entorn

Calafell presenta diverses vulnerabilitats associades tant als riscos naturals inherents a la seva estructura físic-geogràfica com als efectes derivats de l'activitat humana, accentuades pels fenòmens associats al canvi climàtic. En l'àmbit municipal, la presència de la riera de Calafell i altres cursos hídrics menors, com els torrents de la Graiera, Montpaó, Casa Nova de Segur i Casa Vella de Segur, suposa un risc rellevant, especialment per la possibilitat d'episodis de desbordaments i inundacions en períodes de pluges intenses. Aquest risc es veu agreujat en les zones properes al front marítim i al passeig marítim, on la baixa pendent i la presència de barreres artificials, com la via del tren, dificulten el drenatge natural de les aigües pluvials, afavorint l'acumulació d'aigua en aquestes àrees.

Pel que fa al risc d'incendis forestals, les zones amb vegetació densa situades en els entorns del terme municipal, com l'àrea de Montpaó, són especialment vulnerables. Les característiques de la vegetació, combinades amb la tendència creixent a períodes de sequera, incrementen la probabilitat d'incendis que podrien afectar les zones habitades properes. Aquest risc es veu exacerbat per la freqüència de vents forts, que poden afavorir una propagació ràpida del foc. Segons el registre d'incendis del municipi de Calafell pel període 2011-2022, s'han cremat 10,17 hectàrees, de les quals el 71% correspon a superfície forestal. A continuació, es presenta l'històric dels incendis registrats i les superfícies afectades:

Data	Ha arbrades	Ha no arbrades	Ha no forestal	Ha forestal
24/06/2011	0	0,02	0	0,02
13/02/2012	0	0	0	0
02/07/2013	0,02	0	0	0,02
07/02/2014	0	0,33	0	0,33
30/05/2015	0	0,11	0	0,11
22/08/2016	0,95	5,58	2,95	6,53
30/08/2017	0,02	0	0	0,02
06/04/2021	0	0,08	0	0,08
13/04/2021	0,1	0	0	0,1
17/05/2022	0	0,01	0	0,01

Font: Portal de dades obertes de la Generalitat de Catalunya.

L'augment de la temperatura global provocat pel canvi climàtic té un impacte directe en els fenòmens meteorològics extrems, com ara les ventades i els temporals. A la província de Tarragona, aquests fenòmens s'han tornat més

freqüents i intensos en els últims anys. Per exemple, el 2022, la província va patir un temporal de vent que va causar danys en infraestructures, arbres i habitatges, sent un dels més intensos dels darrers anys a la zona. Aquests fenòmens meteorològics extrems tenen un impacte negatiu en la població i l'economia de la província. Per això, és important prendre mesures per mitigar els efectes del canvi climàtic i adaptar-se a aquests nous fenòmens.

A més, els temporals marítims constitueixen un altre factor de risc significatiu a Calafell, amb una alta recurrència que impacta especialment la primera línia de costa. Aquests fenòmens dificulten la conservació de les platges i les infraestructures costaneres, i poden agreujar el problema de la regressió litoral. En termes climàtics, l'augment de la freqüència i intensitat de les onades de calor, característiques del clima mediterrani, també planteja un repte per a la salut pública, especialment per als col·lectius més vulnerables i les persones en situació de pobresa energètica, que poden tenir dificultats per mantenir condicions de confort tèrmic a les seves llars.

Altres riscos, com la contaminació atmosfèrica, la contaminació lumínica i els nivells de soroll, tot i que no assoleixen nivells crítics, tenen un impacte significatiu en la salut i el benestar de la població. Per tant, aquests elements han de ser considerats en la planificació municipal amb una perspectiva d'adaptació i prevenció per tal de mitigar els seus efectes en un escenari de canvi climàtic.

Metabolisme urbà

L'Ajuntament de Calafell ha implementat una gestió integral dels residus i del cicle de l'aigua amb l'objectiu de minimitzar la generació de residus, optimitzar la seva recollida, fomentar la valorització dels materials i promoure l'ús de fonts d'aigua alternatives. En l'àmbit de la gestió de residus, el municipi ha establert un sistema de recollida selectiva en cinc fraccions, facilitant la separació i el reciclatge dels materials. Així mateix, s'han instal·lat minideixalleries en diferents nuclis i urbanitzacions per a la recollida de petits residus tecnològics i elèctrics, i s'han habilitat punts de recollida de roba per fomentar el reciclatge tèxtil.

Pel que fa al cicle de l'aigua, Calafell ha recuperat la gestió directa dels serveis d'aigua i clavegueram, que permet un control més eficient i una resposta més ràpida davant d'incidències. Aquesta gestió permet també implementar mesures

innovadores, com l'ús d'aigües regenerades i freàtiques per a usos no potables, contribuint així a la preservació de l'aigua potable i a la sostenibilitat ambiental.

Mitjançant una gestió eficient dels residus i dels recursos hídrics, es pretén assegurar un entorn més saludable i sostenible per a la comunitat i les generacions futures.

- Energia (consum i producció de energia) (4.1)

A partir de les dades facilitades per la Diputació de Tarragona, es pot observar que el consum energètic de Calafell es caracteritza per un alt ús de fonts d'energia no renovables, produïdes fora del municipi, similar a molts altres municipis de Catalunya. Tot i això, Calafell presenta una tendència positiva en termes d'eficiència energètica i reducció del consum per càpita.

Segons les dades disponibles, el consum energètic final del municipi l'any 2019 va ser de 307.932 MWh, equivalents a 11,6 MWh per habitant. Aquest valor representa un increment del 3% respecte al consum total de l'any 2005, però una reducció del 27% en el consum per habitant durant el mateix període.

Consum energètic per fonts energètiques (2019):

Font d'energia	Consum (MWh)	Percentatge (%)
Combustibles líquids	181,342	59
Electricitat	85,954	28
Gas natural	36,286	12
GLP	5,249	2

Pel que fa a les fonts d'energia utilitzades, els combustibles líquids van ser la principal font d'energia consumida el 2019, amb 181.342 MWh, representant el 59% del consum total. Altres fonts importants van ser l'electricitat, amb un 28% del consum, el gas natural amb un 12% i el GLP, que va representar un 2%. Mentre que l'ús de l'electricitat i els combustibles líquids s'ha mantingut estable entre 2005 i 2019, el consum de gas natural ha experimentat un increment notable del 33%. En canvi, fonts d'energia alternatives com la biomassa, la xarxa de calor/fred o la solar tèrmica encara no han estat implementades al municipi.

Consum energètic per sectors (2019):

Sector	Consum (MWh)	Percentatge (%)
Transport	178,428	58
Domèstic	91,137	30
Terciari	38,366	12

Quant als sectors de consum, el transport és el principal consumidor energètic del municipi, amb 178.428 MWh el 2019, el que equival al 58% del consum total. El sector domèstic, per la seva banda, representa el 30% del consum energètic, mentre que el sector terciari contribueix amb un 12%. Mentre que el consum dels sectors domèstic i transport ha augmentat durant el període 2005-2019, el sector terciari ha experimentat una reducció significativa del consum energètic. En general, el consum energètic total del municipi s'ha reduït en un 3% durant aquest període, indicant una lleugera millora en l'eficiència energètica global.

Un dels principals reptes de Calafell és millorar l'eficiència energètica del parc d'habitatges, que tot i estar en un estat relativament bo, presenta deficiències en matèria d'aïllament i eficiència tèrmica. Aquestes mancances provoquen un comportament energètic poc eficient, que es reflecteix en un alt consum d'energia per a ús domèstic. Segons les dades de l'any 2020, el consum elèctric per a ús domèstic a Calafell va ser de 85.054 MWh, amb un consum aproximat de 3.205 kWh per llar.

D'altra banda, els equipaments públics també han registrat un augment en el consum energètic, especialment pels requeriments dels edificis municipals. Aquestes dades reflecteixen la necessitat d'impulsar mesures com la rehabilitació energètica del teixit residencial i dels equipaments públics. Altres accions prioritàries inclouen l'aprofitament de fonts d'energia renovables com l'energia solar i la biomassa, així com la promoció de l'autoconsum energètic i la creació de comunitats energètiques que puguin compartir recursos i reduir la dependència de fonts no renovables.

- Recursos hídrics: ús i consum

El municipi de Calafell disposa d'una infraestructura completa per a la gestió del cicle de l'aigua, que inclou xarxes de captació, potabilització i distribució, gestionades per l'empresa pública CEMSSA. Aquesta gestió localitzada permet una atenció propera als usuaris i garanteix la sostenibilitat del servei. Calafell s'ha posicionat com un referent en l'àmbit europeu per la seva eficiència en la gestió dels recursos hídrics, assegurant un subministrament adequat per a les necessitats actuals i futures.

Pel que fa al tractament d'aigües residuals, el municipi compta amb l'Estació Depuradora d'Aigües Residuals (EDAR) de Calafell, operativa des de 1995. Aquesta infraestructura utilitza un sistema biològic de fangs activats de baixa càrrega per al tractament de les aigües residuals del municipi i d'una part de Bellvei. Durant els períodes de màxim cabal a l'estiu, quan la població augmenta significativament a causa del turisme, l'EDAR disposa d'un sistema de tractament fisicoquímic per gestionar l'excedent d'aigües.

Amb la intenció de millorar la seva capacitat i eficiència, s'han iniciat obres d'ampliació a l'EDAR per augmentar el tractament de 12.000 m³/dia a 18.573 m³/dia, equivalent a una població de 83.578 habitants. Aquesta ampliació, amb una inversió de 6 milions d'euros, també inclou la instal·lació de plaques fotovoltaïques amb una potència de 227 kW per a l'autoconsum energètic de la planta, fent un pas endavant en sostenibilitat ambiental. Paral·lelament, s'estan duent a terme millores a l'estació de bombament de la Creu Roja, que impulsa la major part del cabal tractat a l'EDAR. Les actuacions inclouen la renovació d'equips, l'augment de la capacitat de bombament i l'ús d'energia solar fotovoltaica.

En termes de consum d'aigua, segons dades de l'Agència Catalana de l'Aigua, la comarca del Baix Penedès, on s'ubica Calafell, va registrar un consum de 10.500.000 m³ l'any 2021, amb un 65% destinat a ús domèstic i un 35% a activitats econòmiques. A escala municipal, el consum d'aigua ha disminuït en els darrers anys. El 2012, el consum total era de 2.500.000 m³, amb un 60% per a ús domèstic i un 40% per a activitats econòmiques, mentre que el 2021 el consum es va reduir a 2.200.000 m³, mantenint una distribució similar.

En aquest sentit, la gestió del consum i el reaprofitament dels recursos hídrics al municipi de Calafell mostra una tendència positiva cap a la sostenibilitat i l'eficiència. La reducció progressiva del consum d'aigua, tant en l'àmbit domèstic

com global, juntament amb les inversions en infraestructures com l'ampliació de l'EDAR i la incorporació d'energies renovables, reflecteixen una gestió adequada.

- Gestió de residus: producció, recollida, reciclatge i reutilització

La producció de residus per habitant a Calafell el 2021 va ser d'1,94 kg/hab./dia, amb un total de 20.105,47 tones generades. D'aquestes, 11.653,51 tones corresponen a recollida no selectiva (58%) i 8.451,96 tones (42%) a recollida selectiva, segons les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT). Aquestes xifres mostren una tendència a la reducció de la generació total de residus en comparació amb anys anteriors, així com una millora en la proporció de recollida selectiva.

Pel que fa a l'evolució durant l'última dècada, es pot observar que la generació de residus per càpita ha experimentat una reducció significativa, passant de 2,30 kg/hab./dia el 2016 a 1,94 kg/hab./dia el 2021. Aquesta disminució representa un canvi positiu cap a una gestió més sostenible dels residus. En termes absoluts, el total de residus generats també ha seguit una tendència descendent, amb excepcions puntuals. Per exemple, el 2016 es van generar 20.373,43 tones, mentre que el 2021 aquesta xifra es va reduir a 20.105,47 tones.

Quant a la recollida selectiva, les dades mostren un increment significatiu al llarg dels anys. El 2012, només el 20% dels residus (3.523,29 tones) eren recollits de forma selectiva, mentre que el 2021 aquesta proporció va augmentar fins al 42% (8.451,96 tones). Aquest increment reflecteix un canvi en els hàbits de separació i reciclatge de la població de Calafell, així com l'eficàcia de les polítiques municipals orientades a fomentar la recollida selectiva.

D'altra banda, la recollida no selectiva ha seguit una tendència a la baixa, tot i que encara representa una part important dels residus generats. El 2016 es van recollir 15.826,10 tones de residus no selectius, una xifra que es va reduir progressivament fins a les 11.653,51 tones el 2021, cosa que representa una disminució del 26%. Aquesta evolució és indicativa d'una major conscienciació ciutadana sobre la necessitat de reciclar i de separar correctament els residus.



3.Context Econòmic

Economia urbana

- Dinamització i diversificació de la activitat econòmica

Històricament, l'economia de Calafell va estar basada principalment en l'agricultura de secà i la pesca, dues activitats que van ser el motor de la seva economia local durant segles. No obstant això, a partir de la segona meitat del segle XX, el municipi va experimentar una transformació econòmica significativa. Amb l'arribada del turisme, Calafell es va orientar progressivament cap a una economia terciària, centrada en el sector dels serveis i el comerç, impulsada pel desenvolupament de la seva oferta turística i la millora de les infraestructures.

En les darreres dècades, el sector turístic ha esdevingut el pilar fonamental de l'economia del municipi, complementat per altres sectors com la construcció, la promoció immobiliària i, en grau més baix, la indústria. Aquesta transició ha comportat un increment sostingut en les activitats comercials i de serveis, que han consolidat Calafell com una destinació turística de referència a la Costa Daurada.

L'Ajuntament de Calafell ha jugat un paper proactiu en el desenvolupament econòmic local, implementant diverses iniciatives per enfortir i diversificar l'activitat econòmica. El Pla d'Acció Municipal (PAM) 2023-2027 inclou diverses accions amb l'objectiu d'impulsar un creixement econòmic sostenible, generar ocupació digna i atraure noves inversions que diversifiquin el teixit productiu.

El Servei Municipal de Promoció Econòmica i Ocupació de Calafell és una peça clau en aquesta estratègia, oferint serveis especialitzats tant per a persones com per a empreses, gestionant una borsa de treball que facilita la connexió entre oferta i demanda laboral mitjançant plataformes digitals com l'aplicació Treball Calafell. A més, presta serveis d'orientació laboral personalitzats, dissenyant itineraris d'inserció i oferint acompanyament en la recerca activa de feina. Destaca especialment el Servei d'Integració Laboral (SIL), que proporciona suport a persones amb discapacitat per a la seva reintegració al mercat laboral.

Pel que fa a la formació, el servei ofereix una àmplia gamma de programes que abasten formació ocupacional per a persones aturades, formació contínua per a

treballadors en actiu i opcions en línia com l'Aula Mentor. També s'impulsen programes combinats com Treball als barris, Projectes singulars, Treball i Formació, Joves en Pràctiques, 30 Plus, Orienta, i Suport a l'Ocupació Juvenil, tots ells programes subvencionats pel Servei d'Ocupació de Catalunya. Des d'Ocupació també es col·labora en la realització de formació per persones joves i major de quaranta-cinc anys amb la Cambra de Comerç de Tarragona.

L'àmbit de l'emprenedoria també és una prioritat, amb iniciatives com l'assessorament de Vilarenc Zenit, membre de la Xarxa Emprèn, que acompanya els emprenedors en la creació de plans de negoci, accés a finançament i viabilitat empresarial. Espais físics com la Masia Vilarenc i el VilarencZenit Port Segur ofereixen despatxos i coworking en condicions preferents per als nous projectes empresarials.

Una iniciativa destacada i organitzada de forma conjunta per la Cambra de Comerç de Tarragona, l'Ajuntament de Calafell i el centre empresarial municipal VilarencZenit, és la Fira d'Ocupació de Calafell que compta en la seva trajectòria amb tres edicions, 2022, 2023 i 2024. Es tracta d'una trobada que posa en contacte empreses que busquen treballadors i treballadores que busquen feina o volen canviar la que tenen, i que ha comptat amb la participació de 50 empreses, de sectors diversos, que han ofert més de 500 llocs de treball. Aquest esdeveniment ha anat creixent en cada edició i s'ha consolidat com un espai dinamitzador de l'economia local.

Els resultats d'aquest servei són significatius: l'any 2023 es van assessorar 181 persones emprenedores, es van crear 23 noves empreses i es van realitzar 21 accions formatives per a empreses i emprenedors, amb una valoració de satisfacció dels usuaris de 8,9 sobre 10. Això no obstant, el servei afronta la dependència de recursos cofinançats i la necessitat d'ampliar l'abast sectorial cap a àmbits com la tecnologia digital, la sostenibilitat i les energies renovables, que podrien generar noves oportunitats econòmiques per al municipi.

Així doncs, aquest servei representa un actiu estratègic per al desenvolupament del municipi, però ha de continuar evolucionant per respondre als reptes del futur. Aconseguir una major diversificació sectorial, garantir la sostenibilitat dels recursos i reforçar les polítiques d'inclusió seran passos fonamentals per consolidar Calafell com un municipi amb oportunitats laborals diverses i estables per a tota la ciutadania. Amb una visió clara i una gestió orientada a l'impacte, aquests serveis poden convertir-se en un motor de transformació econòmica i social per al territori.

En paral·lel, l'Ajuntament també lidera iniciatives com la Comunalitat de Calafell: Arrels que integren, un projecte que busca enfortir el teixit social, cultural i econòmic mitjançant la col·laboració entre entitats, empreses i ciutadania. Aquesta iniciativa ha donat lloc a projectes com el suport a la Cooperativa Agrícola i als artesans locals, amb accions per potenciar el comerç de proximitat i el consum responsable. La xarxa Banc de Temps ha esdevingut una eina essencial per a la dinamització social i econòmica, facilitant l'intercanvi de serveis entre persones i entitats, mentre que la borsa de treball de la Comunalitat ha contribuït a detectar i difondre oportunitats d'ocupació. Aquesta xarxa, amb més de 99 participants actius, promou tallers, xerrades i activitats comunitàries, convertint-se en una eina essencial per a la dinamització social i econòmica del municipi.

Altres accions inclouen iniciatives culturals i patrimonials amb impacte econòmic, com "Calafell i el Mar", que revitalitza el patrimoni marítim local, i la creació d'itineraris urbans i periurbans senyalitzats que atrauen turisme sostenible. Aquestes accions han permès generar connexions entre agents socials i econòmics, però també han evidenciat les limitacions d'un model econòmic encara molt centrat en sectors tradicionals.

En conjunt, aquestes accions reflecteixen una realitat econòmica marcada per importants esforços per diversificar i reforçar l'activitat local, però també per reptes estructurals que encara persisteixen. La dependència del turisme, la limitada presència de sectors emergents com la tecnologia o la sostenibilitat, i l'elevada dependència de recursos externs són factors que condicionen la capacitat del municipi per assolir un desenvolupament més equilibrat i resiliència. Aquesta situació exigeix una continuïtat en les polítiques d'impuls econòmic i una adaptació constant als nous reptes i oportunitats que sorgeixen en un context econòmic global en evolució.

- Activitat econòmica i teixit empresarial

Calafell és un municipi essencialment orientat al sector serveis, que constitueix el principal motor de la seva economia local. A més del turisme, el municipi compta amb altres activitats econòmiques destacades com la construcció i la indústria, tot i que aquestes tenen un pes menor. Segons dades de l'IDESCAT, el Valor Afegit Brut (VAB) de Calafell el 2021 va ser de 304,6 milions d'euros, dels quals el 86,3% corresponien al sector serveis (262,8 milions d'euros). La construcció, amb 28,8

milions d'euros (9,5%), i la indústria, amb 12,8 milions d'euros (4,2%), completen el panorama econòmic, mentre que l'agricultura només representa un 0,06% del VAB total.

Pel que fa a la distribució laboral, el sector serveis també destaca com el principal generador d'ocupació. El setembre de 2024, el municipi comptava amb 3.530 afiliats a la Seguretat Social, dels quals el 84,4% (2.980 treballadors) estaven ocupats en el sector serveis. La construcció ocupava el segon lloc, amb un 9,9% (350 treballadors), seguida per la indústria amb un 5,7% (200 treballadors). L'agricultura, tot i ser una activitat tradicional al municipi, només representa el 0,14% del total de llocs de treball (5 treballadors).

El nombre d'empreses registrades a Calafell el setembre de 2024 era de 654, amb una distribució que reflecteix el predomini del sector serveis, que representa el 82,6% del total (540 empreses). La construcció ocupa el segon lloc amb un 13,9% (91 empreses), seguida per la indústria amb un 3,4% (22 empreses), i l'agricultura amb només un 0,15% (1 empresa). Tot i que el nombre total d'empreses ha augmentat lleugerament en els darrers anys, la pandèmia de la COVID-19 ha influït en la fluctuació d'alguns sectors.

El turisme, com a component clau del sector serveis, ha esdevingut un dels pilars fonamentals de l'economia de Calafell. Amb una oferta variada d'allotjaments, activitats d'oci i serveis, el municipi ha consolidat la seva posició com una destinació destacada a la Costa Daurada. Aquest creixement del sector turístic ha impulsat també la construcció i la promoció immobiliària, que són sectors de gran importància al municipi.

Malgrat el predomini del sector serveis, la indústria i la construcció tenen un pes quantitatiu significatiu en termes de VAB, especialment en relació amb la seva contribució a l'ocupació i al nombre d'empreses. Això destaca la importància d'aquests sectors per diversificar l'economia local i incrementar el valor afegit de les activitats econòmiques del municipi.

En termes generals, l'economia de Calafell es caracteritza per un fort component de serveis, liderat pel turisme, complementat per sectors com la construcció i la indústria. El municipi compta amb un teixit empresarial actiu i un entorn favorable per atraure inversions i noves oportunitats, mantenint el seu compromís amb el desenvolupament econòmic sostenible i el benestar de la seva població.

- Mercat de treball local

Segons dades de l'IDESCAT, al tercer trimestre de 2022, Calafell tenia una població ocupada de 10.765 persones, amb una taxa d'ocupació del 86,1%. El nombre de persones desocupades era de 1.910, situant la taxa d'atur en el 15,1%.

Analitzant les afiliacions a la Seguretat Social en els darrers deu anys (2012-2022), s'observa un creixement sostingut fins al 2019, seguit d'un descens significatiu el 2020 a causa de la crisi sanitària. Tanmateix, les xifres del 2022 han superat els nivells anteriors a la pandèmia. La distribució per sectors ha mantingut una tendència estable, amb predomini del sector serveis, seguit de la construcció, la indústria i, finalment, l'agricultura.

La mitjana anual d'afiliacions el 2022 va ser de 3.560 persones, de les quals el 77,5% corresponien al sector serveis, el 9,8% a la construcció, el 5,5% a la indústria i el 0,1% a l'agricultura.

Pel que fa als ingressos, el 2020 la renda per habitant a Calafell es va situar en 15.700 euros, per sota de la mitjana comarcal de 18.100 euros.

La taxa d'atur registrat a Calafell durant el període 2012-2022 mostra una tendència a la reducció fins a l'arribada de la COVID-19, que va suposar un canvi en l'economia local i global. El 2012, la mitjana anual d'aturats era de 1.730 persones, reduint-se progressivament fins a 1.015 el 2019. Amb l'impacte de la crisi sanitària, l'atur va augmentar a 1.332 persones el 2020; no obstant això, en els dos últims anys ha disminuït, tancant el 2022 amb una mitjana de 949 persones, el mínim històric del municipi.

El 2022, l'atur registrat per sectors es concentrava majoritàriament en el sector serveis (73,5%), seguit de la construcció (10,5%), la indústria (8,2%) i l'agricultura (2,4%). El 5,2% corresponia a atur de llarga durada. Hi ha una diferència significativa entre homes (40,6%) i dones (59,4%), sent aquestes les més afectades. Per edats, els més afectats eren els majors de seixanta anys (20,3%), seguits dels de 55 a 59 anys (18,2%) i de 50 a 54 anys (14,0%), afectant majoritàriament les dones en aquests rangs d'edat, evidenciant la necessitat de polítiques d'inserció laboral per a majors de cinquanta anys, considerats en l'anomenada Silver Economy.

Turisme

- Oferta turística

Calafell, situat a la Costa Daurada, és conegut per les seves platges de sorra fina i aigües tranquil·les, així com pel seu ric patrimoni històric i cultural. Amb cinc quilòmetres de platges, el municipi ofereix una zona costanera apta tant per al turisme familiar com per a activitats esportives. Les tres platges principals són la Platja de Calafell, situada davant del nucli del mateix nom; la Platja de Segur, corresponent al front marítim del nucli de Segur de Calafell; i la Platja de l'Estany-Mas Mel, ubicada davant dels barris de l'Estany i Mas Mel. Algunes d'aquestes platges compten amb certificats de qualitat mediambiental com l'UNE-EN ISO 14001:2004 i el certificat EMAS, que garanteixen una gestió adequada dels recursos naturals.

El municipi també destaca per la seva rica oferta gastronòmica, una gran varietat de restaurants que ofereixen una àmplia gamma de cuines, des de la tradicional catalana fins a propostes internacionals. La cuina marinera mediterrània hi té un paper protagonista, amb establiments consolidats que contribueixen a enriquir l'experiència turística.

En l'àmbit cultural, Calafell compta amb esdeveniments com el programa musical "Sonaestiu", el Festival de Música del Baix Penedès, la cantada d'havaneres i cants de taverna i les Nits al Castell entre d'altres, que complementen l'oferta cultural del municipi. A més, el patrimoni històric inclou elements destacats com el Castell de la Santa Creu, declarat Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN), i altres béns culturals catalogats com la Ciutadella Ibèrica, la Casa Barral o el jaciment romà del Vilarenc.

- Hoteleria i càmpings

L'oferta d'allotjament turística a Calafell es basa principalment en els hotels. Segons dades de 2024, el municipi compta amb 9 hotels que ofereixen un aproximat de 1.591 places. Aquesta capacitat hotelera permet atendre un volum significatiu de visitants, especialment durant la temporada alta, quan la població estacional pot superar significativament la seva població resident. Tanmateix, Calafell no compta actualment amb càmpings ni allotjaments de turisme rural registrats, la qual cosa limita l'oferta en aquests formats específics.

Un altre element rellevant en l'allotjament turístic són les segones residències, amb un total de 1.257 registrades el 2025 segons dades de la Generalitat de Catalunya. Aquestes contribucions incrementen la capacitat d'allotjament i tenen un impacte positiu en l'economia local, especialment en sectors com el comerç i la restauració.

- Pla de turisme

Calafell desenvolupa iniciatives per millorar la competitivitat del destí, promoure el patrimoni cultural i natural i fomentar un model de turisme sostenible. Una fita important ha estat l'obtenció del certificat Biosphere, atorgat per l'Institut de Turisme Responsable (ITR), que avalua criteris com la gestió adequada dels recursos naturals, la protecció del medi ambient i la qualitat de l'experiència turística.

Així mateix, des de l'any 2022 Calafell està adherit al programa Destinació Turística Intel·ligent, un projecte promogut per la Secretaria d'Estat de Turisme (SETUR) i gestionat per la Societat Mercantil Estatal per a la Gestió de la Innovació i les Tecnologies Turístiques (SEGITTUR), que persegueix contribuir a millorar la competitivitat de les destinacions turístiques i la qualitat de vida dels seus residents incidint en cinc àmbits d'actuació: governança, innovació, tecnologia, sostenibilitat i accessibilitat.

Segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), l'agost de 2024 Calafell va rebre 91.484 turistes, amb un increment del 2,5% respecte al mateix període de l'any anterior. D'aquests, 81.518 eren visitants nacionals (un augment del 0,6%), mentre que 9.966 eren internacionals, amb un creixement del 21,7%. Aquesta tendència reflecteix la capacitat del municipi per atreure visitants d'orígens diversos.

En aquesta mateixa línia, Calafell ha implementat accions diverses dirigides a dinamitzar el patrimoni històric, com la museïtzació del Castell de la Santa Creu i la Ciutadella Ibèrica, i a diversificar l'oferta turística amb iniciatives.

A més, el fenomen de la població estacional posa de manifest la importància de planificar adequadament serveis i infraestructures per atendre una població que pot augmentar un 129,2% durant la temporada alta, segons dades de l'IDESCAT per a 2023. Aquest pla representa una aposta estratègica per consolidar Calafell com una destinació de qualitat sostenible i integrada.



4.Context Social

Risc de pobresa i exclusió social

- Població i demografia

Calafell, quant a la seva població, es caracteritza per una dinàmica demogràfica en constant creixement, consolidant-se com un municipi atractiu tant per a nous residents com per a turistes. Segons dades del 2023, la població total del municipi és de 30.482 habitants, dels quals el 50% són homes (15.251) i el 50% són dones (15.231). Aquesta estabilitat en la distribució de gènere reflecteix una homogeneïtat demogràfica significativa.

1. Població per sexe

Any	Homes	Dones	Total
2023	15251	15231	30482
2022	14541	14461	29002
2021	14231	14117	28348

La distribució per edats mostra que el 10,7% de la població és menor de 15 anys, el 64,5% té entre 15 i 64 anys, i el 24,8% són majors de 65 anys. Això situa l'edat mediana en 45 anys, indicant una població lleugerament envellida. Aquest envelliment es fa evident en l'índex d'envelliment, que és del 231%, i en l'índex de dependència, que se situa en 60,8. Aquesta situació planteja reptes importants en termes de serveis de salut, assistència social i infraestructures adaptades a una població amb necessitats creixents de mobilitat i accessibilitat.

2. Distribució per edat

Rang d'edat	Percentatge
0-14 anys	10.7%
15-64 anys	64.5%
65 anys o més	24.8%

El municipi també destaca per la seva diversitat d'òrgens. El 56,4% dels habitants han nascut a Catalunya, mentre que el 17% provenen d'altres comunitats autònomes d'Espanya i el 26,6% són d'origen estranger. Dels residents d'origen estranger, el 38,7% són europeus, el 29,7% africans, el 21,5% americans i el 9,9% asiàtics i d'Oceania. Aquesta diversitat cultural enriqueix la vida comunitària, però també posa de manifest la necessitat de polítiques que fomentin la cohesió social i la integració.

3. Origen de la població

Origen	Percentatge
Catalunya	56.4%
Altres CCAA d'Espanya	17.0%
Estranger	26.6%

Pel que fa a l'evolució demogràfica, Calafell ha experimentat un creixement significatiu des dels anys vuitanta. El 1981 comptava amb 4.597 habitants, xifra que s'ha multiplicat fins a arribar als més de 30.000 actuals. Aquest increment ha estat impulsat principalment per la migració, tant interna com externa. En el període més recent, la població ha augmentat en 1.480 habitants entre 2022 i 2023, representant una taxa de creixement superior a la mitjana de la comarca i del conjunt de Catalunya.

Cal ressaltar que alguns nuclis urbans com Segur de Calafell mostren una concentració de població estrangera extracomunitària més elevada respecte a la resta dels nuclis, arribant fins al 19% en algunes seccions censals.

Un altre element destacat de la dinàmica poblacional de Calafell és el fenomen de la població estacional. Segons l'IDESCAT, l'any 2022 la població en equivalència a temps complet anual (ETCA) va ser de 36.521 persones, un 125,5% respecte a la població resident habitual. Aquest increment estacional, impulsat principalment pel turisme i les segones residències, exigeix una gestió òptima dels serveis i infraestructures per atendre les necessitats d'una població que gairebé es duplica en determinades èpoques de l'any.

4. Població estacional

Any	Població resident	Població estacional ETCA	Increment estacional (%)
2022	29102	36521	125.5%
2021	28463	33943	119.3%

Així doncs, Calafell és un municipi en creixement amb una població diversa i una marcada estacionalitat. Aquesta situació planteja desafiaments i oportunitats en termes de planificació urbana, adaptació a una població envellida i integració de la diversitat cultural, així com la gestió eficient dels recursos durant les temporades d'alta aflluència turística.

- Nivell educatiu de la població

Segons les dades disponibles a l'IDESCAT, el nivell educatiu assolit per la població de Calafell de 15 anys o més es distribueix de la següent manera: un 15,2% ha completat l'educació primària, un 37,6% ha finalitzat la primera etapa de l'educació secundària, un 22,8% ha completat la segona etapa de l'educació secundària, i un 24,4% posseeix estudis superiors. És rellevant destacar que el percentatge de dones analfabetes és mínim, situant-se en un 0,06%, mentre que un 1,55% no ha superat l'educació primària. A més, només un 1,82% de la població ha cursat estudis de postgrau, com màsters o doctorats. Aquests indicadors reflecteixen una distribució equilibrada en els nivells educatius assolits pels residents de Calafell.

- Serveis Socials

En els darrers anys, Calafell ha experimentat un creixement demogràfic significatiu, arribant a una població de 31.567 habitants el 2024, segons dades de l'IDESCAT. Aquest augment ha generat una major demanda de serveis socials i una diversificació de les necessitats a atendre.

Els serveis socials de Calafell són gestionats directament per l'Àrea de Drets Socials i Govern Obert de l'Ajuntament, que ofereix una àmplia gamma de serveis dirigits a atendre les necessitats de la ciutadania, especialment de les persones en situació de vulnerabilitat. Aquests serveis inclouen l'atenció social primària, el suport a la dependència, l'assistència a col·lectius vulnerables, l'atenció a víctimes de violència de gènere, els ajuts d'urgència social, l'atenció domiciliària, la promoció de la

igualtat, les activitats comunitàries, així com els serveis d'assessorament en estrangeria i el servei de primera acollida per a persones immigrades.

Pel que fa als resultats de la gestió de l'àrea, en el període recent, el Servei Bàsic d'Atenció Social (SBAS) de Calafell ha duplicat el nombre de persones ateses, passant de 2.604 usuaris el 2015 a 5.645 el 2024.

En relació amb el Servei d'Assessorament en Estrangeria, aquest ha treballat 252 expedients, atenent el mateix nombre de persones. Per la seva banda, el Servei de Primera Acollida, també a l'àmbit de la immigració, ha gestionat 147 expedients, donant cobertura a 147 persones.

Així mateix, el Servei d'Intervenció Socioeducativa (SIS) ha prestat suport a 204 infants i adolescents i a un total de 182 famílies, consolidant-se com un recurs fonamental per al desenvolupament socioeducatiu.

D'altra banda, el Servei d'Informació i Atenció a la Dona (SIAD) ha atès 158 dones a través de 158 expedients gestionats, mentre que el Servei d'Atenció Integral (SAI) LGTBI+ ha donat resposta a les necessitats de 13 persones a través de 13 expedients.

Aquestes dades reflecteixen l'esforç constant de l'Ajuntament de Calafell per millorar els serveis socials i adaptar-los a les necessitats canviants de la seva ciutadania. Amb una gestió basada en la proximitat, la innovació i l'accessibilitat, s'ha aconseguit ampliar la cobertura i fer més eficient l'atenció a les persones en situació de vulnerabilitat. Aquest compromís ferm amb el benestar i la cohesió social no només respon a les necessitats immediates de la població, sinó que també busca fomentar una societat més inclusiva, equitativa i amb una millor qualitat de vida per a tots els habitants.

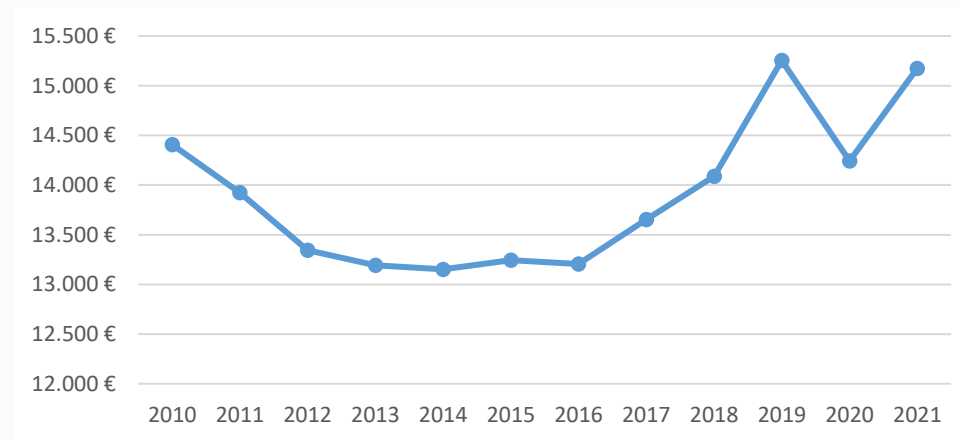
Cohesió social e inclusió

Calafell es troba en un context de millora progressiva en termes de cohesió social i inclusió, amb indicadors socioeconòmics que reflecteixen una estabilitat notable i una distribució de la renda que no evidencia desigualtats significatives entre els barris del municipi. Tot i l'impacte negatiu de la pandèmia de la COVID-19, la recuperació econòmica ha estat efectiva, com ho demostra la reducció de la taxa

d'atur al 13,23% el 2022, per sota dels nivells pre pandèmia del 15,89% registrats el 2019. Aquesta evolució ha contribuït a reforçar l'estabilitat econòmica de les llars i a millorar la convivència entre la població.

La renda mitjana anual a Calafell, que se situa en 26.367 euros, col·loca el municipi en una posició intermèdia dins de Catalunya, indicant una distribució de la riquesa que afavoreix la cohesió social. Segons les dades de l'IDESCAT, la renda familiar disponible bruta (RFDB) per habitant l'any 2021 era de 15.343 euros, lleugerament inferior a la mitjana catalana de 18.356 euros. Aquesta xifra posiciona Calafell per sota de comarques com el Baix Llobregat (18.927 euros) o el Barcelonès (20.293 euros), però reflecteix una situació sòlida en comparació amb altres municipis de la comarca del Baix Penedès.

Gràfic: Renda bruta familiar disponible per càpita.



Fuente: IDESCAT

Les polítiques d'inclusió social han tingut un paper destacat a Calafell, amb iniciatives com el Pla de Barris i el Pla de Xoc contra la Pobresa, que han facilitat la millora de les condicions de vida de moltes famílies en situació de vulnerabilitat. En aquest context, el càlcul de l'Índex de Vulnerabilitat Social (IVS) de la Diputació de Barcelona per a Calafell presenta un valor de 0,6, indicant una vulnerabilitat moderada, per sota de la mitjana de Catalunya (0,7) i del Baix Penedès (0,8). Aquest índex, calculat a partir de factors com la taxa d'atur, el nivell educatiu i l'envelliment

de la població, mostra que el municipi es troba en una situació de menor vulnerabilitat relativa.

Tot i això, hi ha factors que requereixen atenció prioritària. La taxa d'atur del 12,5%, tot i ser inferior al 13,23% registrat el 2022, continua lleugerament per sobre de la mitjana comarcal (11,8%) i catalana (11,2%). Aquest fenomen afecta especialment col·lectius com els joves i les dones, que tenen majors dificultats per a la inserció laboral.

Pel que fa a l'educació, el 15,2% de la població de Calafell ha completat només l'educació primària, un 37,6% ha finalitzat la primera etapa de secundària, un 22,8% la segona etapa, i un 24,4% té estudis superiors, unes xifres similars a la mitjana catalana però amb marge de millora en l'accés a l'educació superior.

A partir de les dades presentades, es pot concloure que a Calafell les condicions de vulnerabilitat són moderades. Tot i trobar-se per sota de la mitjana autonòmica en l'Índex de Vulnerabilitat Social, la presència de zones amb major proporció de població envellida, baix nivell educatiu i habitatges en mal estat suggereixen la necessitat d'intensificar les polítiques públiques per fomentar la inclusió social i garantir una cohesió efectiva. Les accions dirigides a millorar l'ocupació, l'habitatge i l'accés a l'educació resulten fonamentals per consolidar el desenvolupament sostenible i equitatiu del municipi.

Igualtat de oportunitats: gènere, edat y capacitats diferents

Calafell es troba immers en un context socioeconòmic en què la cohesió social i la reducció de desigualtats representen reptes clau per al seu desenvolupament sostenible. El municipi evidencia una aposta per abordar aquestes qüestions mitjançant el Pla d'Actuació Municipal (PAM), que actua com a full de ruta per implementar polítiques públiques orientades a millorar les condicions de vida de la població i garantir la inclusió social.

Entre les principals necessitats detectades, es destaca el suport a col·lectius vulnerables com la gent gran, els infants, les persones migrants, les persones amb discapacitat i aquelles afectades per malalties de salut mental, així com la lluita contra la precarietat juvenil i la manca d'accés a habitatge. La desigualtat de gènere i la discriminació per raons d'orientació sexual o identitat de gènere també

emergeixen com àmbits prioritaris, requerint accions específiques per fomentar la igualtat i combatre la violència masclista.

L'àmbit educatiu presenta desafiaments rellevants pel que fa a garantir l'accés equitatiu a la formació i a l'educació, especialment per a aquells grups amb majors dificultats econòmiques o socials. Així mateix, la promoció de la salut i l'accés a serveis sanitaris adequats són qüestions fonamentals, particularment per atendre les necessitats d'una població que envelleix.

També s'identifica la necessitat de reforçar les polítiques de joventut, orientades a millorar l'emancipació, l'ocupació i l'accés a l'habitatge per als joves, col·lectiu que afronta dificultats derivades de la precarietat laboral i l'alt cost de la vida. Paral·lelament, el municipi necessita intensificar els seus esforços per fomentar una cultura d'igualtat i respecte a la diversitat, donant suport a les persones LGTBIQ+ i eliminant qualsevol forma de discriminació.

Així mateix, s'identifica la necessitat de reforçar les polítiques d'integració i suport a les persones migrants, amb l'objectiu de millorar l'accés als serveis bàsics, fomentar la cohesió social i reduir les desigualtats en àrees amb una alta concentració de població estrangera. Aquest col·lectiu afronta reptes específics relacionats amb la precarietat laboral, les barreres idiomàtiques i l'accés limitat a l'habitatge. Paral·lelament, el municipi necessita intensificar els esforços per promoure la convivència i una cultura de respecte a la diversitat, garantint la igualtat d'oportunitats i l'eliminació de qualsevol forma de discriminació envers les persones d'origen estranger.

Aquest conjunt de necessitats posa de manifest que, malgrat els avenços aconseguits, Calafell encara s'enfronta a reptes significatius en matèria de cohesió social, igualtat i inclusió.

- Joventut

La situació dels joves a Calafell es veu marcada per desafiaments significatius en matèria d'emancipació, especialment pel que fa a l'accés a l'habitatge i les oportunitats laborals. Molts joves del municipi es troben en situacions de privació material, com ara dificultats per afrontar despeses inesperades, pagar el lloguer o garantir una alimentació equilibrada i un habitatge en condicions adequades.

Aquestes dificultats, agreujades per l'impacte de la pandèmia de la COVID-19, han perpetuat la precarietat i les desigualtats en aquest col·lectiu.

L'accés a l'habitatge ha esdevingut un obstacle important per a l'emancipació juvenil. Amb una població total de 30.482 habitants, el 10,3% correspon a joves d'entre 25 i 35 anys. Tot i estar en edat d'independitzar-se, molts es troben limitats per l'elevat preu mitjà del lloguer, que se situa al voltant de 10,4 euros per metre quadrat segons dades del maig de 2024. A més, Calafell no disposa d'un parc suficient d'habitatges de protecció oficial ni de lloguer assequible específicament destinats als joves, fet que dificulta encara més la seva autonomia. Segons l'Observatori Jove, més del 60% dels joves a Catalunya viuen amb els seus pares, una realitat que també es reflecteix al municipi.

En aquest context, Calafell ha desenvolupat el Pla Local de Joventut 2022-2024, que identifica línies estratègiques per abordar qüestions clau com l'habitatge, la formació, l'ocupació i la salut emocional dels joves. Aquest pla inclou accions per fomentar la igualtat d'oportunitats, garantir l'accés a recursos essencials i millorar les condicions d'emancipació juvenil, així com iniciatives per combatre la precarietat laboral, ampliar l'oferta d'habitatges assequibles i oferir suport psicològic i espais segurs per al desenvolupament personal dels joves.

A més, el municipi ha implementat recursos específics per a la joventut, com els Casals Joves, espais on els joves poden participar en activitats educatives i lúdiques; el Servei d'Orientació Juvenil, que ofereix assessorament en itineraris acadèmics i laborals; el programa Formacció!, centrat en la capacitat laboral; i la iniciativa Patis Oberts, que converteix els patis escolars en espais de lleure supervisat. També s'organitzen tallers i activitats sobre temes de salut, participació ciutadana i educació en el lleure.

- Igualtat de gènere y LGTBI

A Calafell, la desigualtat de gènere i la discriminació cap als col·lectius LGTBI continuen sent preocupacions significatives. Tot i els esforços institucionals per promoure la igualtat, encara es registren casos de violència de gènere i incidents de discriminació. La persistència d'aquestes situacions posa de manifest la necessitat de reforçar les polítiques públiques i impulsar accions comunitàries per erradicar aquestes problemàtiques.

En l'àmbit de la igualtat, el municipi disposa del Pla d'Igualtat de Gènere, enfocat a eliminar les desigualtats per raó de gènere i a promoure una societat més inclusiva. Aquest pla inclou accions com protocols de prevenció de la violència masclista i programes d'assessorament jurídic i psicològic per a dones. Estableix, a més, cinc línies estratègiques clau: el compromís amb les polítiques d'igualtat, la lluita contra la violència masclista, la millora dels drets i la qualitat de vida de les dones, la coeducació i la sensibilització, i el foment del lideratge i la participació activa de les dones en tots els àmbits de la societat. No obstant això, el pla detecta mancances com la necessitat d'un Consell de Dones actiu, una millor coordinació entre serveis i l'ampliació de la formació en perspectiva de gènere.

Els serveis d'atenció en matèria d'igualtat, diversitat i inclusió a Calafell, són gestionats pel Departament de Drets Socials i Govern Obert de l'Ajuntament. Entre els programes destacats es troben el Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD), que proporciona assessorament psicològic, jurídic i social a dones víctimes de violència de gènere, i el Servei d'Atenció Integral per a persones LGTBI (SAI), que ofereix suport per promoure la visibilitat i prevenir la discriminació. A més, s'han desplegat els Punts Liles en esdeveniments públics com festivals i celebracions per prevenir violències masclistes i LGTBIfòbiques.

Pel que fa als serveis proporcionats pel SIAD, entre 2021 i 2023, s'observa una tendència a l'alça en el nombre de dones ateses i en les actuacions dutes a terme. El 2021 es van atendre 154 dones amb 1.478 actuacions, xifres que van augmentar a 158 dones i 1.572 actuacions el 2022, i a 180 dones i 1.779 actuacions el 2023. Això representa un increment del 16,9% en dones ateses i del 20,4% en actuacions durant aquest període. Aquest creixement pot reflectir tant una major visibilitat i accés al servei com un augment de situacions que requereixen suport, amb una intensificació en les necessitats d'intervenció i assessorament.

Respecte al SAI, les dades mostren fluctuacions lleugeres entre 2021 i 2023. El 2021 es van atendre 11 persones amb 20 actuacions, mentre que el 2022 es van atendre 13 persones amb 25 actuacions, incloent-hi un cas de discriminació LGTBI+ d'un home gai. El 2023, el nombre de persones ateses va baixar lleugerament a 12, amb un total de 19 actuacions, incloent-hi un cas de discriminació LGTBI+ corresponent a una dona trans. Aquesta disminució pot estar vinculada a factors com canvis en la demanda o possibles limitacions de recursos, però la gestió continuada de casos de discriminació posa de manifest el compromís del servei amb l'atenció personalitzada i la lluita contra la discriminació.

Dins les accions directes municipals, el Pla d'Actuació Municipal (PAM) de Calafell inclou mesures específiques per promoure la igualtat de gènere i els drets del col·lectiu LGTBI, així com per garantir la igualtat en l'accés als recursos municipals i la no discriminació per motius de sexe, orientació sexual o identitat de gènere. En aquest marc, Calafell treballa activament en la planificació, coordinació i implementació de mesures per garantir la igualtat efectiva i el respecte a la diversitat, promovent també l'equitat en altres àmbits com la discapacitat i l'origen. L'Ajuntament organitza activitats de sensibilització i educació, com la celebració del Dia Internacional de la Dona, el Dia Internacional contra la Violència de Gènere i el Dia Internacional de l'Orgull LGTBI.

Un altre exemple d'implicació municipal ha estat l'elaboració d'una diagnosi educativa centrada en els dos Instituts d'educació secundària del municipi, Camí de Mar i La Talaia, des d'una perspectiva coeducativa. Aquest estudi presenta una radiografia detallada de les dinàmiques educatives i socials, reflectint algunes agressions físiques cap al col·lectiu LGTBI, testimonis de comentaris negatius i burles o acudits. També s'evidencia la necessitat de treballar en visibilització i acceptació social.

Pel que fa a la desigualtat de gènere, la diagnosi observa una percepció diferent entre adults i joves. Mentre que els adults reconeixen més clarament les desigualtats entre homes i dones, els joves perceben que aquestes han disminuït. No obstant això, els estereotips de gènere i els rols tradicionals encara són presents, especialment en espais com les xarxes socials, fet que posa de manifest la necessitat de reforçar l'educació en perspectiva de gènere des de les primeres etapes educatives.

Aquest diagnòstic és una eina clau per a Calafell, ja que proporcionarà dades concretes per comprendre millor les dinàmiques socials i culturals, identificar necessitats i reptes, i planificar polítiques públiques més efectives, reforçant el compromís del municipi amb la igualtat, la coeducació i la inclusió, i facilitant la participació col·lectiva en la seva transformació.

- Gent Gran

A l'Ajuntament de Calafell s'han creat i implementat diversos programes, serveis i recursos per atendre el col·lectiu de les persones grans del municipi. En aquest àmbit, l'Ajuntament treballa per impulsar polítiques i iniciatives que responguin a les necessitats i interessos d'aquest grup, representant-los, protegint-los i millorant la seva qualitat de vida i benestar. Segons les dades disponibles per al 2023, les persones majors de 65 anys representen aproximadament el 20% de la població del municipi, destacant un percentatge significatiu d'aquest col·lectiu que viu sol, fet que incrementa el seu risc de vulnerabilitat.

Segons les mateixes dades, del total de població en aquest segment, 3.437 eren dones i 2.897 homes, evidenciant una major presència femenina en aquest segment d'edat.

Pel que fa a les llars unipersonals, les dades indiquen que un percentatge significatiu de persones grans viuen soles, amb una prevalença més alta entre les dones. A Catalunya, el 42,5% de les llars unipersonals estan formades per persones de 65 anys o més, i d'aquestes, el 70,8% són dones. Tot i que no es disposa de dades específiques per a Calafell, és probable que aquesta tendència es reflecteixi també al municipi.

Aquestes xifres posen de manifest la necessitat d'intensificar les accions orientades a garantir la igualtat d'oportunitats per a tothom, reduint les barreres socials i culturals que dificulten la participació plena de certs grups en la vida comunitària. A més, es percep una demanda creixent de serveis especialitzats que abordin situacions de vulnerabilitat, especialment en l'àmbit de la violència de gènere i la discriminació per raó de sexe o orientació sexual. És essencial continuar treballant en la sensibilització, l'educació i el suport a les víctimes per avançar cap a una societat més igualitària i respectuosa amb la diversitat.

L'Ajuntament es preocupa per garantir l'autonomia i la participació activa de les persones grans en la vida comunitària, promovent accions dirigides a reduir el grau de vulnerabilitat d'aquest col·lectiu.

Això inclou l'atenció a problemes de salut, discapacitats, dependència econòmica o la manca d'accés a serveis essencials, mitjançant recursos municipals i activitats adaptades. En aquest sentit, programes com el "Servei d'Atenció a la Gent Gran" ofereixen suport personalitzat per a aquest grup, i activitats com tallers de memòria,

grups de socialització i sessions d'activitat física ajuden a mantenir una vida activa i saludable.

Entre les prestacions per a la gent gran a Calafell destaca el programa de teleassistència, que proporciona suport remot per a emergències i necessitats quotidianes. També s'ofereixen tallers de memòria i activitats físiques adaptades, com el programa "Posa-hi Oli", gestionat des de l'àrea d'esports, que promou l'exercici saludable entre la gent gran. A més, el consistori facilita l'accés a serveis d'atenció domiciliària per a aquelles persones amb mobilitat reduïda o necessitats especials.

A banda del programa "Posa-hi Oli", des de l'Àrea de Drets Socials i Govern Obert, es gestionen serveis diversos per a la gent gran. Alguns formen part de la cartera de serveis socials (teleassistència TAD, atenció domiciliària SAD, dependència PIA...) i altres com el Servei Bon Dia d'iniciativa municipal.

El servei Bon Dia és una iniciativa que busca oferir un suport diari i personalitzat a les persones grans del municipi, amb especial atenció a aquelles que viuen soles o que es troben en situacions de vulnerabilitat. Mitjançant un sistema d'acompanyament diari, el programa proporciona suport emocional i logístic, alhora que supervisa de manera constant per detectar necessitats urgents o incidències que puguin comprometre el seu benestar. En cas de necessitat el servei també actua com a enllaç entre els Serveis Socials municipals amb els Serveis Sanitaris, per garantir una resposta ràpida davant de situacions que requereixin intervenció immediata.

Un dels trets distintius del projecte és la seva aposta per mantenir les persones grans al seu entorn habitual, evitant o retardant l'ingrés en recursos residencials més institucionalitzats. A més, promou activitats que estimulen les capacitats físiques, cognitives i emocionals de les persones usuàries, contribuint a reforçar la seva autoestima i autonomia.

A més dels serveis prèviament descrits, els espais municipals, com els casals de gent gran, són punts de trobada clau on es desenvolupen activitats lúdiques, formatives i socials per fomentar la participació activa d'aquest col·lectiu. Finalment, l'Ajuntament col·labora amb entitats locals per organitzar esdeveniments culturals i esportius dirigits a la gent gran, promovent la cohesió i la inclusió social dins del municipi.



Habitatge

- Densitat, parc d'habitatge, estat, antiguitat, superfície i preu

L'evolució de l'habitatge a Calafell ha estat marcada per un creixement moderat i sostingut del parc residencial al llarg de les darreres dècades, amb un augment significatiu de les segones residències a causa del caràcter turístic del municipi. Segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE) i l'IDESCAT, el parc d'habitatges va créixer un 30% per dècada durant els anys 1980 i 1990, mentre que entre 2000 i 2010 l'increment es va reduir al 20% per l'impacte de la crisi econòmica de 2008. En l'última dècada, 2010-2020, el creixement ha estat més limitat, amb un augment del 10%, reflectint una menor activitat constructora i una major dependència de la compravenda d'habitatges de segona mà.

Segons dades del Cadastre, Calafell compta amb 24.320 immobles destinats a ús residencial. El Cens de Població i Habitatges de 2021 indica que el municipi té un total de 27.112 habitatges familiars convencionals, dels quals el 43,6% (11.820 habitatges) són habitatges principals i el 56,4% (15.292 habitatges) són no principals, incloent-hi segones residències. A més, el 8,2% dels habitatges es consideren vacants, amb una taxa estimada de 78,1 habitatges buits per cada 1.000 habitants. Pel que fa als habitatges d'ús turístic, aquests representen aproximadament 1,66 habitatges turístics per cada 1.000 habitatges. A més, el 5% dels habitatges es troben en estat deficient o molt deficient, segons el Cens de Població i Habitatges de l'INE, un valor lleugerament superior a la mitjana catalana del 4,5%

La distribució dels habitatges principals per superfície mostra que el 50,2% tenen entre 60 i 90 m², el 23,2% superen els 90 m², i dins d'aquest grup, un 13,3% tenen més de 120 m². Només un 4,2% tenen menys de 45 m², mentre que un 41,8% disposen de més de 105 m², fet que evidencia una elevada presència d'habitatges de grans dimensions.

Pel que fa al règim de tinença, el 77,5% dels habitatges principals a Calafell són de propietat, mentre que el 15,3% es destinen al règim de lloguer i el 7,2% corresponen a altres formes de tinença. Aquesta distribució limita l'oferta de lloguer, dificultant l'accés a l'habitatge per a aquelles persones o famílies que no poden optar per la compra.

El 2021 es van registrar 289 compravendes d'habitatges, de les quals el 94,8% corresponen a habitatges de segona mà. La taxa de compravenda per cada mil habitants es va situar en el 15,3%. L'esforç econòmic per a l'adquisició d'un habitatge, calculat en un 29,5% dels ingressos familiars, es manté relativament baix comparat amb la mitjana provincial del 36,2%. Pel que fa al mercat de lloguer, el nombre de contractes va representar el 51,02% de les operacions immobiliàries, amb una taxa de contractes de 15,9 per cada mil habitants i un esforç econòmic del 41,6%.

El preu mitjà de compravenda per metre quadrat el 2021 va ser de 1.666,09 €, mentre que el lloguer mitjà mensual es va situar en 567,21 €, amb una variació anual del 3,54%. Pel que fa a la construcció, el 2021 es van iniciar 31 habitatges, amb una taxa d'1,17 habitatges començats per cada 1.000 habitants.

L'anàlisi de les dades quan a sol·licituds d'habitatge a Calafell posa de manifest una elevada demanda d'habitatges assequibles, tant en règim de lloguer social com de lloguer assequible. Les 237 sol·licituds registrades per a habitatges de lloguer social segons el reglament municipal, juntament amb les 1.003 preinscripcions per als pisos en construcció, evidencien una problemàtica significativa relacionada amb l'accés a l'habitatge al municipi. Aquestes xifres mostren que l'accés a habitatges protegits s'ha convertit en una necessitat urgent per a moltes persones i famílies, especialment aquelles amb ingressos baixos o en situació de vulnerabilitat socioeconòmica.

Aquesta realitat es fa més palesa quan s'analitzen característiques dels sol·licitants d'habitatges de protecció oficial (HPO). La majoria es troben en trams d'ingressos baixos (0-1.5 IRSC), amb 148 sol·licitants a Calafell dins d'aquest perfil, cosa que confirma l'elevat grau de vulnerabilitat econòmica d'una part important de la població local. Pel que fa a l'edat, destaca que la majoria dels sol·licitants són persones entre 35 i 65 anys (511 sol·licituds), seguides de menors de 35 anys (107 sol·licituds), la qual cosa apunta a la necessitat de donar resposta tant a la joventut que inicia la seva emancipació com a les famílies en edat laboral. Així mateix, també s'identifica una demanda per part de persones majors de 65 anys (166 sol·licituds), fet que assenyala la necessitat d'oferir solucions específiques per a aquest col·lectiu, incloent-hi habitatges adaptats, que ja compten amb 14 sol·licituds a Calafell.

A més, les dades mostren que una part significativa dels sol·licitants són persones empadronades a Calafell (417 per a habitatges en règim de lloguer), cosa que

indica que el problema d'accés a l'habitatge no és només generalitzat, sinó que afecta especialment la població local. També s'observa una diversitat en la composició familiar dels sol·licitants, amb una majoria que correspon a unitats familiars unipersonals o de dos membres, però també amb una presència significativa de famílies de tres o més membres. Aquest panorama divers demostra que cal dissenyar polítiques que abordin les necessitats de diferents tipus de llars.

Per donar resposta a aquesta situació, l'Ajuntament ha començat projectes significatius com la construcció de 110 habitatges de protecció oficial que es destinaran a lloguer assequible, amb una reserva mínima de 26% per al col·lectiu de joves fins a 35 anys i un altre 26% per a contingents especials. Aquesta promoció representa la primera promoció pública en quaranta anys.

A més, s'han adjudicat 11 habitatges, alguns de titularitat municipal i altres cedits mitjançant conveni amb la SAREB, i actualment es disposa d'un habitatge més pendent d'adjudicació.

Així doncs, i de forma general, la situació de l'habitatge a Calafell reflecteix una combinació de reptes i oportunitats. Mentre que el municipi compta amb un parc residencial diversificat i d'importància turística, la dependència de segones residències i la limitada oferta d'habitatges assequibles, especialment en règim de lloguer, plantegen desafiaments significatius. Les iniciatives recents de l'Ajuntament són passos positius per abordar aquestes qüestions, però és necessari un enfocament estratègic continuat per garantir l'accés equitatiu i sostenible a l'habitatge per a tots els segments de la població.



5. Governança, instruments i tecnologia

Al llarg dels darrers anys, l'Ajuntament de Calafell ha demostrat un ferm compromís amb una governança local que promou una ciutat responsable i en consonància amb les polítiques supramunicipals de Desenvolupament Sostenible. El seu lideratge polític ha impulsat el bon govern, la transparència, la participació ciutadana i la col·laboració.

L'estructura de govern de l'Ajuntament està encapçalada per l'alcalde, i es complementa amb quatre tinents d'alcalde, a més de diversos regidors i regidores que assumeixen la gestió de les àrees municipals. Aquesta estructura permet abordar de manera específica i coordinada les necessitats del municipi, garantint una administració eficient i propera a la ciutadania.

Tinences d'alcaldia i àrees de gestió

Les quatre tinences d'alcaldia s'han organitzat per supervisar àrees clau de govern municipal. Entre les seves responsabilitats destaquen:

- **Qualitat de vida i govern obert**, encarregada de garantir el benestar de la ciutadania, fomentar la participació ciutadana i assegurar la transparència en la gestió pública.
- **Urbanisme**, que lidera el desenvolupament territorial, els projectes urbans i la planificació del creixement sostenible del municipi.
- **Serveis interns**, responsables de la gestió administrativa, recursos humans i l'organització interna per millorar l'eficiència de l'Ajuntament.
- **Cultura**, que promou la vida cultural del municipi a través d'esdeveniments, programes i activitats que enforteixen la identitat local.

Regidories i àrees d'actuació

A més de les tinences d'alcaldia, el govern municipal inclou regidories responsables d'àrees específiques com:

- **Hisenda**: Gestió econòmica i control pressupostari.
- **Ecologia urbana**: sostenibilitat i cura del medi ambient.

- **Joventut i esports:** promoció de l'activitat física i el desenvolupament juvenil.
- **Promoció econòmica:** foment del turisme, el comerç i l'ocupació.
- **Formació i ocupació:** millora de l'ocupabilitat i oferir oportunitats de formació als ciutadans.

Aquest model organitzatiu busca garantir una gestió transversal i eficient, abordant les necessitats del municipi amb un enfocament coordinat i proper a la ciutadania.

En matèria de governança, l'Ajuntament de Calafell treballa per crear una ciutat oberta i cohesionada socialment i territorialment. Per aconseguir-ho, ha establert una estratègia de Govern Obert i Participació Ciutadana que promou la transparència, la rendició de comptes i la col·laboració amb la ciutadania en la definició, execució i seguiment de les polítiques públiques.

Pel que fa a la transparència de l'administració pública i la millora dels mecanismes de rendició de comptes, l'Ajuntament disposa d'un portal de govern obert amb informació sobre la gestió econòmica, l'acció de govern, l'estat de la ciutat i les contractacions, convenis i subvencions.

En matèria de participació ciutadana, Calafell disposa de diversos canals oberts per fomentar la col·laboració i la coproducció entre l'administració pública i el teixit associatiu. L'Ajuntament aposta decididament per la democràcia participativa com a complement i aprofundiment de la democràcia representativa. Per fer-la efectiva, el reglament recull els diferents òrgans, processos i mecanismes de participació que s'han d'aplicar en funció de cada circumstància específica, reflectint així la pluralitat de realitats i sensibilitats que configuren el municipi.

Per promoure una cultura participativa, és essencial comptar amb un teixit social i econòmic sòlid que tingui capacitat d'autonomia i treball en xarxa. L'administració pública pot donar suport a la construcció d'aquest teixit, però també es necessita una col·laboració constant entre empreses, l'Ajuntament, la ciutadania, futurs emprenedors i sectors educatius.

A més, des de l'administració pública es treballa per funcionar amb més transversalitat i participació interna dels empleats públics. Això ajuda a crear una cultura de col·laboració i participació dins de la mateixa administració, la qual cosa es tradueix en una major eficàcia i eficiència en la prestació de serveis públics.

El municipi està promovent la innovació participativa i democràtica a través de l'articulació de xarxes d'actors de diversa naturalesa que participen en el procés de govern i en la producció i gestió de polítiques públiques. Això implica donar cabuda a dinàmiques emergents d'interacció social i administrativa, facilitant noves formes de gestionar el bé comú.

No obstant això, s'han identificat algunes mancances que requereixen atenció per assolir una administració més oberta i participativa.

Tot i que s'han establert estructures per a una gestió eficient, es percep una necessitat de millorar la coordinació entre les diferents àrees municipals per assegurar una resposta més àgil a les necessitats dels ciutadans. A més, seria beneficiós reforçar la formació contínua del personal municipal en matèries de governança moderna per adaptar-se als nous reptes administratius.

Encara que l'Ajuntament disposa d'un Portal de la Transparència que ofereix informació sobre la gestió municipal, es podria millorar l'accessibilitat i actualització d'aquesta informació per facilitar-ne la consulta per part de la ciutadania. A més, d'ampliar la quantitat de dades obertes disponibles per fomentar una major implicació ciutadana i rendició de comptes.

Tot i que, s'ha aprovat un Reglament de Participació Ciutadana i s'utilitza la plataforma Decidim Calafell per a processos participatius, la participació sovint és limitada. Caldria implementar estratègies més efectives per incentivar la implicació dels ciutadans, com ara campanyes de sensibilització, formació en participació i l'ús de canals de comunicació més propers a la població.

Administració electrònica, noves tecnologies i bretxa digital

L'adopció de les eines TIC a l'administració pública ha permès posicionar les administracions locals com a referents en proximitat, eficiència, transparència i millora del servei a la ciutadania. Calafell, un municipi compromès amb la innovació tecnològica i social, ha implementat accions significatives per avançar cap a una administració electrònica més accessible i eficient, destacant-se recentment com un dels municipis capdavaners en transformació digital amb el reconeixement com a municipi Top 10 en la franja de població de 20.001 a 50.000 habitants, atorgat pel Consorci Administració Oberta de Catalunya.

El Pla d'Acció Municipal (PAM) de Calafell inclou estratègies específiques per consolidar l'administració electrònica i avançar cap a la digitalització completa. Entre les accions destacades, s'ha creat una xarxa de fibra òptica que connecta les principals delegacions municipals per optimitzar l'ús de les eines digitals, s'ha millorat la infraestructura tecnològica i s'ha ampliat la connectivitat de banda ampla per assegurar l'accés a internet d'alta velocitat a tot el municipi. A través del programa europeu Wifi4EU, Calafell ha implementat nou punts de connexió Wi-Fi gratuïts en espais públics, garantint velocitats mínimes de descàrrega de 30 Mbps.

Pel que fa a l'accés a internet en espais públics, s'ha implementat la "Línia Verda", un servei que permet a la ciutadania comunicar incidències a través d'una aplicació mòbil. S'estima que aquest servei ha solucionat el 90% de les incidències comunicades des de la seva posada en marxa el 2013, demostrant l'eficàcia de les eines digitals en la gestió municipal.

Amb l'objectiu de reduir la bretxa digital, s'han organitzat cursos gratuïts per ensenyar a la ciutadania com realitzar tràmits administratius en línia, com l'obtenció del certificat digital i la presentació d'instàncies. També s'ofereixen programes de capacitat professional a través de Calafell Formació, dirigits tant a treballadors en actiu com a persones desocupades, amb una àmplia oferta de modalitats presencials i en línia. Paral·lelament, s'han impulsat programes d'inclusió digital específics per a col·lectius vulnerables, com la gent gran i els joves, que inclouen formacions per fomentar l'alfabetització digital i l'obtenció de l'idCAT Mòbil.

Calafell participa també en iniciatives d'àmbit estatal i europeu, com la campanya itinerant "Generación D", destinada a desenvolupar competències digitals entre col·lectius específics com persones grans, dones majors de 45 anys i persones en situació d'atur. L'autobús de la campanya, que va fer parada al Port de Segur de Calafell, va oferir tallers pràctics i activitats personalitzades per fomentar l'ús de les tecnologies digitals.

Pel que fa a l'educació, el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya ha activat un paquet de mesures per impulsar la digitalització i les competències STEAM (Ciència, Tecnologia, Enginyeria, Arts i Matemàtiques) al servei de l'equitat del sistema educatiu. Aquesta estratègia inclou la dotació d'equipaments digitals als centres educatius, com panells interactius i material de robòtica, així com la capacitat digital del personal docent. Tot i que aquestes mesures s'apliquen a l'àmbit de Catalunya, els centres educatius de Calafell també es beneficien d'aquestes iniciatives, contribuint a la millora de les competències digitals de l'alumnat i el professorat.

A més, l'Ajuntament de Calafell disposa de diversos equipaments culturals que, tot i no estar específicament dedicats a la digitalització, poden servir com a espais per a activitats relacionades amb les noves tecnologies i la formació digital.

Pel que fa a la participació ciutadana i la transparència, l'Ajuntament de Calafell ha implementat eines destacades com la plataforma "**Decidim Calafell**", que permet a la ciutadania involucrar-se activament en processos com els pressupostos participatius. Aquesta eina ofereix l'oportunitat als habitants de decidir directament en quins projectes s'ha d'invertir una part del pressupost municipal, fomentant una governança més participativa. Paral·lelament, el **Portal de Transparència** facilita l'accés a informació pública sobre la gestió econòmica, els contractes, les subvencions i altres dades rellevants, consolidant una administració més oberta i accessible per a tothom.

Per avançar cap a una administració intel·ligent i inclusiva, és crucial millorar la coordinació entre diferents sistemes clau com el **Sistema d'Informació Municipal**, el **Sistema de Gestió Documental** i la **Gestió de la Seguretat**. Aquest enfocament garantiria una actuació més eficient i estructurada. A més, reforçar els esforços en **formació digital i infraestructures tecnològiques** resulta essencial per assegurar que ningú quedi enrere en aquesta transició cap a la digitalització.

Els avenços en la implementació de l'administració digital no només han simplificat els tràmits administratius, sinó que també han millorat els canals de comunicació entre l'Ajuntament i la ciutadania, promovent la participació en línia. Calafell ha aconseguit fites significatives com la disponibilitat de més de **200 tràmits en línia** i l'establiment d'una xarxa pública de **punts d'accés Wi-Fi gratuïts** en espais clau. No obstant això, garantir que aquests serveis siguin plenament accessibles per a tota la ciutadania, especialment per als col·lectius més vulnerables, requereix el desenvolupament de **programes de formació digital i suport tècnic personalitzat**.

Malgrat aquests avenços, el municipi encara s'enfronta a reptes importants. La consolidació d'una estratègia de **ciutat intel·ligent** es presenta com una prioritat per integrar de manera més eficient les dades i la tecnologia en la gestió pública. Així mateix, l'ampliació i adaptació dels serveis digitals a les necessitats de col·lectius vulnerables, com la gent gran, constitueix un desafiament prioritari que requereix una atenció especial.

En aquest context, una prioritat estratègica seria establir un **sistema unificat** que integri la gestió de dades i la seguretat, alhora que es consoliden projectes destinats a millorar l'accés i la inclusió digital. També és fonamental desenvolupar

un **entorn tecnològic segur** que permeti avançar cap al teletreball i altres models de treball innovadors

Anàlisi dels instruments normatius existents

La planificació urbana i estratègica és essencial per garantir el desenvolupament sostenible d'un municipi com Calafell. Amb una ubicació privilegiada i un creixement significatiu, tant residencial com turístic, Calafell ha desplegat una sèrie d'instruments per gestionar de manera integrada les seves necessitats urbanístiques, socials, mediambientals i econòmiques. Aquests plans constitueixen la base per a la presa de decisions que permetin assolir un equilibri entre la preservació del patrimoni, la millora de la qualitat de vida dels residents i la promoció d'un desenvolupament econòmic responsable.

El municipi compta amb una àmplia gamma d'instruments de planificació, cadascun dissenyat per abordar àmbits específics:

1. Planificació Territorial i Urbanística

- **Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM):** Aprovada el 2011, aquesta eina regula l'ús del sòl, el creixement urbà i la gestió territorial. Tot i ser fonamental, requereix una revisió per incorporar-hi aspectes relacionats amb el canvi climàtic, l'eficiència energètica i les necessitats residencials actuals.
- **Estudi de Mobilitat Urbana Sostenible 2030:** Dissenyat per millorar la mobilitat i fomentar mitjans de transport sostenibles.
- **Pla de Barris (Calafell Poble i Segur de Calafell):** Busca la regeneració de zones urbanes vulnerables, fomentant l'equitat i la qualitat de vida.

2. Instruments Estratègics i Sectorials

- **Pla d'Acció Municipal (PAM):** Defineix les línies estratègiques de cada mandat per garantir una gestió transparent i orientada a resultats.

- **Pla Estratègic de Calafell 2030:** Estableix la visió a llarg termini del municipi, amb objectius clau en sostenibilitat, cohesió social i dinamització econòmica.
- **Pla d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC):** Enfocat en la transició energètica i la mitigació del canvi climàtic.
- **Pla Director d'Arbrat Viari i Pla del Verd Urbà:** Asseguren una gestió adequada dels espais verds, millorant la qualitat ambiental.

3. Àmbits socials i de benestar

- **Pla Local d'Igualtat:** Promou la inclusió social i la igualtat de gènere.
- **Pla Local de Joventut 2022-2024:** Ofereix accions per al desenvolupament personal i professional dels joves.
- **Protocols de violència masclista:** Dissenyats per protegir les víctimes i prevenir la violència de gènere.

4. Altres plans sectorials

- **Pla d'Oci Nocturn:** Garanteix una convivència equilibrada entre l'activitat nocturna i la qualitat de vida dels veïns.
- **Pla Director d'Equipaments Esportius i Pla d'Equipaments Culturals:** Planifiquen la infraestructura per promoure l'esport i la cultura.
- **Pla d'Excel·lència Turística:** Desenvolupa una estratègia per mantenir Calafell com una destinació sostenible i competitiva.

Tot i l'amplitud dels instruments de planificació, es detecten necessitats específiques d'actualització i coordinació que podrien millorar significativament l'eficàcia i l'eficiència de les polítiques públiques.

Els instruments clau, com el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM), requereixen una revisió per incorporar les noves directrius internacionals i nacionals vinculades als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). L'actualització d'aquest pla és essencial per integrar accions relacionades amb la transició energètica, la lluita contra el canvi climàtic i la inclusió social, a més d'abordar reptes com l'habitatge assequible i la mobilitat sostenible.

A més, es detecta una fragmentació en la implementació dels diversos plans sectorials, com el Pla Local d'Igualtat, el Pla d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC) i el Pla Estratègic de Calafell 2030. Aquesta situació pot derivar en superposicions i en una utilització menys eficient dels recursos públics. És necessari establir un marc de coordinació que asseguri la coherència entre aquests instruments, garantint que les accions sectorials contribueixin a una visió global i alineada amb els objectius del municipi. Un enfocament integrador permetria optimitzar l'impacte de les polítiques públiques en àmbits prioritaris com la sostenibilitat, la inclusió i la qualitat de vida.

Pel que fa a la innovació tecnològica, Calafell ha fet avenços significatius amb la implementació de l'Administració electrònica i el desenvolupament de la plataforma "Decidim Calafell". Tanmateix, encara és necessari reforçar les línies d'acció relacionades amb la digitalització i el model de ciutat intel·ligent. L'ús de tecnologies intel·ligents per millorar la gestió de recursos urbans, com ara l'enllumenat, els residus i el trànsit, podria posicionar el municipi com a referent en aquest àmbit. A més, l'ampliació de la cobertura de punts Wi-Fi gratuïts i la promoció de la inclusió digital per a col·lectius vulnerables són àrees que requereixen atenció immediata.

Així mateix, a l'àmbit de la participació ciutadana i la transparència, Calafell ha fet passos importants amb iniciatives com el Portal de Transparència i la plataforma "Decidim Calafell". No obstant això, aquestes eines encara tenen marge de millora per augmentar el seu impacte. Ampliar les funcionalitats d'aquestes plataformes per incloure més consultes ciutadanes i fomentar la participació de col·lectius poc representats contribuiria a fer que les polítiques municipals siguin més inclusives i legítimes.

En termes generals es pot considerar que Calafell disposa d'una infraestructura de planificació notable que cobreix una àmplia gamma de necessitats i objectius municipals. Tot i això, és essencial garantir una revisió contínua dels plans existents per assegurar-ne la rellevància i l'alineació amb els marcs supramunicipals. La transició cap a un model de desenvolupament sostenible, inclús i eficient dependrà de la capacitat del municipi per coordinar aquests instruments i prioritzar-ne la implementació. Amb una visió estratègica clara i una adaptació constant, Calafell està ben posicionat per afrontar els reptes futurs i aprofitar les oportunitats de creixement i cohesió social.

Participació ciutadana i governança multinivell

Calafell ha demostrat un compromís continuat amb el foment de la participació ciutadana, desenvolupant polítiques i mecanismes que assegurin la implicació activa de la població en els assumptes públics. Els consells territorials i sectorials, així com la plataforma "Decidim Calafell", són exemples clars d'aquesta voluntat de promoure la participació en la presa de decisions municipals. A més, l'Ajuntament de Calafell està adherit a la Carta Europea de Drets Humans a la Ciutat, que subratlla el compromís pel respecte als drets humans i la participació activa de la ciutadania en la política local.

L'Ajuntament entén la participació ciutadana com una eina per facilitar la implicació directa de qualsevol persona en la realització de l'interès general. Aquesta participació no només es limita a la relació entre ciutadania i administració, sinó que també inclou la connexió de les persones amb els interessos col·lectius de la comunitat. El Reglament de Participació Ciutadana de Calafell, elaborat a partir d'un procés participatiu ampli amb la implicació d'associacions, veïns, veïnes, tècnics i polítics municipals, és una peça fonamental en aquest model de governança.

El reglament estableix les bases per mantenir, consolidar i ampliar la confiança i la col·laboració entre l'administració i la ciutadania. Aquesta col·laboració és essencial per garantir la cohesió social i per convertir la participació en un motor de millora de la qualitat de vida dels residents del municipi. A més, aquest instrument ha estat revisat per adaptar-se a les necessitats actuals, consolidant les vies de participació de les entitats i actualitzant els canals de participació individuals. Tot això amb l'objectiu de fer la participació més inclusiva, transparent i accessible.

En aquest context, destaca la creació i dinamització de consells de barri i sectorials com a espais de debat i presa de decisions col·lectives. Actualment, Calafell compta amb tres consells de barri: el de Calafell, el de Segur i el d'Urbanitzacions. Paral·lelament, hi ha tres consells temàtics o sectorials dedicats a Esport, Cultura i Acció Social, que se sumen al consell escolar municipal, actiu des de fa anys, i al consell de seguretat ciutadana, que ja ha estat creat però encara no constituït. En l'acord adoptat el 4 de juny, es va definir la composició d'aquests consells, seguint el Reglament de Participació Ciutadana, que estableix que entitats i particulars poden presentar candidatura per formar-ne part.

Un altre element destacable és el Portal de Transparència de l'Ajuntament, que posa a disposició de la ciutadania informació rellevant sobre gestió econòmica,

contractes i subvencions. Aquest portal facilita la consulta lliure i contribueix a una administració més oberta i accessible. També destaca la inclusió d'un servei de "bústia virtual", que permet als veïns expressar suggeriments, opinions i inquietuds sobre temes relacionats amb la gestió municipal.

Tot i els avenços aconseguits, Calafell encara té reptes importants a afrontar en matèria de participació i governança. És necessari reforçar els mecanismes perquè siguin més accessibles als col·lectius vulnerables, augmentar la implicació de sectors menys representats i assegurar que els processos participatius siguin veritablement deliberatius i representatius de tota la comunitat.

Pressupostos i fons de finançament

D'acord amb la informació de la Seu Electrònica i el portal de transparència, l'Ajuntament de Calafell ha demostrat un compromís ferm amb la transparència i la participació ciutadana en la gestió dels recursos municipals. El pressupost municipal per a l'any 2024 ascendeix a 60,92 milions d'euros, la xifra més alta registrada fins ara, aquest increment reflecteix l'esforç per atendre les necessitats creixents del municipi i impulsar projectes que millorin la qualitat de vida dels residents.

En els darrers anys, el pressupost municipal ha mostrat una tendència de creixement sostingut. Per exemple, el pressupost aprovat per a l'any 2023 va ser de 53,38 milions d'euros, mentre que el de 2022 es va situar en 52,18 milions d'euros. Aquesta progressió evidencia una clara voluntat d'enfortir els serveis públics i les inversions en infraestructures per adaptar-se a les exigències del creixement demogràfic i social del municipi.

En aquest context, els pressupostos participatius s'han consolidat com una eina clau per fomentar la implicació ciutadana en la presa de decisions sobre les inversions municipals. Des de la seva implementació, s'ha destinat una partida anual de 500.000 euros perquè la ciutadania proposi i decideixi en quins projectes invertir aquests fons, mantenint-se estable en termes absoluts al llarg dels darrers anys. Aquest import representa aproximadament l'1% dels recursos ordinaris del pressupost municipal, complint amb el que estableix el Reglament de Participació Ciutadana.

Malgrat la constància en la dotació dels pressupostos participatius, la proporció que representa aquesta partida ha experimentat lleugeres variacions percentuals

derivades del creixement global del pressupost municipal. Per exemple, l'any 2022, quan el pressupost total va ser de 52,18 milions d'euros, els pressupostos participatius representaven un 0,96%, mentre que el 2024, amb un pressupost de 60,92 milions d'euros, aquesta proporció es redueix a un 0,82%. Aquesta evolució reflecteix la necessitat de revisar les assignacions per assegurar que la participació ciutadana mantingui un impacte significatiu en la gestió municipal en un context de creixement pressupostari.

Pel que fa a la participació ciutadana en aquest procés, el nombre de propostes presentades ha experimentat fluctuacions. El 2022 es van registrar 48 propostes, mentre que el 2023 aquesta xifra va augmentar fins a 72, un increment significatiu del 50%. Entre les propostes més destacades d'aquell any s'hi inclouen la instal·lació de més punts de recàrrega per a vehicles elèctrics, la creació de parcs infantils adaptats, i la millora de les zones verdes amb nous espais per a activitats comunitàries. Tanmateix, per al 2024, el nombre de propostes va disminuir a 24. En aquesta convocatòria es van proposar iniciatives com la renovació de l'enllumenat públic amb tecnologia LED, la construcció de carrils bici en zones urbanes i la instal·lació de bancs amb ombra a les àrees de passeig. Aquesta variació pot ser indicativa de diversos factors, com ara una menor promoció del procés, canvis en els criteris de participació o altres circumstàncies que haurien d'analitzar-se per optimitzar futures convocatòries.

En general, els pressupostos participatius han demostrat ser una eina valuosa per enfortir la implicació ciutadana i millorar la transparència en la gestió dels recursos públics, però caldrà treballar per garantir una participació més estable i inclusiva en els anys vinents.

Així doncs, la gestió pressupostària de l'Ajuntament de Calafell, combinada amb la implementació de pressupostos participatius, ha permès una major implicació ciutadana en la presa de decisions i una distribució més eficient dels recursos municipals. Tot i els avenços, és fonamental continuar fomentant la participació activa de la ciutadania i assegurar que els processos siguin inclusius i representatius de la diversitat del municipi. Això contribuirà a un desenvolupament urbà més sostenible i a una governança més transparent i participativa.

Per altra banda, l'Ajuntament de Calafell ha aprofitat diversos fons supramunicipals per impulsar projectes de millora al municipi, obtenint resultats destacats en àmbits clau com la digitalització, la rehabilitació d'habitatges i la dinamització comercial. Entre les iniciatives més rellevants cal destacar:



- **Digitalització dels llocs de treball municipals**, amb una subvenció de **191.096,48 euros** provinents dels Fons Next Generation, destinada a modernitzar els espais de treball mitjançant la implantació d'eines de col·laboració per a un entorn laboral intel·ligent. Aquesta iniciativa permetrà als empleats públics treballar de manera més eficient, des de qualsevol lloc i dispositiu, tot promovent la productivitat i millorant la col·laboració interna.
- **Rehabilitació i construcció d'habitatges**: L'Ajuntament de Calafell ha estat beneficiari d'ajudes significatives en el marc dels **Programes d'ajuda en matèria de rehabilitació residencial i habitatge social del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència**, finançats pels Fons Next Generation a través de la Generalitat de Catalunya. Calafell ha rebut un finançament de **1,7 milions d'euros** en el marc del **Programa 1 d'ajuda a les actuacions de rehabilitació a nivell de barri**, destinat a la rehabilitació d'edificis i la millora de l'eficiència energètica. Així mateix, s'han obtingut **3,1 milions d'euros** a través del **Programa 6 d'ajuda a la construcció d'habitatges en lloguer social en edificis energèticament eficients**, amb l'objectiu d'impulsar la construcció d'habitatges sostenibles que garanteixin l'accés a un lloguer assequible.
- **Dinamització del centre comercial**: El projecte de millora del centre comercial de Calafell s'ha consolidat com una iniciativa estratègica per revitalitzar l'economia local i potenciar l'atractiu del municipi. Finançat parcialment amb fons Next Generation EU en el marc d'una convocatòria de suport a la modernització i dinamització dels espais comercials urbans, aquest projecte inclou accions com la renovació de la il·luminació, la millora de l'accessibilitat i l'actualització de la senyalització als carrers comercials.

La captació i gestió d'aquests fons han permès a Calafell avançar en àrees prioritàries com la modernització de l'administració, la rehabilitació d'habitatges, la dinamització del comerç local i el foment de la sostenibilitat. Aquestes accions contribueixen significativament al desenvolupament sostenible del municipi, millorant la qualitat de vida de la ciutadania i augmentant l'atractiu de Calafell com a destinació turística i inversora.

Anàlisi DAFO

L'Agenda Urbana de Calafell integra una anàlisi DAFO (Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats) com a part fonamental de la seva metodologia. Aquest enfocament pretén oferir una visió qualitativa, integral i acurada de la situació actual del municipi, identificant els factors interns i externs que poden influir en l'assoliment dels objectius estratègics plantejats. Igual que altres eines de diagnòstic, la DAFO permet estructurar clarament els principals reptes i avantatges competitius de Calafell, facilitant així la presa de decisions basades en evidències concretes.

L'anàlisi DAFO s'estructura a través dels deu objectius de l'Agenda Urbana Espanyola, i per assegurar una major precisió en els resultats, cadascuna de les debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats es valora segons una escala que mesura el grau d'importància o impacte, seguint la següent classificació:

- No s'aplica o és irrellevant [○]
- Molt baixa importància/impacte [●]
- Baixa importància/impacte [●]
- Importància/impacte moderada [●]
- Alta importància/impacte [●]
- Molt alta importància/impacte [●]

Per representar gràficament els resultats, cadascuna de les debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats s'avalua segons una escala en color que va de 0 a 6 punts [○●●●●●] en un gradient ascendent. Mitjançant aquesta ponderació, s'estableix el nivell de rellevància o impacte de cada factor en la realitat de Calafell.

Aquesta ponderació s'ha dissenyat amb l'objectiu d'identificar amb la màxima objectivitat possible els aspectes que requereixen una atenció prioritària, així com aquells que representen un potencial de creixement i desenvolupament per al municipi.

Per recopilar la informació necessària para aquesta anàlisi, s'ha implementat una enquesta en format digital, que ha permès gestionar la participació interna a escala qualitativa i, alhora, recollir impressions de manera àgil i directa.

Territori i model de ciutat

Territori, paisatge y biodiversitat

D

D.01 Orografia i estructura morfològica complexa. Elements físics (llits fluvials, infraestructures o altres) que condicionen la connectivitat o el desenvolupament.



D.02 Desenvolupament territorial dispers de poca densitat associat generalment a problemes de mobilitat i de prestació de serveis urbans.



D.03 Deteriorament ambiental de determinats entorns que poden comportar una pèrdua de la biodiversitat i/o un deteriorament del paisatge i de la qualitat de vida urbana.



D.04 Manca de connexió entre l'entorn urbà i el rural, que pot implicar un fenomen de congestió de les àrees urbanes i/o despoblació i abandó rural.



D.05 Antagonisme entre la perspectiva de la planificació urbana i la rural; la urbana té com a eix el desenvolupament, la rural protegir i conservar.



D.06 Absència de mesures explícites per compensar els petits municipis davant del creixement dels municipis més grans.



D.07 Necessitat d'abordar el fenomen de la despoblació des de l'estudi del territori i els instruments de planificació de nivell supralocal o comarcal.



D.08 Models de planificació rígids, que demanen escales diferents i objectius diferents per als nous problemes.



A

A.01 Planificació territorial escassa o deficient, cosa que en algunes ocasions dificulta la visió estratègica d'un desenvolupament urbà supramunicipal.



A.02 Desenvolupament territorial més enfocat a l'expansió que a la regeneració urbana, de vegades, amb un creixement planificat sobredimensionat.



A.03 Zones en declivi o estancament demogràfic, en un fenomen d'abast territorial de pèrdua de població i llars, i una taxa d'envelliment elevada.



A.04 Dèficit de mesures de protecció i conservació del patrimoni natural, cultural i paisatgístic, per fer front a la seva degradació i combatre el vandalisme.



A.05 Manca de flexibilitat en els instruments de planificació, per adoptar mesures com ara la creació de corredors ecològics i combatre la pèrdua de la biodiversitat.



A.06 Turisme insostenible, gran consumidor de recursos.



A.07 Planificació rural massa bucòlica, basada en la protecció del medi rural, que no preveu altres actius.



F

F.01 Experiència en iniciatives de desenvolupament sostenible i utilització d'instruments de planificació (plans urbanístics, territorials, de sostenibilitat, de mobilitat urbana sostenible, de qualitat de l'aire, etc.).



F.02 Riquesa del patrimoni natural i mediambiental, c. El seu ús i gestió és clau en la generació de processos sostenibles.



F.03 Riquesa agrícola, ramadera i forestal de l'entorn, que contribueix al desenvolupament econòmic de la ciutat i ofereix un element de vinculació entre el que és urbà i el que és rural.



F.04 Creixent interès i valoració social i del sector empresarial, del patrimoni natural i paisatgístic, favorable a un desenvolupament més sostenible.



F.05 Ciutats ben comunicades, cosa que afavoreix el desenvolupament d'àrees dinàmiques d'activitat i la qualitat de vida dels ciutadans.



F.06 Riquesa del paisatge i de la biodiversitat amb una gran capacitat de servir de base per a la millora de la qualitat de vida urbana.



F.07 Consideració del sector primari com un possible actiu econòmic.



O

O.01 Connexió de la ciutat amb l'entorn rural millorant la qualitat ambiental de la ciutat, a través de la recuperació d'espais degradats i la seva conversió en zones verdes en connexió amb els actius naturals del municipi.



O.02 Patrimoni natural infrautilitzat, que pot constituir la base sobre la qual desenvolupar actuacions i estratègies de desenvolupament urbà sostenible.



O.03 Atractiu d'abast territorial dels béns culturals, com a elements clau en el desenvolupament urbà i de competitivitat de les ciutats.



O.04 Presència de grans infraestructures i instal·lacions, que poden aportar avantatges competitiu, com ara la proximitat a aeroports, ports comercials o complexos industrials.



O.05 Àmplia xarxa de camins naturals i rurals, com a potencial de millora de l'entorn rural i del medi ambient, i la seva vinculació amb el medi urbà.



O.06 Patrimoni natural i paisatgístic infrautilitzat, amb gran potencial per desenvolupar actuacions de dotació de serveis i infraestructures.



O.07 Medi natural, paisatge i patrimoni com a base per a un turisme sostenible respectuós amb el medi ambient, no consumidor de recursos.



O.08 Existència d'un Pla nacional contra la despoblació: document elaborat per la Comissió de Despoblació de la FEMP



Model de Ciudad

D

D.01 Dèficit o inadequació de l'espai públic, zones verdes i espais lliures, amb els conseqüents efectes negatius sobre la salut i la qualitat de vida.



D.02 Dèficit d'infraestructures i serveis urbans, per inexistència d'ells o per la seva manca d'adequació a les noves realitats i demandes de la població.



D.03 Problemes d'accessibilitat i barreres arquitectòniques, especialment, als espais públics urbanitzats.



D.04 Centre urbà degradat i/o en procés d'abandó, sovint derivats d'un desplaçament de les llars joves a barris perifèrics de la ciutat.



D.05 Parc edificat deficient. Elevada taxa d'edificis d'habitatges i destinats a altres usos ineficients energèticament i amb problemes més d'accessibilitat.



D.06 Contaminació acústica i lumínica a determinades zones, amb els problemes que això implica al medi ambient, la qualitat de vida i la salut.



D.07 Contaminació de determinats àmbits de sòl. Determinats espais urbans que presenten elevats índexs de contaminació, sobre els quals cal actuar.



D.08 Complexitat d'ordenació i configuració pel traçat històric als barris.



D.09 Model de desenvolupament urbà de les darreres dècades sectorial i monofuncional, amb els conseqüents problemes de mobilitat, proximitat, despesa energètica i sostenibilitat.



A

A.01 Centre urbà degradat i/o en procés d'abandó, a conseqüència d'unes dinàmiques supramunicipals de desplaçament de les llars a zones periurbanes.



A.02 Dèficit d'infraestructures i serveis urbans. Pot tractar-se de la seva inexistència o de l'adaptació a les noves realitats i demandes de la població.



A.03 Forta estacionalitat turística que pot produir un desajust en l'ús de l'espai públic i les dotacions de serveis i infraestructures urbanes.



A.04 Disminució de la mida mitjana de la llar, un fenomen demogràfic global que té implicacions importants en el model de ciutat i l'adequació del parc d'habitatge.



A.05 Manca de flexibilitat en els instruments de planificació, per adoptar mesures com ara la creació de corredors ecològics i combatre la pèrdua de la biodiversitat.



A.06 Prioritat de la inversió privada als centres urbans davant de la pública, cosa que pot donar lloc a processos de gentrificació.



F

F.01 Riquesa del patrimoni urbà i arquitectònic amb un alt valor històric, artístic i cultural, que constitueixen actius de gran potencialitat i senyal d'identitat local.



F.02 Ciutat compacta, especialment, als centres urbans, amb una trama urbana que facilita la trobada ciutadana, la mobilitat sostenible i l'activitat.



F.03 Ciutats ben comunicades, que permeten desenvolupar importants enclavaments d'activitat logística per al desenvolupament econòmic i de determinades indústries.



F.04 Multiculturalitat i diversitat dels barris, com un factor enriquidor que pot servir de base per constituir una comunitat urbana integrada.



F.05 Notable avenç en la millora de l'espai públic, principalment en relació amb l'accessibilitat, la mobilitat sostenible i la zona de vianants.



F.06 Revisió dels instruments d'ordenació urbanística per a un desenvolupament més sostenible i equilibrat, de vegades, desclassificant sòl innecessari.



F.07 Acceptació generalitzada de la importància de la participació societat civil, administracions i sector privat en la producció de ciutat sostenible.



F.08 Consciència social sobre la necessitat de pensar en un model de ciutat més sostenible



O

O.01 Programes d'ajuts i fons autonòmics, nacionals i europeus per promoure un desenvolupament urbà equilibrat, sostenible i integrat.



O.02 Polítiques autonòmiques i nacionals amb relació a la rehabilitació, regeneració i renovació urbana que fomenten un model de ciutat més sostenible.



O.03 Integració de les zones turístiques i costaneres amb les infraestructures de comunicació de les ciutats.



O.04 Potencialitat de les grans ciutats com a punt d'atracció per a ciutats properes (xarxa policèntrica).



O.05 Connexió de la ciutat amb l'entorn rural millorant l'equilibri entre l'àrea urbana i rural per evitar la coexistència a les ciutats i la despoblació de les zones rurals.



O.06 Programes i fonts de finançament per a la conservació del patrimoni arquitectònic.



O.07 Difusió i potenciació de la cultura, esport, gastronomia, patrimoni, festes tradicionals dels pobles i les ciutats d'Espanya.



O.08 Nous usos vinculats al turisme que afavoreixin la conservació del patrimoni arquitectònic, atesa la rellevància turística de nombroses ciutats espanyoles.



O.09 Metodologia de Diagnòstic i Pla d'Acció de la Destinació Turística Intel·ligent servei d'una ciutat més sostenible.



Mobilitat i transport

D

D.01 Patrons de mobilitat poc sostenible, amb un predomini del desplaçament en vehicle privat, davant de la mobilitat de vianants o ciclista.



D.02 Problemes de trànsit i mobilitat, de circulació i congestió a les ciutats i àrees urbanes a causa del trànsit diari dels desplaçaments casa-treball.



D.03 Dèficit de transport públic, carència i deficiències en determinades zones i manca d'intercanviadors o infraestructures que facilitin la intermodalitat.



D.04 Dèficit d'aparcaments dissuasius en l'accés a les grans ciutats.



D.05 Dèficit d'infraestructures de mobilitat sostenible, de xarxa de carril bici o d'infraestructures per al desplegament de la mobilitat alternativa.



D.06 Absència d'una estratègia de mobilitat integrada i lligada a l'accessibilitat i als plans de mobilitat urbana sostenible, consistents amb cada realitat urbana.



D.07 Els processos de dispersió demogràfica i activitats a les àrees metropolitanes estan creant problemes de connectivitat i disfuncionalitat d'ús de les xarxes de transport.



A

A.01 Efectes de mobilitat vinculats a un desenvolupament territorial dispers d'escassa densitat, per noves expansions urbanes o urbanitzacions aïllades.



A.02 Problemes de trànsit i mobilitat, de circulació i congestió als accessos a les ciutats i àrees urbanes per desplaçaments vinculats al turisme i a l'oci.



A.03 Millora de la xarxa de carreteres a l'àmbit territorial que pot incentivar l'ús del vehicle privat en detriment del transport públic.



A.04 Increment dels nivells de contaminació atmosfèrica com a efecte de l'ús del vehicle privat a l'entorn urbà i espais periurbans.



A.05 Problemes de mobilitat conseqüència d'alts fluxos de moviment en determinades zones i períodes que es poden veure afectats per l'increment d'afluència del turisme.



F

F.01 Iniciatives municipals i treballs desenvolupats per a l'elaboració i l'aprovació de Plans de Mobilitat Urbana Sostenible. (PMUS).



F.02 Projectes i iniciatives municipals per al foment del transport públic sostenible i no contaminant.



F.03 Ciutats ben comunicades, amb caràcter general, dotades d'una bona xarxa d'infraestructures de comunicació, millorada els darrers anys.



F.04 Model de ciutat compacta, especialment als centres urbans, cosa que facilita la proximitat i la mobilitat sostenible.



F.05 Condicions favorables de clima i topografia per a l'impuls dels mitjans de transport tous: vianants i bicicleta.



F.06 Nombroses actuacions relacionades amb la mobilitat sostenible: principalment de vianants i carrils bici.



O

O.01 Programes i fons autonòmics, nacionals i europeus, que faciliten i promouen les infraestructures de mobilitat urbana sostenible.



O.02 Presència de grans infraestructures de transport, que milloren l'accessibilitat territorial i la mobilitat com a aeroports o ports comercials.



O.03 Potencialitat de les xarxes policèntriques de ciutats com a suport per plantejar una estratègia territorial de mobilitat sostenible.



O.04 Plans supramunicipals de transport sostenible, que millorin la connexió interurbana amb transport públic sostenible i amb mitjans de transport tou.



O.05 Introducció de les TIC a la gestió dels serveis urbans de transport, com a element clau de millora de la qualitat i sostenibilitat.



O.06 Possibilitat de creació d'aparcaments dissuasius.



O.07 Conscienciar i educar a la societat sobre la mobilitat i el transport sostenibles.



Medi ambient, canvi climàtic i resiliència urbana

D

D.01 Alt consum energètic fòssil, principalment en edificis i en transport, cosa que té importants repercussions en el medi ambient i la qualitat de vida.



D.02 Contaminació derivada de la indústria i l'activitat. Amb freqüència, l'activitat econòmica i determinades indústries produeixen agents contaminants.



D.03 Urbanisme poc resiliència al canvi climàtic.



D.04 Estudis i mesures d'adaptació canvi climàtic insuficients.



A

A.01 Contaminació atmosfèrica/mediambiental. Elevats nivells d'emissió de gasos d'efecte hivernacle i de contaminació d'abast territorial.



A.02 Riscos naturals i efectes del canvi climàtic. Exposició als riscos naturals i problemes vinculats al canvi climàtic, com ara inundacions, onades de calor o sequeres.



A.03 Problemes de salut i qualitat de vida vinculats als efectes del canvi climàtic o la contaminació atmosfèrica i dels riscos i els efectes de l'activitat industrial.



F

F.01 Polítiques públiques en matèria de mitigació del canvi climàtic i de foment d'energies sostenibles.



F.02 Condicions climàtiques que afavoreixen la qualitat de vida dels ciutadans i redueixen el consum energètic.



F.03 Mesures per al control del soroll i les emissions contaminants, mitjançant una avaluació de la situació que permet adoptar les mesures correctores pertinents.



F.04 Potencial en economia baixa en carboni, energies netes i lluita contra el canvi climàtic determinades iniciatives ambientals ciutadanes.



F.05 Implantació de mesures per a la lluita contra incendis forestals o inundacions, com a plans de gestió i millora forestal o agències per estudiar inundacions.



O

O.01 Polítiques nacionals i europees relacionades amb l'adaptació-mitigació al canvi climàtic; translació a la realitat local.



O.02 Connexió de la ciutat amb l'entorn rural millorant la qualitat ambiental de la ciutat, a través de la recuperació d'espais degradats i la seva conversió en zones verdes en connexió amb els actius naturals del municipi.



O.03 Xarxes de ciutats, programes d'adhesió a pactes o estratègies per millorar eficiència energètica, energies renovables i contra el canvi climàtic.



O.04 Increment de la sensibilització ciutadana en matèria mediambiental i davant el repte del canvi climàtic i els seus efectes als entorns urbans.



Gestió sostenible de los recursos i economia circular

D

D.01 Infraestructures locals poc eficients, sobre les quals cal emprendre actuacions per millorar-ne l'eficiència energètica i incorporar les energies renovables.



D.02 Inadequat sistema de gestió de residus, amb difícil accés al casc o amb instal·lacions deficientes o obsoletes en el context del reciclatge i l'economia circular.



D.03 Deficient gestió i infraestructures hidriques. Problemes vinculats a una gestió inadequada de les xarxes d'abastament d'aigua o recursos hídrics.



D.04 Activitats productives de baixa eficiència energètica, amb un consum d'energia final elevat.



D.05 Sistemes de depuració d'aigües residuals d'alt cost d'explotació.



D.06 Cultura pública i privada escassa sobre l'ús compartit de béns o l'adquisició de béns reutilitzats, reciclats o refabricats.



D.07 Metabolisme urbà: escàs desenvolupament de plantejaments holístics.



A

A.01 Alta dependència energètica exterior en un context d'escassa producció d'energies renovables a l'àmbit municipal i baix nivell d'autosuficiència.



A.02 Augment de la pressió sobre la salut humana, el medi ambient i sobre els recursos naturals o un dèficit ecològic per una generació excessiva de residus i un elevat consum de recursos.



A.03 Elevada pressió turística que de vegades genera un gran impacte sobre determinades zones, especialment en el cas del litoral o altres entorns sensibles ambientalment.



A.04 Efectes d'explotacions agrícoles intensives en determinats entorns en què hi ha un elevat desenvolupament d'aquesta activitat.



A.05 Problemes de gestió hídrica d'abast supramunicipal o regional que poden afectar els entorns urbans.



A.06 Aspectes de la normativa supramunicipal que impliquen determinades barreres per al desenvolupament i implantació de les energies renovables.



A.07 Escassetat de matèries primeres essencials i augment dels preus per al desenvolupament de l'economia global i local.



A.08 Augment de població en situació de "pobresa energètica".



F

F.01 Riquesa del patrimoni natural i mediambiental, l'ús i la gestió dels quals és clau en la generació de processos sostenibles.



F.02 Polítiques municipals en matèria d'eficiència energètica, com la millora de l'enllumenat públic o la incorporació d'energies renovables en edificis i instal·lacions municipals.



F.03 Bona qualitat de l'aigua i/o de l'aire, en termes generals, amb efectes positius sobre la salut humana.



F.04 Mesures per al control del soroll i emissions contaminants, mitjançant una avaluació de la situació que permet adoptar les mesures correctores pertinents.



F.05 Implantació de mesures per a la lluita contra incendis forestals o inundacions, com a plans de gestió i millora forestal o agències per estudiar inundacions.



F.06 Capacitat tècnica i tecnològica per a la implantació d'energies renovables.



O

O.01 Polítiques nacionals i europees relacionades amb la promoció de les energies renovables i l'eficiència energètica.



O.02 Patrimoni natural infrautilitzat, que pot constituir la base sobre la qual desenvolupar actuacions i estratègies de desenvolupament urbà sostenible.



O.03 El desenvolupament de l'activitat de gestió de residus com a àmbit clau en la millora i la conservació del medi ambient i la generació d'ocupació a les ciutats.



O.04 Xarxes de ciutats, programes d'adhesió a pactes o estratègies per millorar eficiència energètica, energies renovables i contra el canvi climàtic.



O.05 Desenvolupament tecnològic vinculat a la generació energètica a través de fonts renovables en els entorns urbans, a l'estalvi i eficiència en l'enllumenat públic...



O.06 Elevat potencial de desenvolupament d'energies renovables, especialment la fotovoltaica.



O.07 Necessitat de matèria orgànica per mantenir la capacitat productiva del sòl i la superfície verda de les ciutats.



O.08 Aposta per un creixement sostenible sota els principis de l'economia circular, aprofitant el creixement econòmic.



Context Econòmic

D

D.01 Incapacitat de la ciutat per atraure i retenir talent, motivada per la manca de teixit empresarial i la bretxa entre formació i mercat de treball.



D.02 Efectes d'una activitat econòmica molt especialitzada en un únic sector d'activitat, com ara la construcció i les indústries associades o el turisme i els serveis.



D.03 Escassa innovació i valor afegit a l'economia local, amb una presència escassa d'empreses i treballadors en àmbits d'activitat densos en coneixement.



D.04 Manca de recursos públics i privats per desenvolupar actuacions d'impuls i foment de l'activitat econòmica local i de programes d'ajuts i estímuls.



D.05 Alt nivell de desocupació i ocupació precaritzada en algunes ciutats, amb una taxa d'atur elevada de llarga durada, inestabilitat laboral o reduïts nivells retributius.



D.06 Manca de vocació empresarial entre els joves i de la població de la ciutat, en un context d'oportunitats i mitjans per a l'emprenedoria insuficients.



D.07 Insuficient oferta o oportunitats de primera feina per a joves a l'àrea urbana, amb escasses alternatives de formació per a l'ocupació al teixit empresarial.



D.08 Escassa inversió privada productiva, en un context de prevalença de l'activitat del sector públic i un teixit empresarial privat feble.



A

A.01 Elevada taxa d'atur, àmbit territorial caracteritzat per un impacte més gran de la crisi econòmica, en termes d'ocupació i activitat.



A.02 Sectors productius predominants, més afectats per la crisi econòmica, per tenir una important especialització en sectors com ara la construcció.



A.03 Dinàmiques territorials d'abandó de determinats entorns, a conseqüència d'una elevada taxa d'atur, especialment a la població jove.



A.04 Tendència al decreixement econòmic i poblacional motivat per l'impuls o una major activitat o atractiu d'una àrea urbana o metropolitana propera.



A.05 Destrucció del teixit empresarial local, davant la proximitat de grans centres comercials, amb un impacte especial en petites i mitjanes empreses.



A.06 Obsolescència o abandonament de grans àrees industrials, a causa de factors com la pèrdua de competitivitat, processos de reconversió o altres circumstàncies.



A.07 Insuficiència de mesures de suport a l'emprenedoria i a la implantació empresarial, a través d'estímuls com les ajudes econòmiques o els avantatges en el finançament.



A.08 Vulnerabilitat del sector agrícola de l'entorn, per estar en situació de declivi o pendent de processos estratègics de reposicionament al mercat.



A.09 Pèrdua de poder adquisitiu de la població, a conseqüència de pèrdua d'ocupació o la precarietat laboral.



A.010 Escassa cultura exportadora, en un context de globalització i de coordinació insuficient entre el sector públic i el teixit empresarial.



F

F.01 Actius culturals, patrimonials i paisatgístics, com a elements clau per fomentar i/o enriquir l'activitat turística, l'economia i l'ocupació.



F.02 Gran capacitat econòmica i de creació d'ocupació als serveis, turisme i indústria, sectors de gran presència a les grans ciutats.



F.03 Programes locals d'ocupació i de foment d'activitats econòmiques, orientats a determinats col·lectius (pe Municipis per l'Economia del Bé Comú).



F.04 Existència d'una àmplia oferta hotelera i de restauració, que millora l'atractiu i afavoreix l'activitat turística i la feina a la ciutat.



F.05 Reconeixement nacional i internacional de les ciutats espanyoles, una "marca ciutat" que es vincula a un conjunt de valors positius en la percepció de la qualitat.



F.06 Capacitat d'atracció d'inversió i capital, pot comportar una millora en l'oferta d'ocupació per als ciutadans.



F.07 Capacitat de creació de llocs de treball en sectors altament especialitzats com ara l'aeronàutica, la construcció naval o la indústria farmacèutica.



F.08 Fort dinamisme empresarial en algunes àrees urbanes, que incideix en un increment del nombre d'empreses, capacitat emprenedora i associacionisme empresarial.



O

O.01 Inversions públiques i privades programes finançats pels fons europeus orientats a generar activitat econòmica innovadora i emprenedora.



O.02 Polítiques autonòmiques i nacionals amb relació a la rehabilitació, regeneració i renovació urbana com a motor de treball, i reactivador de la construcció.



O.03 Potencialitat de les xarxes policèntriques de ciutats com a punt d'atracció per fomentar i implantar activitats econòmiques.



O.04 Programes de foment de l'expansió d'empreses i la promoció exterior de productes locals, en un context de globalització.



O.05 Estratègies de potenciació de la indústria agroalimentària i del sector logístic, per diversificar i fomentar l'activitat econòmica amb els recursos de l'entorn rural.



O.06 Programes de foment de l'emprenedoria, especialment dirigit als joves o a col·lectius caracteritzats per un dèficit més gran en formació per a l'ocupació.



O.07 Potencial turístic sense explotar, vinculat a determinats actius o recursos que requereixen actuacions de rehabilitació, reforma i posada en valor.



O.08 Accions d'impuls de l'activitat econòmica mitjançant la integració i el desenvolupament de grans infraestructures, com ports comercials o aeroports.



O.09 Polítiques de desconcentració i desestacionalització del turisme.



Context Social

| Cohesió social i igualtat d'oportunitats

D

D.01 Elevada taxa d'envelliment, a conseqüència de la caiguda de la natalitat, de l'emigració de la població jove, o la immigració de persones estrangeres d'edat avançada.



D.02 Elevada taxa d'atur, associat a l'augment de la població en risc d'exclusió social i a l'increment del nombre de demandants de serveis socials.



D.03 Barris sumits en processos de degradació i/o abandonament, cosa que agreuja els problemes socials dels seus residents.



D.04 Concentració de la vulnerabilitat urbana i exclusió social en determinats entorns, caracteritzats per un percentatge més alt de pobresa urbana i de desocupació.



D.05 Conseqüències socials del deteriorament del medi ambient urbà en algunes zones, que condueixen a una pèrdua de la qualitat de vida i de les oportunitats dels habitants.



D.06 Àmbits d'infrahabitatge o assentaments irregulars, en alguns barris on s'identifiquen problemes de barraqisme o conjunts d'infrahabitatges.



D.07 Problemes d'absentisme i abandonament escolar a determinats barris, que produeixen un deteriorament de les oportunitats sociolaborals dels seus habitants.



D.08 Baix nivell educatiu i formatiu de la població, de vegades, a conseqüència d'una activitat econòmica molt especialitzada al sector primari o industrial.



A

A.01 Desigualtat econòmica i social de l'entorn i elevada pobresa relativa, en el marc d'unes dinàmiques territorials que afecten la ciutat en conjunt.



A.02 Prestacions socials insuficients o no adaptades a les noves realitats i demandes de la població, especialment per als col·lectius més desfavorits.



A.03 Augment del pes de la denominada quarta edat, que comportarà un augment significatiu de les demandes socials en un context d'important bretxa digital.



A.04 Desigualtat i bretxa de gènere, fenòmens que afecten de manera més intensa determinats col·lectius o accentuen les diferències entre homes i dones.



A.05 Forta estacionalitat turística en determinades zones, amb serioses implicacions en la prestació de serveis o al mercat de treball local.



A.06 Bretxa entre la formació de la població i els perfils demandats al mercat de treball, que requereix actuacions en matèria d'educació i formació.



A.07 Efectes de determinades explotacions agrícoles intensives al perfil socioeconòmic de la població, amb una presència important d'estrangers o minories ètniques.



A.08 Envel·liment i degradació de barris construïts als anys 1950-1980, tant des del punt de vista demogràfic i social com físic (construccions i infraestructures).



F

F.01 Existència d'iniciatives locals, Plans per fomentar la cooperació, millorar la convivència, la cohesió social, evitar l'absentisme escolar i afavorir-ne la inclusió sociolaboral.



F.02 Experiència en programes d'inclusió social amb finançament europa, d'acord amb la programació dels diferents períodes de fons de la UE.



F.03 Model de ciutat compacta, trama urbana que facilita la convivència i la solidaritat veïnal, així com el desenvolupament i la viabilitat dels serveis locals.



F.04 Bon nivell de convivència i seguretat ciutadana, que caracteritza, en general les ciutats espanyoles, dos aspectes que es troben estretament vinculats.



F.05 Xarxa de serveis d'alta qualitat i prestacions, amb què compta la major part de les ciutats en matèria d'educació, sanitaris, esportius o per a gent gran.



F.06 Població activa altament qualificada, amb què compta sovint les grans ciutats, i constitueix una base per al desenvolupament econòmic i factor de competitivitat.



F.07 Existència de programes específics per a l'atracció de joves i la seva permanència a la ciutat, desenvolupats de vegades en l'àmbit local.



F.08 Important teixit associatiu, amb una ciutadania compromesa amb el desenvolupament social i econòmic i la presència d'un gran nombre d'associacions.



O

O.01 Desenvolupament de programes en l'àmbit social, amb finançament europeu, com a oportunitat per millorar les condicions socioeconòmiques de la població urbana.



O.02 Iniciatives i programes orientats a atraure població jove, tant resident com flotant, en matèria d'habitatge, equipaments i serveis adaptats.



O.03 Ús de les TIC per a la millora de la governança i la participació ciutadana, per millorar el sentiment de pertinença, el compromís i la cooperació ciutadana.



O.04 Barris amb forta identitat urbana i arrelament social, com a factor d'atracció per mantenir o recuperar població, que atengui les tradicions i la cultura local.



O.05 Multiculturalitat i diversitat dels barris com a factor enriquidor, que permet el desenvolupament d'iniciatives vinculades al respecte i la integració social.



O.06 Iniciatives orientades a fomentar l'ús de les TIC per al desenvolupament d'accions en matèria d'administració electrònica i prestació de serveis.



O.07 Situació estratègica de centre de referència social i assistencial per a les localitats properes, que genera un increment de l'activitat urbana.



O.08 Existència d'espais públics i solars buits que poden ser utilitzats per a activitats vinculades amb el desenvolupament social i econòmic del barri.



O.09 Desenvolupament turístic de zones despoblades per donar suport a la fixació de població al territori i la seva dinamització econòmica.



Habitatge

D

D.01 Dificultats d'accés a l'habitatge a conseqüència de l'elevat preu, l'escassetat d'oferta adequada o la insuficiència d'ajuts locals.



D.02 Escassetat d'habitatge social a preu assequible, amb un nombre insuficient d'habitatges subjectes a protecció pública per a llars amb baixos nivells de renda.



D.03 Baixa eficiència energètica, conservació deficient i problemes d'accessibilitat en una gran part del parc edificat i, en particular, al parc d'habitatge.



D.04 Existència d'àmbits d'infrahabitatge o assentaments irregulars, amb problemes de barraqisme i assentaments irregulars en determinats entorns urbans.



D.05 Condicionants específics de l'entorn que suposen barreres a l'edificació o la rehabilitació, com pot ser el cas dels entorns d'elevada riquesa arqueològica.



A

A.01 Efectes de la crisi econòmica, que ha afectat especialment la construcció del parc residencial, i ha provocat una escassetat d'habitatge nou o rehabilitat.



A.02 Desequilibris als nuclis històrics de les ciutats entre residents i visitants que poden afectar l'accés a l'habitatge, amb fenòmens com ara la gentrificació.



A.03 Dificultats per accedir a l'habitatge de la població jove, cosa que dificulta l'emancipació i la formació de noves llars.



A.04 Inadequació del parc d'habitatge existent a la gent gran, dins el marc d'un fenomen d'envelliment de la població.



A.05 Complexitat i dispersió normativa en l'àmbit supramunicipal, en matèries com l'accessibilitat, l'eficiència energètica o la protecció del patrimoni.



A.06 Dificultat de les diferents administracions públiques per mantenir i gestionar els Parcs Públics d'habitatge.



F

F.01 Actuacions recents de rehabilitació edificatòria del parc d'habitatges, en el marc de programes públics d'ajuts en l'àmbit local.



F.02 Elevada qualificació i coneixement en la promoció d'habitatge protegida, a través d'experiències anteriors dutes a terme a la ciutat.



F.03 Capacitat d'atracció de la inversió productiva i de capital al sector de la construcció i la promoció immobiliària a l'àrea urbana.



F.04 Actuacions integrades d'habitatge i terra en zones urbanes degradades, on s'han dut a terme accions de millora social, econòmica i ambiental.



F.05 Increment de l'ús residencial del centre urbà, com a resultat d'operacions de regeneració o renovació urbanes desenvolupades en aquests entorns.



F.06 Ajust generalitzat del nivell de preus de l'habitatge, i del conjunt del mercat immobiliari en comparació dels màxims assolits el 2006 i 2007.



O

O.01 Programes i polítiques autonòmiques, nacionals i europees de foment de la rehabilitació, regeneració i renovació urbana.



O.02 Polítiques públiques i programes de promoció d'energies renovables i l'eficiència energètica a l'edificació i als habitatges.



O.03 Programes nacionals, autonòmics i locals en matèria d'habitatge, com a marc per a l'aprovació d'incentius per a l'oferta d'habitatge de lloguer a preu assequible.



O.04 Reorientació del sector de la construcció cap a la rehabilitació edificatòria, caracteritzat per la seva major resistència als efectes de la crisi econòmica.



O.05 Actuacions de promoció d'habitatge protegit tant de nova construcció, com especialment, de rehabilitació per satisfer la demanda d'habitatge.



O.06 Fonts de finançament per a la millora i conservació del patrimoni i del parc edificat a zones històriques de les ciutats.



Governança, instruments i tecnologia

Era digital

D

D.01 Insuficient ritme d'incorporació de les TIC a l'àmbit local, especialment a l'entorn econòmic i en matèria de governança.



D.02 Manca de serveis d'administració electrònica, que incideix en el model de governança local, en la participació ciutadana i en el seu apoderament.



D.03 Bretxa digital en sectors de la població, per la insuficiència o inadequació de la xarxa accés a Internet o per la inexistència de serveis digitals adequats.



D.04 Escassa formació de la població en la utilització de les tecnologies de la informació, amb serioses implicacions i conseqüències en matèria de competitivitat local.



D.05 Escassa incorporació de les TICs a la gestió urbana, especialment, en algunes ciutats on no s'ha avançat cap a la Ciutat Intel·ligent en els diferents àmbits.



D.06 Insuficient penetració de la signatura electrònica a la societat.



D.07 Insuficient nivell de digitalització de les destinacions i territoris turístics per fer front a les necessitats de visitants nacionals i internacionals creixentment tecnificats.



A

A.01 Manca d'interès del sector empresarial per adaptar les àrees de negoci actuals a les noves tecnologies, cosa que pot repercutir en la seva capacitat d'adaptació.



A.02 Augment del pes de la denominada quarta edat, que es configurarà com un col·lectiu social amb dificultats especials per a l'accés a les noves tecnologies.



A.03 Escassa utilització, amb caràcter general, de l'administració electrònica i de les aplicacions municipals per part dels ciutadans.



A.04 Escassetat de recursos econòmics per mantenir i transformar els serveis que presta l'administració electrònica en l'àmbit local.



A.05 Sota aprofitament de les TIC com a element de cohesió social i de millora de les oportunitats dels col·lectius més desfavorits.



A.06 Problemes associats a la "societat digital": plataformes en línia per a allotjament, activitats informals o delictives, control de dades, restriccions de llibertat...



A.07 Desajust entre les noves demandes i les solucions (immobiliàries, normatives, d'estoc), i l'aparició de demandes que requereixen noves ofertes (tipus, regles...).



F

F.01 Iniciatives locals d'impuls de la gestió de serveis TIC, administració electrònica, ús de xarxes socials per informar i donar servei als ciutadans, entre d'altres.



F.02 Pertinença de nombroses ciutats espanyoles a la xarxa de ciutats intel·ligents, cosa que posa de manifest l'interès per la modernització de l'administració local.



F.03 Bona competitivitat de les empreses vinculades a les TIC i a l'R+D+I, fet que suposa un element clau per a l'orientació estratègica del teixit productiu local.



F.04 Existència d'un teixit industrial amb perfil adaptat a la innovació per la proximitat de parcs científics o tecnològics o centres d'innovació.



F.05 Motivació ciutadana per a la utilització de les TIC, en un context d'interès i extensió de noves iniciatives i projectes, per exemple, a l'àmbit de la mobilitat.



O

O.01 Millora de l'eficiència als serveis locals a través de l'Administració electrònica local, amb una simplificació de tràmits administratius i reducció de costos.



O.02 Consolidació de la imatge de la ciutat com ciutat intel·ligent, amb un gran potencial de desenvolupament per a la implementació de mesures en tots els seus àmbits.



O.03 Oportunitat d'aprofitar el talent format a l'àmbit universitari, com a palanca per impulsar la innovació i la transformació de la ciutat.



O.04 Aconseguir més feina en xarxa d'Administració, empreses i ciutadans, a través de noves estratègies de comunicació a l'era digital.



O.05 Iniciatives per a l'ús de les TIC a l'activitat turística i afavorir la dinamització del turisme industrial o de negocis associat a l'oferta tecnològica i industrial.



O.06 Fomentar l'ús de les TIC entre la població, a través de la realització de campanyes d'informació per a la seva utilització o cursos de formació a determinats col·lectius.



O.07 Potenciar la innovació en sectors tradicionals, especialment en el sector comercial de mida mitjana i petita, a través d'una introducció més gran les TIC.



O.08 Important recorregut de millora en el nivell de digitalització dels territoris, que permetrà una millor gestió dels serveis.



Instrumentos i governança

D

D.01 Sistema normatiu complex i heterogeni en matèria urbanística, que dificulta l'aplicació dels diferents plans i la gestió urbanística local.



D.02 Excessiva extensió dels terminis de tramitació de plans urbanístics, produint un desfasament entre l'aplicació dels plans i les necessitats previstes en aquests plans.



D.03 Estructura i capacitat de les entitats locals insuficient per accedir a fonts de finançament, així com per a la gestió.



A

A.01 Manca de flexibilitat en els instruments de planificació, per adaptar els plans a noves demandes o necessitats no previstes, que puguin sorgir a la ciutat.



A.02 Planificació territorial insuficient o deficient, amb una absència de coordinació entre instruments de caràcter supramunicipal i instruments locals.



A.03 Rigidesa normativa i administrativa per a la reutilització de dotacions i espais públics, i per a la inserció de nous usos en cas d'infrautilització.



A.04 Dificil convivència de les diferents planificacions sectorials i la planificació local.



F

F.01 Experiència en iniciatives de desenvolupament sostenible i utilització d'instruments de planificació urbanística i territorial.



F.02 Existència d'institucions i estructures que generen processos d'innovació i creativitat, com l'àmbit universitari i acadèmic o de la investigació aplicada.



F.03 Existència de Plans municipals a algunes ciutats per a la rehabilitació urbana i d'habitatges, sovint, orientats a la intervenció en determinades zones urbanes.



F.04 Revisió dels instruments de planejament urbanístic, per a la seva adequació a la realitat actual, incloent-hi de vegades iniciatives de desclassificació de sòl.



F.05 Model descentralitzat espanyol, que permet a les administracions públiques adaptar-se a les necessitats i al model urbà específic.



F.06 Existència de polítiques, plans, programes i actuacions relacionades amb els diferents eixos estratègics d'aquesta Agenda Urbana Espanyola.



F.07 Existència d'un Programa Nacional de Destinacions Turístiques Intel·ligents per a la millora de la governança i competitivitat de les destinacions turístiques a Espanya.



O

O.01 Polítiques autonòmiques i nacionals en relació amb la rehabilitació, regeneració i renovació urbana que fomenten un desenvolupament urbà sostenible.



O.02 Millora de l'eficiència als serveis locals a través de l'Administració electrònica local, amb una simplificació de tràmits administratius i reducció de costos.



O.03 Elaboració de nous plans territorials integrats instruments d'ordenació del territori en zones de noves sinergies i influències entre ciutats.



O.04 Procurar una imbricació més gran entre les polítiques i perspectives d'actuació de la ciutat i del territori (mobilitat, medi ambient, turisme...).



O.05 Utilització de l'Agenda Urbana Espanyola per integrar i conciliar les polítiques, plans, programes i actuacions relacionades amb els diferents objectius estratègics.



O.06 Iniciatives per a integració de les TIC en la gestió de les destinacions turístiques per millorar-ne la planificació.



Identificació de reptes i potencialitats

Com a resultat de l'anàlisi DAFO, s'obté una visió qualitativa de la situació actual de Calafell, que contribueix de manera significativa a la formulació d'estratègies capaces de respondre a les necessitats del municipi. La realització d'aquesta anàlisi ha permès identificar els factors interns i externs que influeixen en el desenvolupament de la ciutat, proporcionant una base sòlida que complementa la diagnosi quantitativa i facilita la definició d'estratègies i accions. Així doncs, a partir dels resultats de la DAFO, es poden establir línies d'acció que aprofitin les fortaleeses i oportunitats detectades, alhora que aborden les debilitats i amenaces de manera coordinada i eficient. Aquesta visió, que complementa la diagnosi qualitativa, assegura una planificació urbana i territorial coherent amb el context real de Calafell, sempre orientada a millorar la qualitat de vida de tots els seus habitants.

En aquest context, es presenten tant els reptes s'han identificat a cada àmbit, com les potencialitats amb les quals compta Calafell per afrontar els seus desafiaments actuals i consolidar les bases per a un futur millor.

Així doncs, els reptes representen situacions que cal superar per garantir el desenvolupament sostenible del municipi. En el context de la planificació estratègica, identificar els reptes és fonamental perquè permet reconèixer les limitacions i les amenaces que poden impedir l'assoliment dels objectius plantejats. Aquests reptes inclouen tots els àmbits analitzats tant a la diagnosi com a la DAFO. Afrontar aquests reptes requereix una atenció prioritària i la implementació de solucions efectives que minimitzin els riscos i superin les debilitats identificades, assegurant així un avanç sostingut cap als objectius estratègics de Calafell.

Per la seva banda, les potencialitats constitueixen els actius o valors existents que coadjuven al desenvolupament de l'estratègia municipal. En termes de planificació estratègica, identificar-les és crucial perquè permet capitalitzar els avantatges competitiu i els recursos disponibles, fomentant iniciatives que promoguin un desenvolupament sostenible i resilient. Aquestes potencialitats reflecteixen les anàlisis prèvies i constitueixen una base sòlida i punt de partida per sostenir les estratègies i les accions que permetin innovar i millorar contínuament, contribuint així a la consolidació d'un futur pròsper i equilibrat per al municipi.

La identificació clara i precisa tant dels reptes com de les potencialitats és essencial per a l'èxit de la planificació estratègica. Permet establir prioritats, alinear recursos i esforços cap a les àrees més crítiques i prometedores, i assegurar que les

estratègies desenvolupades són realistes i adaptades al context específic de Calafell.

Territori i model de ciutat

Optimitzar la gestió territorial mitjançant criteris de sostenibilitat

Reptes

- Evitar la dispersió urbana, fomentant un model territorial compacte i garantint un ús racional i sostenible del sòl.
- Harmonitzar el creixement urbà amb la protecció del sòl rústic i espais agrícoles, preservant els valors ecològics, paisatgístics i culturals.
- Integrar criteris de sostenibilitat i protecció ambiental en els instruments de planificació, preservant els espais naturals i el patrimoni cultural.
- Equilibrar el desenvolupament turístic amb la preservació de l'entorn natural i la qualitat de vida dels residents.
- Promoure la coherència territorial mitjançant la integració de polítiques de planejament, com PGOU, PTG, PDUSC, PTPCT i POUM.

Potencialitats

- La posició costanera al litoral de la Costa Daurada i la proximitat a ciutats com Barcelona i Tarragona faciliten el desenvolupament econòmic i turístic.
- La connectivitat a través d'infraestructures regionals com carreteres, autopistes i la línia ferroviària afavoreix la mobilitat i l'atractiu residencial.
- Proximitat a grans nuclis urbans i recursos naturals, facilitant la planificació territorial i la connexió amb zones veïnes.
- Disponibilitat d'entorns naturals i històrics que poden actuar com a pilars per a un model territorial sostenible.
- Potencial per protegir i fomentar activitats agrícoles sostenibles i evitar la dispersió urbana.
- Instruments de planificació estratègica i sectorial que ofereixen una base per integrar criteris de sostenibilitat i coherència territorial.

Conservació del patrimoni natural i cultural

Reptes

- Restaurar i conservar espais patrimonials amb alt valor històric, cultural i ecològic, impulsant actuacions de conservació i recuperació específiques.
- Protegir els boscos i terres agrícoles, promovent pràctiques sostenibles i evitant l'expansió urbana sobre aquests espais.
- Restablir la connectivitat ecològica entre masses forestals fragmentades per urbanitzacions irregulars, fomentant la biodiversitat.
- Reactivar les zones agrícoles abandonades, promovent la continuïtat dels cultius actius per evitar l'abandonament rural.
- Conservar les espècies protegides i els ecosistemes davant pressions urbanes i industrials.
- Preservar les platges i torrents, com la desembocadura del torrent de la Cobertera, mantenint la seva funcionalitat ecològica i la vegetació singular.
- Fomentar l'equilibri entre mar i muntanya, garantint un desenvolupament econòmic sostenible que no comprometi la qualitat ambiental ni paisatgística.

Potencialitats

- Presència d'àrees de gran valor ecològic i paisatgístic que poden ser protegides i integrades en un model territorial més sostenible.
- Presència de zones protegides, boscos, espècies endèmiques i patrimoni cultural que poden actuar com a atractius per al desenvolupament sostenible.
- Disponibilitat i oportunitat per reactivar espais agrícoles abandonats amb pràctiques sostenibles, fomentant la biodiversitat i la connectivitat ecològica.
- Impuls de projectes de restauració i conservació, alineats amb la sensibilització creixent de la població.
- Capacitat i diversitat per equilibrar el desenvolupament turístic i econòmic amb la protecció ambiental.

Infraestructures verdes i blaves

Reptes

- Incrementar la superfície verda per habitant, prioritzant la creació d'espais accessibles en zones densament poblades com La Platja i Segur de Calafell.
- Desenvolupar noves infraestructures verdes i blaves, millorant la gestió de l'aigua, la sostenibilitat ambiental i la connectivitat amb espais existents.
- Diversificar la vegetació urbana, promovent l'ús d'espècies adaptades i resistentes per afavorir la biodiversitat i reduir la dependència d'espècies vulnerables.
- Prevenir la degradació d'infraestructures existents, millorant-ne la funcionalitat per a activitats recreatives, esportives i de lleure.
- Reduir la fragmentació del paisatge, afavorint la continuïtat dels espais naturals i la conservació de la biodiversitat.

Potencialitats

- Zones urbanes amb potencial de regeneració
- Espais on es poden crear parcs i millorar la qualitat de vida dels residents.
- Recursos naturals on poder desenvolupar infraestructures sostenibles i espais connectats ecològicament.
- Capacitat per diversificar la vegetació urbana, reduint el manteniment i adaptació al canvi climàtic, promovent la biodiversitat.
- Voluntat local d'integrar pràctiques ambientals sostenibles en l'ordenació urbana.

Proximitat, integració i connectivitat urbana

Reptes

- Millorar la integració urbana, corregint deficiències urbanístiques del passat com urbanitzacions precàries i barreres físiques creades per infraestructures com l'autopista i les línies de tren.
- Garantir una mobilitat fluida i accessible, assegurant connexions eficients entre àrees residencials, comercials i econòmiques.
- Equilibrar la distribució dels serveis públics, com equipaments culturals, educatius i sanitaris, evitant sobrecàrregues en determinades zones.
- Promoure la mobilitat activa, assegurant que voreres, carrils bici i espais públics siguin segurs, accessibles i connectats.
- Millorar la dotació de serveis bàsics, reduint la dependència del transport motoritzat i assegurant l'accessibilitat universal per a persones amb necessitats específiques.
- Promoure la inclusió d'àrees de descans i socialització en punts estratègics dels espais públics.

Potencialitats

- Xarxes de transport, serveis i equipaments públics que poden ser millorades per afavorir la integració urbana.
- Potencial per corregir dèficits urbanístics i integrar barris separats per infraestructures.
- Interès de la població per utilitzar mitjans com la bicicleta o caminar, que permeten fomentar una mobilitat més saludable i sostenible.
- Espais estratègics que poden allotjar serveis públics i àrees de socialització per equilibrar la distribució d'equipaments.

Regeneració i rehabilitació urbana

Reptes

- Revertir la regressió urbanística en zones degradades com el nucli antic i el barri de Segur de Calafell, mitjançant intervencions urbanístiques i socials integrals.
- Impulsar la regeneració urbana, millorant la qualitat i sostenibilitat del parc edificat amb criteris d'eficiència energètica i accessibilitat.
- Rehabilitar edificis antics, especialment aquells construïts abans de l'aprovació del Codi Tècnic de l'Edificació (CTE), abordant deficiències estructurals i energètiques.

Potencialitats

- Zones com el nucli antic i Segur de Calafell en procés de regeneració i transformació en espais atractius i funcionals.
- Potencial de rehabilitació d'edificis antics amb criteris d'eficiència energètica i accessibilitat, reduint la petjada ecològica.
- Edificis en desús que poden aprofitar-se per crear espais multifuncionals i adaptar-se a noves funcions residencials o comunitàries.
- Programes de finançament locals, regionals i europeus per finançar projectes de rehabilitació.

Medi ambient urbà

Reptes

- Reduir els nivells de contaminants atmosfèrics, com NO₂ i PM₁₀, mantenint-los dins de límits saludables per a la població.
- Minimitzar el soroll generat per vies de comunicació com la C-31, C-32 i el trànsit ferroviari, especialment durant temporades turístiques.
- Gestionar l'excés de llum artificial, preservant els cicles naturals i reduint impactes negatius sobre la fauna i la salut humana.
- Implementar instruments de planificació ambiental per assegurar una reducció efectiva de la contaminació i millorar la qualitat ambiental.
- Mitigar episodis de contaminació odorífera, millorant la percepció de la qualitat ambiental urbana.

Potencialitats

- Espais naturals que poden ajudar a reduir contaminants i fomentar un ambient urbà saludable.
- Instruments per monitorar i reduir la contaminació lumínica, sonora i atmosfèrica.
- Compromís amb la planificació ambiental: Existència de plans i estratègies que permeten accions integrades contra la contaminació.
- Voluntat de la població: Creixent sensibilització ciutadana sobre la necessitat de preservar el medi ambient urbà.

Mobilitat sostenible

Reptes

- Reduir l'ús del vehicle privat, promovent alternatives sostenibles com el transport públic, l'electrificació del transport i la mobilitat activa.
- Ampliar l'oferta de transport públic, assegurant freqüència, cobertura i accessibilitat a zones menys densament poblades i urbanitzacions perifèriques.
- Crear camins escolars segurs per promoure la mobilitat activa i sostenible entre els infants.
- Gestionar l'aparcament urbà, especialment durant l'època turística, amb mesures regulades i dissuasives que redueixin la pressió sobre el centre.
- Desenvolupar una xarxa de carrils bici connectada, segura i accessible, que superi les barreres urbanes i fomenti la mobilitat activa.
- Minimitzar l'impacte ambiental del transport, reduint emissions associades a la mobilitat urbana i adaptant les infraestructures per a vehicles elèctrics.

Potencialitats

- Xarxa de transport públic, carreteres i vies que poden ser ampliades i adaptades.
- Interès social per fomentar la mobilitat activa i sostenible.
- Possibilitat d'ampliar l'oferta de transport públic cap a zones perifèriques i urbanitzacions.
- Creixent adopció de mitjans de transport amb baix impacte ambiental.
- Recursos derivats del turisme poden ser reinvertits en millores del sistema de transport.

Medi ambient i canvi climàtic

Millorar la resiliència davant del canvi climàtic

Reptes

- Adaptar la planificació territorial per afrontar riscos climàtics com inundacions i l'augment del nivell del mar.
- Desenvolupar estratègies d'adaptació de les infraestructures urbanes i territorials davant fenòmens extrems.
- Reforçar les infraestructures hidràuliques per prevenir inundacions i millorar la gestió de torrents i rieres.
- Implementar plans d'alerta i resposta davant fenòmens climàtics extrems per augmentar la protecció del municipi.
- Fomentar la protecció activa dels ecosistemes naturals per enfortir la resiliència del territori i les infraestructures essencials.
- Millorar la coordinació interadministrativa per gestionar riscos climàtics de manera integrada i eficient.
- Promoure la creació de refugis climàtics en espais públics per fer front a onades de calor i altres impactes climàtics.

Potencialitats

- Presència de rius, rieres i zones costaneres que poden ser protegides i adaptades amb infraestructures resilients.
- Ecosistemes locals amb potencial per actuar com a barreres naturals contra fenòmens climàtics extrems.
- Programes de col·laboració interadministrativa ja en funcionament per abordar riscos climàtics.
- Sensibilització creixent entre la ciutadania sobre la necessitat de mesures adaptatives.
- Experiència prèvia en plans d'alerta i resposta que pot ser ampliada i perfeccionada.

Impulsar la transició cap a un model més energètic sostenible i eficient

Reptes

- Desenvolupar una estratègia energètica municipal centrada en l'autosuficiència i les energies renovables.
- Fomentar la implantació d'energies renovables i autoconsum energètic en edificis públics, comunitats residencials i privats.
- Substituir l'enllumenat públic per sistemes LED i incorporar tecnologies innovadores per millorar l'eficiència energètica urbana.
- Implementar programes d'eficiència energètica i auditories per optimitzar el consum energètic en edificis públics i privats.
- Promoure la creació de comunitats energètiques locals, fomentant la col·laboració i la producció compartida d'energia.
- Desenvolupar campanyes de sensibilització per conscienciar sobre l'ús responsable de l'energia i els beneficis de la transició energètica.
- Facilitar incentius i ajuts econòmics per impulsar la transició energètica en tots els sectors.

Potencialitats

- Terrenys i edificis municipals adequats per instal·lar energies renovables, com plaques solars.
- Xarxes elèctriques existents que poden ser modernitzades per integrar sistemes d'autoconsum energètic.
- Demanda social creixent per comunitats energètiques locals i solucions sostenibles.
- Fons regionals i europeus disponibles per implementar mesures d'eficiència energètica.
- Solucions tecnològiques accessibles, com sistemes LED i eines intel·ligents per a l'optimització energètica.

Reduir les emissions de gasos amb efecte hivernacle

Reptes

- Implementar zones de baixes emissions per reduir l'impacte ambiental de la mobilitat urbana.
- Fomentar la mobilitat activa i sostenible com a alternatives al vehicle privat.
- Desenvolupar sistemes de monitoratge per identificar i reduir les emissions de gasos contaminants en zones urbanes.
- Incentivar l'ús de vehicles elèctrics, assegurant infraestructures de recàrrega accessibles i estratègiques.
- Promoure programes de conscienciació ciutadana sobre la importància de reduir l'empremta de carboni.
- Integrar solucions de naturalització urbana per capturar emissions i millorar la qualitat de l'aire.
- Impulsar la descarbonització de les activitats comercials i industrials per disminuir les emissions locals.
- Desenvolupar plans per reduir emissions associades als edificis municipals i infraestructures públiques.
- Fomentar col·laboracions amb el sector privat per promoure la descarbonització de la logística urbana.

Potencialitats

- Infraestructures urbanes amb potencial per ser optimitzades amb tecnologies de baixes emissions.
- Connexió amb empreses locals per descarbonitzar activitats comercials i industrials.
- Interès social per vehicles elèctrics, mobilitat activa i zones de baixes emissions.
- Espais urbans que poden ser naturalitzats per capturar emissions i millorar la qualitat de l'aire.
- Polítiques nacionals que incentiven la reducció d'emissions i fomenten accions sostenibles.

Millorar la gestió dels recursos hídrics i la sostenibilitat en l'ús de l'aigua

Reptes

- Fomentar la regeneració i reutilització de l'aigua depurada per a usos agrícoles, industrials i urbans.
- Promoure la instal·lació de sistemes de reutilització d'aigües grises en edificis i equipaments públics.
- Modernitzar el reg agrícola amb tecnologies que incrementin l'eficiència hídrica.
- Implementar tecnologies intel·ligents per al monitoratge i gestió de recursos hídrics.
- Naturalitzar espais fluvials per augmentar la regulació hídrica i preservar els ecosistemes associats.
- Promoure campanyes de sensibilització sobre l'ús responsable i la conservació de l'aigua.
- Desenvolupar sistemes de captació i emmagatzematge d'aigües pluvials per a usos no potables.

Potencialitats

- Sistemes d'abastiment existents amb potencial per ser modernitzats amb tecnologies eficients.
- Espais fluvials que poden ser naturalitzats per augmentar la regulació hídrica i protegir ecosistemes.
- Disponibilitat de tecnologies avançades per al monitoratge i la gestió intel·ligent dels recursos hídrics.
- Sensibilització ciutadana sobre la importància de la conservació i reutilització de l'aigua.
- Fons externs disponibles per modernitzar el reg agrícola i implementar solucions sostenibles.

Optimitzar la gestió dels residus i fomentar l'economia circular

Reptes

- Millorar i modernitzar els sistemes de recollida selectiva per incrementar la qualitat i els índexs de reciclatge.
- Promoure iniciatives comunitàries de reutilització i reciclatge per augmentar la participació ciutadana.
- Establir un sistema de compostatge municipal per gestionar eficientment els residus orgànics.
- Fomentar l'ús de materials reciclats en obres públiques i projectes municipals.
- Desenvolupar infraestructures avançades per a la classificació i revalorització de residus.
- Implementar un sistema de seguiment i monitoratge per avaluar l'eficiència de la gestió de residus.
- Col·laborar amb el sector privat per promoure solucions innovadores en la gestió de residus.
- Crear punts verds locals per gestionar adequadament residus especials i voluminosos.
- Establir incentius per reduir la generació de residus en activitats comercials i industrials.
- Promoure pràctiques sostenibles que redueixin la generació de residus i fomentin l'ús eficient dels recursos naturals.

Potencialitats

- Xarxa de recollida selectiva que pot ser millorada per augmentar els índexs de reciclatge.
- Espais disponibles per crear punts verds locals i infraestructures de classificació i compostatge.
- Demanda social per iniciatives comunitàries de reutilització i reducció de residus.
- Col·laboracions amb el sector privat per desenvolupar solucions innovadores en la gestió de residus.
- Accés a programes de sensibilització per fomentar pràctiques responsables i sostenibles.

Economia urbana

| Impulsar, dinamitzar i enfortir l'economia urbana:

Reptes	Potencialitats
• Fomentar la diversificació empresarial mitjançant programes de suport a petites empreses i emprenedors locals. • Establir incentius fiscals i logístics per atreure empreses innovadores al Parc Empresarial i potenciar la seva competitivitat. • Desenvolupar eines digitals per enfortir el comerç local i impulsar el consum de proximitat i la digitalització del sector comercial. • Revitalitzar els eixos comercials amb accions de renovació urbana i potenciar espais estratègics com el Vilamar Centre i el Port de Segur. • Ampliar i diversificar espais per emprenedors amb centres d'innovació com el Vilarenc Zenit. • Modernitzar el comerç i el turisme tradicional mitjançant iniciatives de digitalització i innovació tecnològica. • Convertir el port en un pol econòmic integrat al teixit urbà amb oferta comercial i d'oci atractiva per residents i turistes. • Promoure l'eco-innovació i la sostenibilitat com a pilars centrals del desenvolupament empresarial. • Impulsar programes de formació i capacició per adaptar el teixit econòmic local a la digitalització i la sostenibilitat. • Fomentar col·laboracions amb institucions i sector privat per potenciar la competitivitat i la internacionalització de les empreses locals. • Crear un HUB d'innovació digital per promoure l'economia local i consolidar un ecosistema empresarial divers i resiliència.	• Presència d'un Parc Empresarial amb capacitat d'atraure empreses innovadores i diversificar l'activitat econòmica. • Disponibilitat d'espais estratègics com el Vilamar Centre i el Port de Segur, amb gran potencial per revitalitzar el comerç i l'oci. • Existència d'eixos comercials consolidats que poden ser modernitzats per enfortir el consum local i el turisme. • Capacitat per crear HUBs d'innovació com el Vilarenc Zenit, fomentant l'emprenedoria i la col·laboració empresarial. • Demanda creixent per solucions digitals que poden transformar el sector comercial i potenciar el consum de proximitat. • Interès en la sostenibilitat empresarial, que facilita la implementació de projectes d'eco-innovació. • Accés a programes de finançament i suport per a petites empreses i emprenedors. • Oportunitats de col·laboració amb institucions i empreses privades per fomentar la internacionalització i la competitivitat.

Fomentar el turisme sostenible i de qualitat

Reptes

- Desenvolupar itineraris turístics integrats que connectin patrimoni natural, cultural i històric, promovent un turisme responsable.
- Potenciar els recursos locals per oferir experiències autèntiques i sostenibles.
- Fomentar el turisme actiu i esportiu mitjançant activitats nàutiques i senderisme per diversificar l'oferta turística.
- Facilitar activitats recreatives vinculades al mar, complementant l'oferta turística amb experiències relacionades amb l'entorn marítim.
- Certificar establiments i serveis turístics amb segells de sostenibilitat per posicionar Calafell com una destinació responsable.
- Implementar iniciatives de digitalització per optimitzar la promoció turística i millorar l'experiència del visitant.
- Promoure programes culturals i esdeveniments que reforcin el posicionament de Calafell com a destinació de referència.
- Crear espais interpretatius sobre el patrimoni marítim, explicant la relació de Calafell amb el mar i la seva història.
- Col·laborar amb agents locals per integrar gastronomia, cultura i esport en l'oferta turística.
- Fomentar la desestacionalització del turisme amb activitats durant tot l'any que promoguin la sostenibilitat i atreguin visitants.
- Desenvolupar un pla integral de gestió sostenible per a platges i zones costaneres.
- Protegir i restaurar espais fluvials i marins, promovent la conservació de l'entorn natural.
- Impulsar la creació de parcs multifuncionals, combinant lleure, educació ambiental i gestió sostenible.
- Integrar solucions de naturalització urbana per millorar la qualitat de l'aire i reduir l'impacte ambiental de les activitats turístiques.

Potencialitats

- Riquesa de patrimoni natural, cultural i històric que permet desenvolupar itineraris turístics integrats i sostenibles.
- Presència de recursos locals autèntics que poden oferir experiències úniques i diferenciades.
- Oferta natural per al turisme actiu, incloent-hi activitats nàutiques, senderisme i rutes marítimes.
- Existència d'infraestructures costaneres com el Port de Segur que poden diversificar i complementar l'oferta turística.
- Possibilitat de certificar establiments i serveis amb segells de sostenibilitat, posicionant Calafell com a destinació responsable.
- Oportunitat d'integrar tecnologies digitals per millorar la promoció turística i optimitzar l'experiència del visitant.
- Demanda per programes culturals i esdeveniments que poden reforçar el posicionament del municipi com a destinació de referència.
- Espais per crear zones interpretatives sobre el patrimoni marítim i la relació de Calafell amb el mar.
- Gastronomia local i esports com a elements diferenciadors que poden ser integrats en l'oferta turística.
- Capacitat per promoure activitats durant tot l'any, fomentant la desestacionalització del turisme.
- Entorns naturals i marins que poden ser protegits i restaurats per garantir un turisme sostenible.
- Oportunitat de crear parcs multifuncionals que combinin lleure, educació ambiental i sostenibilitat.
- Possibilitat d'integrar solucions de naturalització urbana per millorar la qualitat ambiental i reduir l'impacte del turisme.

Àmbit social

Promoure la cohesió social i afavorir la igualtat d'oportunitats:

Reptes	Potencialitats
• Fomentar programes de formació i capacitació per afavorir la inserció laboral i social de col·lectius vulnerables. • Ampliar i reforçar els serveis socials comunitaris per garantir l'atenció a les necessitats bàsiques de la població en risc. • Impulsar iniciatives de cooperativisme i comunitàries per promoure la inclusió social i l'autonomia econòmica. • Donar continuïtat al Pla de xoc contra la pobresa. • Transformar l'atenció social cap a un model integral i adaptat a les necessitats específiques del municipi. • Crear espais d'oci educatiu inclusius, fomentant la participació i l'enriquiment de la vida comunitària. • Donar suport a iniciatives per a la integració de la gent gran i persones amb diversitat funcional, promovent la seva participació activa. • Fomentar la creació d'espais inclusius i accessibles per reforçar la convivència i la cohesió social. • Impulsar campanyes de sensibilització sobre la diversitat, posant la inclusió com a valor central del municipi.	• Xarxa de serveis socials comunitaris consolidada que pot ser ampliada per atendre les necessitats bàsiques de la població. • Experiència prèvia en l'execució de plans de xoc contra la pobresa i programes nutricionals que poden ser reforçats. • Presència d'iniciatives comunitàries i cooperatives que poden ser impulsades per fomentar la inclusió social. • Espais disponibles per crear zones inclusives d'oci educatiu que fomentin la cohesió social. • Compromís creixent amb la integració de la gent gran i persones amb diversitat funcional en la vida comunitària. • Sensibilització de la ciutadania sobre la diversitat, facilitant la implementació de campanyes d'inclusió. •

Promoure la igualtat d'oportunitats des d'una perspectiva de gènere, edat i capacitats diverses

Reptes	Potencialitats
• Facilitar la inclusió laboral de persones amb discapacitat mitjançant suport, formació i adaptació dels entorns de treball. • Implementar polítiques d'accés igualitari als serveis públics per a totes les persones, independentment del gènere, edat o capacitat. • Desenvolupar programes educatius i de sensibilització per promoure la igualtat de gènere i la diversitat entre infants i adolescents. • Promoure espais de participació ciutadana inclusius, que integrin la perspectiva de gènere i fomentin la diversitat intergeneracional. • Formar el personal municipal en igualtat d'oportunitats, garantint una administració pública sensibilitzada i capacitada. • Prevenir i combatre qualsevol forma de discriminació amb mecanismes efectius en l'àmbit local. • Incorporar la perspectiva de gènere en tots els projectes i programes municipals. • Impulsar campanyes per visibilitzar i normalitzar la diversitat, fomentant una societat més inclusiva. • Establir col·laboracions amb institucions i el sector privat per promoure la igualtat i l'adaptació inclusiva dels entorns laborals.	• Demanda social per programes educatius i de sensibilització que promoguin la igualtat i la diversitat. • Xarxes i entitats locals amb capacitat per crear espais de participació ciutadana que fomentin la diversitat intergeneracional. • Administració pública oberta a formar el seu personal en igualtat d'oportunitats i a incorporar aquesta perspectiva en tots els seus projectes. • Presència de mecanismes locals que poden ser millorats per prevenir i combatre la discriminació. • Interès del sector privat per col·laborar en l'adaptació inclusiva dels entorns laborals i potenciar la igualtat d'oportunitats.

Garantir l'accés a l'habitatge:

Reptes

- Promoure la creació d'un parc d'habitatge assequible, adaptat a les necessitats de la població i amb criteris de sostenibilitat.
- Incrementar l'oferta d'habitatges de protecció oficial per garantir l'accés de col·lectius vulnerables.
- Fomentar la rehabilitació d'habitatges buits i la seva incorporació al mercat de lloguer accessible amb incentius específics.
- Crear una bossa d'habitatges socials gestionada públicament, amb ajudes al lloguer per a famílies en risc d'exclusió.
- Desenvolupar habitatges temporals per donar resposta a emergències residencials.
- Promoure la col·laboració públicoprivada per ampliar l'oferta d'habitatges assequibles i sostenibles.
- Integrar criteris d'eficiència energètica en la construcció i rehabilitació d'habitatges per reduir costos i impacte ambiental.
- Desenvolupar programes de formació i suport per ajudar col·lectius vulnerables en la gestió del seu habitatge.
- Establir mecanismes de seguiment proactiu per prevenir la pèrdua d'habitatge i detectar necessitats residencials.
- Facilitar polítiques de mediació que assegurin l'accés al lloguer en condicions justes i transparents.

Potencialitats

- Disponibilitat d'habitatges buits que poden ser rehabilitats i incorporats al mercat de lloguer accessible.
- Presència de terrenys i recursos per crear un parc d'habitatge assequible amb criteris de sostenibilitat.
- Xarxa d'habitatges socials que pot ser ampliada per gestionar emergències residencials i ajudar famílies en risc.
- Capacitat per establir col·laboracions públicoprivades que amplii l'oferta d'habitatges sostenibles i assequibles.
- Fons disponibles per fomentar la rehabilitació energètica d'habitatges i reduir costos a llarg termini.
- Sensibilització ciutadana i programes de suport que poden ajudar col·lectius vulnerables en la gestió del seu habitatge.
- Existència de mecanismes de mediació que poden ser reforçats per garantir lloguers justos i transparents.

Governança, instruments i tecnologia

Liderar i fomentar la innovació digital:

Reptes	Potencialitats
• Garantir la connectivitat universal i gratuïta, completant el desplegament de fibra òptica, implementant xarxes Wi-Fi públiques i assegurant la connectivitat en zones rurals. • Transformar digitalment els serveis municipals, incloent-hi la implementació d'un Pla Director de Transformació Digital i Ciberseguretat i desenvolupant infraestructures intel·ligents per a una gestió urbana sostenible. • Crear un HUB d'innovació digital, que actuï com a motor econòmic i empresarial, impulsant la recerca, la col·laboració amb empreses tecnològiques i l'aplicació d'intel·ligència artificial. • Fomentar la capacitat digital i tecnològica, mitjançant programes específics per a ciutadans, empreses i professionals per preparar-los davant els reptes del futur.	• Presència de xarxes de fibra òptica en desplegament que poden ser completades per garantir la connectivitat universal. • Disponibilitat d'espais per crear HUBs d'innovació digital que promoguin la col·laboració empresarial i la recerca tecnològica. • Creixent interès en la intel·ligència artificial i tecnologies avançades aplicables a la gestió municipal i empresarial. • Accés a fons europeus i nacionals per implementar infraestructures intel·ligents i tecnològiques. • Demanda creixent per capacitat digital per part de ciutadans, empreses i professionals que facilita la implementació de programes formatius.

Fomentar l'administració electrònica i reduir la bretxa digital:

Reptes	Potencialitats
• Implementar una administració electrònica eficient, amb un portal digital únic que integri tots els serveis públics i en garanteixi l'accessibilitat universal. • Reduir la bretxa digital, mitjançant programes de formació per col·lectius vulnerables, punts d'accés públics a internet i suport específic per a persones grans. • Promoure l'ús de serveis digitals, a través de campanyes de sensibilització i formació per fomentar-ne l'adopció entre la ciutadania. • Millorar la infraestructura tecnològica, garantint la connectivitat d'alta velocitat i integrant la tecnologia en els processos municipals per optimitzar la gestió.	• Infraestructura tecnològica existent que pot ser modernitzada per integrar serveis electrònics. • Xarxes públiques d'accés a internet i punts d'accés existents que poden ser ampliat per reduir la bretxa digital. • Creixent interès ciutadà en l'ús de serveis digitals, que facilita la sensibilització i adopció de l'administració electrònica. • Disponibilitat de col·laboració amb entitats per oferir formació digital específica a col·lectius vulnerables i persones grans. • Capacitat d'integrar la tecnologia en processos municipals per optimitzar la gestió i millorar l'accessibilitat als serveis públics.

Millorar els instruments d'intervenció i la governança:

Reptes	Potencialitats
• Simplificar els procediments administratius, reduint la burocràcia i garantint tràmits més accessibles i àgils. • Desenvolupar un sistema integrat de seguiment i avaluació, basat en indicadors clars i accessibles per millorar la transparència. • Impulsar l'ús de dades obertes (Open Data), promovent la transparència i l'accessibilitat de la informació pública. • Consolidar la col·laboració amb entitats locals, mitjançant una Oficina d'Atenció que actuï com a punt únic de suport i recursos.	• Presència de mecanismes administratius que poden ser simplificats per agilitzar els tràmits. • Capacitat per implementar un sistema de seguiment i avaluació basat en indicadors clars per millorar la transparència. • Potencial per fomentar l'ús de dades obertes per fer més accessibles i transparents les decisions municipals. • Xarxa d'entitats locals que poden beneficiar-se d'una Oficina d'Atenció centralitzada per canalitzar recursos i suport.

Impulsar la capacitat local i millorar el finançament:

Reptes

- Establir programes de formació contínua en gestió de recursos, sostenibilitat i innovació per al personal municipal.
- Incrementar l'accés a fons externs, mitjançant convenis amb institucions regionals, europees i col·laboracions públicoprivades.
- Desenvolupar unitats tècniques d'assessorament, per optimitzar l'execució i seguiment de projectes finançats amb fons externs.
- Fomentar inversions privades estratègiques, alineades amb els objectius municipals de sostenibilitat i transformació urbana.

Potencialitats

- Accés a institucions regionals i europees que poden oferir finançament per a projectes estratègics.
- Presència d'un personal municipal qualificat que pot ser capacitat amb programes de formació contínua en sostenibilitat i innovació.
- Potencial per establir col·laboracions públicoprivades per fomentar inversions en projectes alineats amb els objectius municipals.
- Disponibilitat d'unitats tècniques que poden ser enfortides per optimitzar l'execució de projectes finançats amb fons externs.

Dissenyar i posar en marxa campanyes de formació i sensibilització en matèria urbana:

Reptes

- Promoure la sensibilització ciutadana sobre la cura de l'entorn urbà i l'impacte de les accions quotidianes en la qualitat de l'espai públic.
- Incorporar valors urbans en l'educació, mitjançant col·laboracions amb escoles i activitats formatives interactives.
- Organitzar tallers i activitats comunitàries, enfocades en la mobilitat sostenible, l'eficiència energètica i la gestió de residus.
- Fomentar la participació ciutadana i juvenil, creant campanyes digitals i projectes participatius centrats en solucions innovadores i sostenibles per al municipi.

Potencialitats

- Interès ciutadà creixent per la cura de l'entorn urbà, que facilita la implementació de campanyes de sensibilització.
- Xarxa d'escoles i entitats locals que poden col·laborar en activitats formatives i projectes educatius sobre valors urbans.
- Demanda per tallers i activitats comunitàries relacionades amb la mobilitat sostenible, l'eficiència energètica i la gestió de residus.
- Disponibilitat de canals digitals per desenvolupar campanyes participatives i interactives, fomentant la implicació ciutadana i juvenil.
- Espais públics que poden acollir projectes innovadors de regeneració i sostenibilitat impulsats per la comunitat.

III. Pla d'Acció

Agenda Urbana de Calafell 2030

Estructura del pla d'acció

El pla d'acció constitueix una eina clau per transformar una estratègia en resultats concrets, orientant el desenvolupament del territori cap a la sostenibilitat. Aquest document analitza els àmbits d'intervenció, defineix objectius clars i concreta les accions necessàries per assolir-los, tot promovent una visió integral del futur de Calafell.

Construcció i Components del Pla d'Acció

Les dimensions d'anàlisi han estat el punt de partida essencial del Pla d'Acció de l'Agenda Urbana de Calafell 2030, ja que han permès estructurar el diagnòstic inicial i identificar els grans reptes i oportunitats del territori. Aquestes dimensions aborden aspectes clau com el territori i el model de ciutat, el medi ambient, el canvi climàtic i la resiliència urbana, el context econòmic i social, així com la governança, els instruments i la tecnologia. Aquests elements són imprescindibles per comprendre la realitat de Calafell i establir les bases per al seu desenvolupament futur. Tot i que no formen part directa del pla d'acció, proporcionen una base conceptual i operativa fonamental per definir els eixos estratègics. Aquesta aproximació multidimensional garanteix que el pla cobreixi tots els àmbits rellevants, facilitant una intervenció integrada, coordinada i coherent, i que integra els següents components:

- **5 Eixos Estratègics**

Els eixos estratègics són els pilars que organitzen el pla i determinen els objectius a llarg termini. Aquests eixos són el resultat d'una síntesi dels reptes i oportunitats identificats a les dimensions d'anàlisi. Cada eix actua com una guia per prioritzar les accions clau, garantint l'alineació dels esforços amb les necessitats més urgents del territori i els objectius generals de les Agendes Urbanes de caràcter supramunicipal. Aquests blocs permeten mantenir una visió global, alhora que faciliten el desplegament operatiu.

- **18 Àmbits d'Intervenció**

Dins de cada eix estratègic es defineixen àmbits d'intervenció específics, que permeten abordar de manera focalitzada les necessitats i problemàtiques identificades. Aquesta subdivisió assegura que les accions del pla siguin rellevants i adaptades a la realitat local, afavorint la transversalitat i l'efectivitat de les intervencions.

▪ 29 Línies Estratègiques

Les línies estratègiques tradueixen els objectius generals dels eixos en directrius més operatives. Cada línia defineix accions concretes, clarament delimitades, que poden ser mesurades i avaluades. Aquestes línies són fonamentals per mantenir una coherència entre els objectius estratègics i les accions concretes que es portaran a terme.

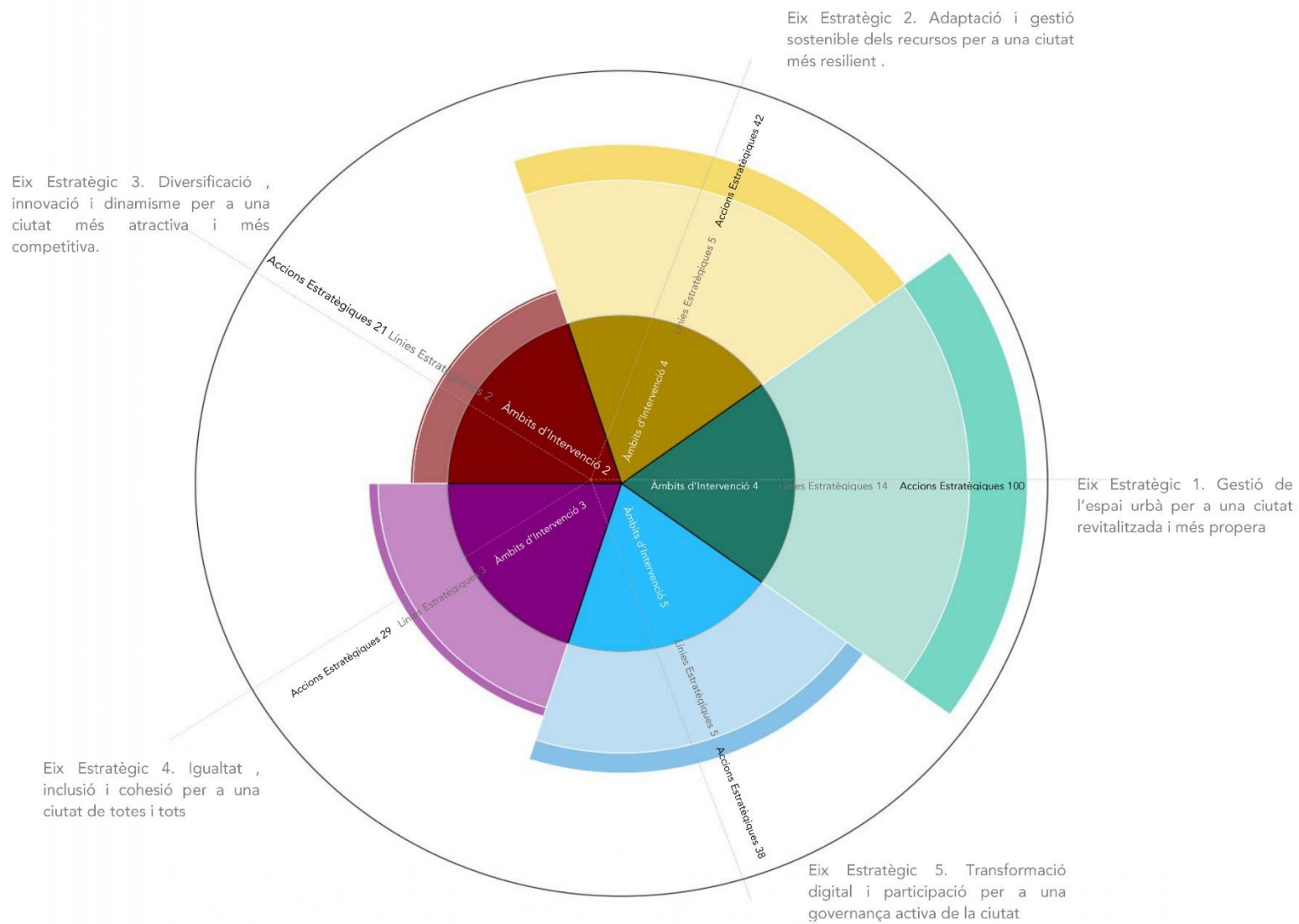
▪ 230 Accions Estratègiques

Les accions estratègiques representen l'execució pràctica del pla d'acció. Per a cada acció es detalla què s'ha de fer, com s'ha de fer, qui serà responsable de la seva execució i quan es durà a terme. Aquestes accions inclouen la planificació de recursos, la definició de procediments específics i l'establiment de mecanismes d'avaluació. Amb indicadors clars i mecanismes de seguiment, es garanteix la transparència i l'efectivitat en l'execució, cosa que permet ajustar les accions en funció dels resultats i les necessitats canviants.

Aquest esquema permet garantir que les accions proposades responen a les necessitats reals de la població, assegurant una visió integrada i sostenible per al futur de Calafell.

En aquest mateix context, l'estructura del pla d'acció s'articula de manera visual i jeràrquica, seguint els principis de l'Agenda Urbana, per facilitar la comprensió i planificació estratègica. En el gràfic es troben representats els cinc eixos estratègics principals, que defineixen les grans prioritats del pla i actuen com a pilars fonamentals.

Al voltant d'aquest nucli, l'anell intermedi agrupa els àmbits d'Intervenció i les seves línies estratègiques associades més concrets que permeten desenvolupar objectius clau. Finalment, l'anell extern detalla les accions concretes que s'han de dur a terme per implementar les línies estratègiques, mostrant de forma clara les mesures específiques necessàries per assolir els objectius proposats. Aquesta estructura concèntrica proporciona una visió integral i organitzada del pla d'acció.





Eix Estratègic 1. Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i més propera

Aquest eix prioritza una planificació urbana que harmonitza les necessitats dels habitants amb el respecte pel medi ambient i la sostenibilitat a llarg termini. La regeneració urbana i la connectivitat són centrals per revitalitzar Calafell i transformar-la en una ciutat que fomenti la cohesió social i la qualitat de vida.

Per assolir aquest objectiu, és clau ordenar el territori de manera racional i compatible amb l'entorn natural, elaborant plans que preservin el patrimoni natural i paisatgístic i definint zones de protecció prioritària. També es prioritza la conservació del patrimoni arquitectònic mitjançant programes de restauració i iniciatives educatives que reforcin el seu valor cultural i històric.

Busca garantir una mobilitat saludable, sostenible i inclusiva, promovent transport públic, bicicleta i desplaçaments a peu per reduir emissions contaminants i crear entorns més segurs i accessibles. Mesures com carrils bici, millora i ampliació de zones d'ús exclusiu per a vianants i voreres més amples són accions clau per facilitar desplaçaments diaris. Paral·lelament, es fomenta un model urbà compacte que asseguri l'equilibri funcional i la diversitat d'usos, amb rehabilitació energètica d'edificis i promoció d'espais públics accessibles.

La regeneració urbana juga un paper fonamental. Renovar espais públics, rehabilitar habitatges, crear zones verdes i millorar infraestructures contribueixen a revitalitzar l'entorn urbà. També es promouen edificis sostenibles, amb certificacions energètiques i ajuts per reformes. A les zones degradades, iniciatives culturals revitalitzen espais i fomenten l'ús mixt.

Un altre aspecte clau és la connectivitat i la proximitat. Espais públics inclusius fomenten la interacció ciutadana i enforteixen el teixit social. Es treballa per circuits de proximitat que facilitin l'accés a serveis essencials a peu o en bicicleta i es potencia el comerç local. També es fomenta el transport públic elèctric, assegurant desplaçaments segurs i eficients.

Línies Estratègiques Eix 1

Eixos estratègics	Àmbit d'Intervenció	Línies estratègiques
1 Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i més propera	Gestió sostenible del territori	1 Optimitzar la gestió territorial mitjançant criteris de sostenibilitat
		2 Preservar, enriquir i protegir el patrimoni cultural
		3 Protegir i conservar el patrimoni natural
		4 Crear, ampliar i millorar les infraestructures verdes i blaves per potenciar la connectivitat
	Compacitat i diversitat d'usos	5 Consolidar un model urbà que fomenti la compacitat i l'equilibri urbà
		6 Ampliar i reforçar la dotació d'equipaments
		7 Garantir espais públics accessibles i de qualitat per a tothom
		8 Millorar la qualitat ambiental i la salut urbana
	Regeneració urbana i rehabilitació energètica	9 Regenerar i rehabilitar el teixit urbà amb criteris de sostenibilitat i dinamisme comunitari
		10 Millorar la qualitat, la sostenibilitat i l'eficiència del parc edificat
	Proximitat i mobilitat sostenible	11 Promoure una ciutat de proximitat
		12 Promoure una mobilitat activa i sostenible
		13 Optimitzar l'eficiència, l'accés, i l'accessibilitat al transport públic
		14 Planificar, gestionar i regular de manera efectiva la mobilitat

01

Optimitzar la gestió territorial mitjançant criteris de sostenibilitat

Eix Estratègic	Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i més propera
Àmbit	Gestió sostenible del territori
Línia estratègica	Optimitzar la gestió territorial mitjançant criteris de sostenibilitat
Àrea Responsable	Territori
Caràcter	Normatiu, Planificació
Prioritat	Alta
Termini	Mitjà
Agents implicats	Ajuntament de Calafell
Grups Beneficiaris	Ciutadania en general
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

Descripció

Gestionar el territori amb criteris sostenibles implica adequar el planejament urbanístic a les necessitats i recursos del territori, requereix un canvi de paradigma en la concepció de la planificació territorial i urbanística. Tradicionalment, aquesta s'ha concebut com una eina rígida, centrada en la concreció de resultats finals, sovint desconnectada de la realitat canviant i dinàmica del territori. El context actual d'incertesa i transformacions constants reclama instruments més flexibles, evolutius i orientats al procés, que permetin adaptar-se progressivament a les necessitats emergents del municipi. Incorporar aquests elements en el planejament garanteix la capacitat de resposta i la sostenibilitat de les accions adoptades, establint un marc adaptable i resilient.

Aquest enfocament requereix un procés col·laboratiu i integrador, on la ciutadania i els agents socials esdevinguin parts essencials en el co-disseny del model de territori i ciutat. Això implica dotar la planificació de caràcter estratègic promovent la transversalitat i la integralitat en les accions desenvolupades. A través d'un plantejament basat en la corresponsabilitat i la governança multinivell, es busca assegurar que les decisions preses reflecteixin la diversitat d'interessos i necessitats del territori, alhora que es construeixi un model urbà capaç de fomentar la inclusió, la sostenibilitat i la qualitat de vida per a totes les persones.

Accions Estratègiques

- Actualitzar i adequar el planejament urbanístic a les necessitats i recursos del territori amb un enfocament en la sostenibilitat i l'ús racional del sòl, incloent-hi criteris de resiliència i transició ecològica.

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

1.1.1. Incorporació en els instruments d'ordenació territorial i urbanística criteris sostenibles per assegurar l'ús racional del sòl
10.1.1. Les ordenances municipals són plenament compatibles i coherents amb la legislació estatal i autonòmica?

Indicadors Quantitatius:

1.1.2. Correlació entre urbanització de sòl, dinàmica demogràfica, ocupació i activitats econòmiques
1.1.3. Pressupost de les actuacions previstes de foment de l'activitat agrícola, ramadera i de desenvolupament rural sostenible al sòl preservat de la transformació urbanística.
10.1.2. El planejament urbanístic vigent és acord amb la realitat urbana, i les previsions de creixement es corresponen amb una demanda real i efectiva?

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo:
1.1. Ordenar el sòl de manera compatible amb el seu entorn territorial.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

11. Ciutats i comunitats sostenibles, promovent espais urbans inclusius, segurs, resilents i sostenibles.
01. Fam zero: posar fi a la fam, aconseguir la seguretat alimentària, millorar la nutrició i promoure l'agricultura sostenible.

Objectius de l'Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

1. Equilibri Territorial
• Entorns habitables i sostenibles

02

Preservar, enriquir i protegir el patrimoni cultural

Eix Estratègic	Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i més propera
Àmbit	Gestió sostenible del territori
Línia estratègica	Preservar, enriquir i protegir el patrimoni cultural
Àrea Responsable	Cultura, Patrimoni, Joventut i Esports
Caràcter	Planificació
Prioritat	Mitjana
Termini	Llarg
Agents implicats	Ajuntament de Calafell Entitats culturals
Grups Beneficiaris	Ciudadania
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

Descripció

El patrimoni cultural és un actiu essencial per al desenvolupament sostenible i la construcció d'una identitat local que connecti la història amb el futur. La implementació de programes de restauració i conservació assegura la protecció d'elements arquitectònics i històrics, mentre que la creació de projectes educatius i de sensibilització promou el coneixement i la valoració del patrimoni entre la ciutadania. Aquestes accions no només preserven el passat, sinó que el revitalitzen com a motor cultural i educatiu, involucrant activament la comunitat en el procés de protecció i ús sostenible.

Aquest enfocament també posa èmfasi en la millora d'equipaments culturals i la diversificació de l'oferta cultural mitjançant espais museístics i activitats vinculades al patrimoni, garantint una experiència enriquidora per a tothom. Així mateix, amb la integració d'instal·lacions esportives dins d'elements de patrimoni històric i la seva modernització es permet integrar aquests espais en la vida diària, fomentant-ne l'ús responsable i el seu manteniment. Aquesta estratègia global assegura que el patrimoni cultural esdevingui un element central de la identitat del municipi, alhora que contribueix a construir un futur sostenible, cohesionat i arrelat als valors històrics i culturals del territori.

Accions Estratègiques

- Implementar programes de restauració i conservació del patrimoni arquitectònic i històric.
- Desenvolupar projectes per promoure el coneixement i la valoració del patrimoni local, fomentant la participació ciutadana i educativa.
- Desenvolupar programes de museïtzació dels béns patrimonials del municipi
- Millorar els equipaments culturals i ampliar l'oferta cultural amb espais museístics, activitats vinculades al patrimoni, i adequació d'infraestructures.
- Adequar i modernitzar instal·lacions esportives vinculades al patrimoni cultural per fomentar el seu ús i preservació.

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

1.2.1: Es disposa d'un pla de gestió municipal del patrimoni natural i cultural, o instrument equivalent, per assegurar-ne la conservació i posada en valor?

Indicadors Quantitatius:

1.2.2: Pressupost de les actuacions previstes de millora i/o conservació del patrimoni natural i cultural, incloent-hi aquelles encaminades a la millora de la connexió urbana-rural

1.2.3: Superfície d'edificis o llocs pertanyents al patrimoni cultural rehabilitats o millorats

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo
- 1.1. Ordenar el sòl de manera compatible amb el seu entorn territorial.
- 1.2. Conservar i millorar el patrimoni natural i cultural i protegir el paisatge.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

11. Ciutats i comunitats sostenibles, promovent espais urbans inclusius, segurs, resilents i sostenibles.

Objectius de l'Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equitat Social

- Identitat i cultura

03 Protegir i conservar el patrimoni natural

Eix Estratègic	Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i més propera
Àmbit	Gestió sostenible del territori
Línia estratègica	Protegir i conservar el patrimoni natural
Àrea Responsable	Medi Ambient
Caràcter	Planificació
Prioritat	Alta
Termini	Llarg
Agents implicats	Ajuntament de Calafell Organitzacions mediambientals Ciutadania
Grups Beneficiaris	Comunitat local i generacions futures
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

Descripció

La protecció i conservació del patrimoni natural és fonamental per garantir la preservació dels ecosistemes i paisatges de Calafell, reconeixent-los com a pilars essencials de la sostenibilitat i el benestar de la comunitat. Aquesta línia estratègica pretén consolidar una convivència equilibrada i respectuosa entre la natura i l'activitat humana, integrant criteris de resiliència climàtica, conservació de la biodiversitat i gestió eficient i responsable dels recursos naturals. El compromís amb aquesta visió no només assegura una qualitat ambiental òptima per al present, sinó que també garanteix la seva transmissió i sostenibilitat per a les generacions futures.

Aquest plantejament es tradueix en accions concretes com la restauració d'hàbitats degradats, la protecció activa de la biodiversitat i una gestió territorial que promogui l'harmonia entre espais naturals i entorns urbans. Amb una mirada transversal, es prioritza l'adaptació del litoral als reptes climàtics, la integració d'infraestructures verdes en el teixit urbà i la valorització del paisatge agrícola com a símbol cultural i identitari. En aquest context, el patrimoni natural esdevé un actiu estratègic que contribueix a la cohesió social, fomenta l'educació ambiental i impulsa un model de desenvolupament econòmic sostenible i respectuós amb el medi ambient.

Accions Estratègiques

- Implementar projectes de naturalització de platges.
- Promoure projectes de conservació del paisatge agrícola històric i cultural de Calafell com a element identitari.
- Promoure la recuperació d'unar a les platges per protegir el litoral i reforçar els ecosistemes costaners.
- Dur a terme accions per a la recuperació d'ecosistemes submarins, incloent-hi estudis i projectes per preservar la biodiversitat marina.
- Elaborar i implementar un pla de protecció d'espècies protegides i espais fluvials, assegurant la sostenibilitat ambiental.

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

1.2.1: ¿Es disposa d'un pla de gestió municipal del patrimoni natural i cultural, o instrument equivalent, per assegurar la seva adequada conservació i posada en valor?

Indicadors Quantitatius:

1.2.2. Pressupost destinat a actuacions previstes de millora i/o conservació del patrimoni natural i cultural, incloent-hi aquelles encaminades a la millora de la connexió urbana-rural.

1.1.3. Pressupost de les actuacions previstes de foment de l'activitat agrícola, ramadera i de desenvolupament rural sostenible al sòl preservat de la transformació urbanística.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo
 - 1.1. Ordenar el sòl de manera compatible amb el seu entorn territorial.
 - 1.2. Conservar i millorar el patrimoni natural i cultural i protegir el paisatge.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

- 11: Ciutats i comunitats sostenibles, promovent espais urbans inclusius, segurs, resilents i sostenibles.
15. Vida terrestre: protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres.

Objectius de l'Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equilibri Territorial

- Patrimoni natural i resiliència

Transició verda

- Preservar el medi ambient i la biodiversitat

04

Crear, ampliar i millorar les infraestructures verdes i blaves per potenciar la connectivitat

Eix Estratègic	Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i més propera
Àmbit	Gestió sostenible del territori
Línia estratègica	Crear, ampliar i millorar les infraestructures verdes i blaves per potenciar la connectivitat
Àrea Responsable	Medi Ambient, Territori
Caràcter	Planificació
Prioritat	Alta
Termini	Mitjà
Agents implicats	Ajuntament de Calafell Organitzacions Ecològiques
Grups Beneficiaris	Població resident i usuaris d'espais públics
Inversió	Per definir
Finançament	Fons Propis

Descripció

La creació, ampliació i millora de les infraestructures verdes i blaves es concep com una estratègia fonamental per potenciar la connectivitat ecològica i urbana de Calafell. Aquest enfocament busca establir una xarxa integrada d'espais naturals, zones verdes urbanes i sistemes aquàtics que millorin la qualitat ambiental i la funcionalitat ecològica del territori. A més, es promou la seva adaptació als efectes del canvi climàtic, assegurant un entorn resilient i sostenible que beneficiï tant la biodiversitat com el benestar de la ciutadania.

Aquestes actuacions inclouen la creació de nous corredors ecològics, la millora de la infraestructura existent i l'establiment de connexions efectives entre espais naturals i urbans. Aquesta xarxa d'infraestructures no només contribueix a millorar la qualitat de vida i a potenciar el patrimoni natural, sinó que també es converteix en un actiu clau per fomentar el turisme sostenible, la mobilitat activa i la cohesió social, tot reforçant el vincle entre la natura i la comunitat.

Accions Estratègiques

- Promoure la connectivitat ecològica mitjançant corredors verds urbans i periurbans
- Fomentar la implementació d'infraestructures blaves per a la gestió sostenible de l'aigua
- Potenciar la biodiversitat urbana amb espècies arbòries adaptades al canvi climàtic
- Desenvolupar estratègies per renaturalitzar espais urbans amb vegetació integrada
- Garantir la coherència entre infraestructures verdes urbanes i espais naturals perifèrics
- Millorar la qualitat ambiental mitjançant la reducció de l'efecte d'illa de calor amb zones verdes
- Impulsar la creació de parcs multifuncionals que combinin lleure, educació ambiental i gestió sostenible
- Promoure iniciatives per protegir i restaurar els espais fluvials i marins
- Fomentar la participació ciutadana en la gestió i el manteniment d'espais verds i blaus
- Integrar solucions basades en la natura per reduir l'impacte dels episodis meteorològics extrems

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

1.3.1: S'ha realitzat una planificació del desenvolupament en xarxa i de la connectivitat de les infraestructures verdes i blaves amb el context natural?

Indicadors Quantitatius:

1.2.2: Pressupost destinat a les actuacions de conservació i millora del patrimoni natural relacionat amb la connectivitat urbana-rural
1.3.2: Superfície de sòl destinada a infraestructures verdes urbanes sobre les quals es duran a terme actuacions de recuperació, millora, i interconnexió per al seu funcionament en xarxa

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo
- 1.3. Millorar les infraestructures verdes i blaves i vincular-les al context natural.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

11. Ciutats i comunitats sostenibles, promovent espais urbans inclusius, segurs, resilents i sostenibles.

Objectius de l'Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equilibri territorial

- Entorns Habitables i Sostenibles
- Connectivitat territorial
- Patrimoni natural i resiliència

05

Consolidar un model urbà que fomenti la compacitat i l'equilibri urbà

Eix Estratègic	Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i més propera
Àmbit	Compacitat i diversitat d'usos
Línia estratègica	Consolidar un model urbà que fomenti la compacitat i l'equilibri urbà
Àrea Responsable	Territori, Mobilitat i Transport
Caràcter	Normatiu, Planificació
Prioritat	Alta
Termini	Llarg
Agents implicats	Ajuntament de Calafell
Grups Beneficiaris	Població resident
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

Descripció

La consolidació d'un model urbà basat en la compacitat i l'equilibri redefineix la manera com els habitants de Calafell es relacionen amb el seu entorn urbà, afavorint un ús eficient i sostenible del territori. Aquest model aposta per una ciutat cohesionada, on els equipaments, serveis i espais públics es concentren en zones estratègicament planificades, maximitzant l'accessibilitat i promovent una mobilitat activa. A través de la compacitat, es garanteix que el creixement urbà es desenvolupi de manera equilibrada i que les infraestructures urbanes estiguin integrades en la vida quotidiana de la ciutadania, reduint la necessitat de desplaçaments llargs i potenciant la proximitat.

Aquest plantejament es materialitza mitjançant la regeneració d'àrees clau, prioritzant la convivència harmoniosa entre zones verdes, serveis bàsics i equipaments culturals o educatius. La compacitat urbana permet optimitzar l'ús del sòl, evitar la dispersió i mantenir un equilibri entre el desenvolupament urbà i la preservació del territori. Es tracta d'un urbanisme que crea barris dinàmics i connectats, amb espais públics de qualitat concebuts com a motors de cohesió social i llocs de trobada. Així, el model urbà es consolida com una estructura vertebradora que articula serveis i espais de manera funcional, promovent una ciutat accessible, sostenible i inclusiva per a tothom.

Accions Estratègiques

- Garantir l'accés als serveis públics
- Ampliar i modernitzar la infraestructura de serveis bàsics amb criteris de sostenibilitat
- Connectar i revitalitzar els espais públics per afavorir la cohesió social i l'ús comunitari
- Promoure la regeneració de zones degradades amb projectes integrals de millora de l'entorn, l'habitatge i els serveis.
- Crear xarxes de mobilitat activa que connectin els espais per a vianants amb serveis i equipaments
- Transformar zones urbanes en espais pacífics
- Fomentar la diversitat d'usos

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

- 2.1.1: Incorporació de criteris en els instruments d'ordenació urbanística per fomentar la compacitat i l'equilibri urbà en la ciutat consolidada i els nous desenvolupaments?
- 2.2.1: Promoció d'usos mixtos que fomentin la proximitat entre habitatges, serveis i espais públics

Indicadors Quantitatius:

- 2.1.2: Percentatge de població amb accés a serveis bàsics
- 2.1.3: Superfície d'edificis públics i instal·lacions municipals sobre els quals es faran actuacions de millora de la qualitat i adequació a la demanda existent.
- 2.2.2: Superfície de sòl urbà destinada a usos mixtos que faciliten la proximitat i l'accessibilitat als serveis
- 2.5.2: Nombre de barris on s'han executat actuacions de regeneració urbana per millorar la qualitat de vida i la cohesió social

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

- 2. Evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent
 - 2.1. Definir un model urbà que fomenti la compacitat, l'equilibri urbà i la dotació de serveis bàsics.
- 5. Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible.
 - 5.1 Afavorir la ciutat de proximitat.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

- 11. Ciutats i comunitats sostenibles, promovent espais urbans inclusius, segurs, resilents i sostenibles.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equilibri Territorial
Entorns habitables i sostenibles

06

Ampliar i reforçar la dotació d'equipaments

Eix Estratègic	Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i més propera
Àmbit	Compacitat i diversitat d'usos
Línia estratègica	Ampliar i reforçar la dotació d'equipaments
Àrea Responsable	Territori, Cultura, Drets Socials
Caràcter	Planificació
Prioritat	Mitjana
Termini	Mitjà
Agents implicats	Ajuntament de Calafell
Grups Beneficiaris	Ciutadania i usuaris d'equipaments públics
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

Descripció

L'ampliació i el reforç de la dotació d'equipaments responen a la necessitat de construir una ciutat amb una xarxa d'infraestructures capaç de sostenir i potenciar la qualitat de vida de la seva ciutadania. Aquesta estratègia promou espais que no només compleixen funcions específiques, sinó que també actuen com a punts de trobada i dinamització social, reforçant la cohesió comunitària i contribuint a un model de ciutat més equilibrat i inclusiu. A través d'una planificació integral, els equipaments esdevenen pilars fonamentals per connectar la comunitat i donar resposta a les seves necessitats diverses.

Aquest enfocament, basat en una visió a llarg termini, garanteix que els equipaments siguin no només funcionalment eficients, sinó també catalitzadors de la interacció i el benestar col·lectiu. La integració d'aquests espais en el territori contribueix a enfortir el teixit urbà, fomentant un desenvolupament sostenible i equilibrat que prioritzi l'accessibilitat i l'impacte positiu en la vida quotidiana de les persones. D'aquesta manera, la dotació d'equipaments es consolida com una eina estratègica per construir una ciutat més inclusiva, resiliència i connectada.

Accions Estratègiques

- Ampliar i transformar equipaments educatius i culturals
- Reforçar i modernitzar la xarxa d'infraestructures esportives
- Desenvolupar i millorar la xarxa d'infraestructures cívico-socials
- Impulsar i optimitzar les infraestructures sociosanitàries i d'atenció a col·lectius específics, com la gent gran, persones amb discapacitat, dones, infants, etc.
- Creació i millora d'espais comunitaris

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

2.2.1 S'han incorporat als instruments d'ordenació urbanística criteris que millorin la complexitat funcional i la barreja d'usos a la ciutat consolidada i als nous desenvolupaments?

Indicadors Quantitatius:

2.2.2. Superfície de sòl urbà on es faran actuacions de millora i readequació dels usos, per afavorir la proximitat i la diversitat d'usos a la ciutat.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

2. Evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent
- 2.2. Garantir la complexitat funcional i diversitat d'usos

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

11. Ciutats i comunitats sostenibles, promovent espais urbans inclusius, segurs, resilients i sostenibles.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equitat Social

- Entorns habitables i sostenibles

07

Garantir espais públics accessibles i de qualitat per a tothom

Eix Estratègic	Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i més propera
Àmbit	Compacitat i diversitat d'usos
Línia estratègica	Garantir espais públics accessibles i de qualitat per a tothom
Àrea Responsable	Territori, Mobilitat i Transport,
Caràcter	Planificació
Prioritat	Alta
Termini	Curt
Agents implicats	Ajuntament de Calafell
Grups Beneficiaris	Població resident i usuaris dels espais públics
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

Descripció

Garantir espais públics accessibles i de qualitat és essencial per construir una ciutat inclusiva i cohesionada, on totes les persones, independentment de les seves capacitats o condicions, puguin gaudir plenament de l'entorn urbà. Aquesta estratègia busca assegurar que els espais públics no només compleixin amb criteris d'accessibilitat física, sinó també amb principis d'equitat, sostenibilitat i diversitat d'usos. Això implica la millora del disseny urbà per eliminar barreres arquitectòniques, promoure la mobilitat activa i crear llocs que fomentin la interacció social, el descans i el benestar comunitari.

Aquesta línia també posa èmfasi en la qualitat i funcionalitat dels espais públics, garantint que siguin segurs, ben equipats i adaptats a les necessitats de la ciutadania. Es prioritza la creació de zones verdes accessibles, àrees de joc inclusives i espais que promoguin la convivència intergeneracional. Mitjançant un enfocament transversal, es conceben els espais públics com a llocs de trobada i participació, contribuint així a reforçar el sentiment de pertinença, la cohesió social i la sostenibilitat ambiental del municipi.

Accions Estratègiques

- Eliminació de barreres arquitectòniques en espais públics
- Creació de zones verdes inclusives i accessibles
- Disseny d'àrees de joc adaptades per a totes les capacitats
- Implementació d'un pla d'accessibilitat universal per als espais urbans
- Millora de la il·luminació i seguretat en espais públics
- Rehabilitació i manteniment d'infraestructures urbanes amb criteris d'accessibilitat
- Desenvolupament de zones de descans i interacció intergeneracional
- Creació de camins segurs i accessibles per a la mobilitat activa
- Incorporació de tecnologies intel·ligents per millorar l'accessibilitat i la informació en espais públics

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

2.3.1. Es disposa d'un pla de millora de la qualitat de l'espai públic, que identifiqui els problemes i programi les actuacions necessàries per garantir l'accessibilitat universal i la reducció del soroll?

Indicadors Quantitatius:

2.3.2. Superfície de sòl destinat a espais públics urbanitzats, sobre les quals es faran actuacions de millora de l'accessibilitat i eliminació de barreres arquitectòniques.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

2. Evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent
- 2.3. Garantir la qualitat i l'accessibilitat dels espais públics.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

11. Ciutats i comunitats sostenibles, promovent espais urbans inclusius, segurs, resilents i sostenibles.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equilibri Territorial

- Entorns habitables i sostenibles

Equitat Social

- Vida de qualitat, saludable i segura

08

Millorar la qualitat ambiental i la salut urbana

Descripció

Millorar la qualitat ambiental i la salut urbana és una prioritat essencial per garantir un entorn més saludable, sostenible i resiliant al municipi. Aquesta línia estratègica aposta per transformar l'espai urbà en un lloc on la ciutadania pugui gaudir d'un aire més net, una mobilitat més segura i una infraestructura verda integrada. A través d'una planificació urbana enfocada a la reducció de l'impacte ambiental i la promoció de la biodiversitat, es busca millorar la qualitat de vida, reduir els riscos associats a la contaminació i afavorir un equilibri harmònic entre el medi natural i l'activitat humana.

Amb una visió transversal, aquesta estratègia connecta la sostenibilitat ambiental amb el benestar de la comunitat, incidint en la regeneració d'espais urbans i la seva adaptació a les necessitats actuals. Això inclou abordar aspectes com la connectivitat dels espais verds, la qualitat de l'aire i la mobilitat sostenible, amb l'objectiu de crear una ciutat més habitable per a tothom. D'aquesta manera, es pretén consolidar un model urbà que protegeixi el medi ambient i fomenti la salut física i emocional dels seus habitants.

Accions Estratègiques

- Implementar zones de baixes emissions i pacificació del trànsit
- Augmentar i diversificar el verd urbà amb espècies adaptades al canvi climàtic
- Executar els plans directors del verd urbà i de l'arbrat amb criteris de sostenibilitat
- Remodelar integralment carrers i voreres per millorar la seguretat i accessibilitat
- Establir corredors ecològics per enllaçar espais naturals i urbans
- Fomentar l'ús de sensors per monitorar la qualitat ambiental en temps real
- Incorporar espais de descans i ombra en zones urbanes densament poblades
- Integrar sistemes de drenatge sostenible en la remodelació urbana
- Integrar elements de verd urbà en la remodelació i ampliació d'espais per a vianants
- Promoure la inclusió d'àrees de descans i socialització en punts estratègics dels espais públics

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

2.4.1. Es disposen de plans de millora de la qualitat del medi ambient urbà orientats a la millora de les zones verdes urbanes i a la reducció de la contaminació?

Indicadors Quantitatius:

2.4.2. Percentatge de població propera a zones verdes urbanes o àrees d'esbarjo.

2.4.3. Superfície de sòl urbà subjecta a actuacions de recuperació, rehabilitació o millora.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

2. Evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent
- 2.4. Millorar el medi ambient urbà i reduir-ne la contaminació.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

11. Ciutats i comunitats sostenibles, promovent espais urbans inclusius, segurs, resilents i sostenibles.
03. Salut i benestar: garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les edats.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

- Equilibri Territorial
- Entorns habitables i sostenibles
- Equitat Social
- Vida de qualitat, saludable i segura

Eix Estratègic	Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i més propera
Àmbit	Compacitat i diversitat d'usos
Línia estratègica	Millorar la qualitat ambiental i la salut urbana
Àrea Responsable	Territori, Mobilitat i Transport, Medi ambient
Caràcter	Planificació
Prioritat	Alta
Termini	Mitja
Agents implicats	Ajuntament de Calafell
Grups Beneficiaris	Població resident i visitant
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

09

Regenerar i rehabilitar el teixit urbà amb criteris de sostenibilitat i dinamisme comunitari

Eix Estratègic 1	Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i més propera
Àmbit	Regeneració urbana i rehabilitació energètica
Línia estratègica	Regenerar i rehabilitar el teixit urbà amb criteris de sostenibilitat i dinamisme comunitari
Àrea Responsable	Territori, Transició energètica
Caràcter	Planificació
Prioritat	Alta
Termini	Llarg
Agents implicats	Ajuntament de Calafell
Grups Beneficiaris	Ciutadania, Comunitats veïnals, Propietaris d'Habitatges
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

Descripció

Regenerar i rehabilitar el teixit urbà amb criteris de sostenibilitat i dinamisme comunitari és una estratègia fonamental per revitalitzar espais degradats i garantir un ús eficient i racional del sòl ja transformat. Aquesta línia prioritza la intervenció en barris i zones urbanes per millorar l'habitabilitat, impulsar l'eficiència energètica i assegurar una mobilitat i accessibilitat més inclusives. Es tracta de renovar els espais urbans existents amb una visió integral que tingui en compte la sostenibilitat ambiental, la funcionalitat i la preservació dels valors històrics i culturals.

Paral·lelament, aquesta estratègia posa èmfasi en la promoció de la cohesió social i el dinamisme comunitari, mitjançant la creació d'espais públics de qualitat que actuïn com a llocs de trobada i intercanvi. Aquestes accions tenen l'objectiu de revitalitzar el teixit econòmic i social, connectant les diferents parts de la ciutat i fomentant una vida urbana més activa i inclusiva. La regeneració urbana esdevé així un motor de transformació que no només millora l'entorn físic, sinó que també enforteix el vincle entre les persones i el seu territori, assegurant un futur sostenible i cohesionat per a tots els habitants.

Accions Estratègiques

- Implementar programes de rehabilitació energètica i estructural per al parc edificat
- Renovar i redissenyar l'espai públic amb criteris de sostenibilitat i inclusió
- Establir línies d'ajuts econòmics i tècnics per promoure la rehabilitació urbana
- Impulsar la revitalització d'espais degradats mitjançant iniciatives culturals i socials
- Incorporar solucions d'eficiència energètica i accessibilitat en la rehabilitació urbana
- Fomentar la col·laboració pública i privada per dinamitzar la renovació del teixit urbà
- Crear espais de trobada comunitària en zones urbanes rehabilitades
- Potenciar la participació ciutadana en el disseny i la gestió de projectes de regeneració

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

2.5.1. Hi ha algun pla de regeneració urbana de barris, que incorpori actuacions de millora social, econòmica i ambiental?

Indicadors Quantitatius:

2.5.2. Pressupost de les actuacions de regeneració urbana previstes a barris vulnerables des del punt de vista social, econòmic o ambiental.

2.5.3. Pressupost de les actuacions en matèria de rehabilitació urbana, recollides en plans públics d'habitatge.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

2. Evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent
- 2.5. Impulsar la regeneració urbana.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

11. Ciutats i comunitats sostenibles, promovent espais urbans inclusius, segurs, resilents i sostenibles.
07. Energia assequible i no contaminant: garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equilibri Territorial

- Energia i recursos naturals
- #### Transició verda
- Nou model que tendeixi a la sobirania energètica

10

Millorar la qualitat, la sostenibilitat i l'eficiència del parc edificat

Eix Estratègic 1	Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i més propera
Àmbit	Regeneració urbana i rehabilitació energètica
Línia estratègica	Millorar la qualitat, la sostenibilitat i l'eficiència del parc edificat
Àrea Responsable	Territori Transició Energètica
Caràcter	Planificació
Prioritat	Mitjana
Termini	Mitjà
Agents implicats	Ajuntament de Calafell Comunitats veïnals Propietaris d'habitatges
Grups Beneficiaris	Comunitats veïnals Propietaris d'habitatges
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis, Fons Europeus

Descripció

Fomentar edificis sostenibles i eficients és una aposta clau per a la transició cap a un model urbà més responsable amb el medi ambient i preparat per als reptes climàtics del futur. Aquesta línia estratègica busca integrar criteris d'eficiència energètica, ús d'energies renovables i materials sostenibles en la construcció i rehabilitació dels edificis. A través d'auditories energètiques, sistemes de monitoratge i telegestió, es pretén optimitzar el consum energètic, reduir les emissions de CO₂ i millorar la qualitat ambiental en els espais públics i privats.

Aquesta estratègia també posa èmfasi en l'adopció de tecnologies innovadores com la instal·lació de plaques fotovoltaïques, l'ús de sistemes de climatització d'alta eficiència i la incorporació de materials reciclables en els processos constructius. A més, es promou la sensibilització de la ciutadania i dels sectors implicats per fomentar pràctiques sostenibles que contribueixin a assolir la neutralitat climàtica i a fer de Calafell un referent en edificis intel·ligents i autosuficients.

Accions Estratègiques

- Promoure les certificacions energètiques com a estàndard en edificis públics i privats
- Implementar programes d'eficiència energètica per a edificis públics
- Fomentar la instal·lació de sistemes d'energies renovables en edificis
- Desenvolupar plans de formació i assessorament tècnic per a la millora energètica d'edificis
- Incorporar criteris d'eficiència energètica en la construcció de nous edificis
- Promoure col·laboracions publicoprivades per impulsar edificis autosuficients

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

2.6.1. Es disposa d'algun pla de rehabilitació dels edificis, que faci un diagnòstic de la seva situació i estableixi prioritats i actuacions per impulsar-ne la millora?

Indicadors Quantitatius:

2.6.2. Superfície d'edificis subjectes a actuacions de rehabilitació.

2.6.3. Nombre d'habitatges subjectes a actuacions de rehabilitació.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

2. Evitar la dispersió urbana i revitalitzar la ciutat existent
- 2.6. Millorar la qualitat i la sostenibilitat dels edificis.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

11. Ciutats i comunitats sostenibles, promovent espais urbans inclusius, segurs, resilents i sostenibles.
07. Energia assequible i no contaminant: garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equilibri Territorial

- Entorns habitables i sostenibles
- Energia i recursos naturals

Transició verda

- Nou model que tendeixi a la sobirania energètica

Promoure una ciutat de proximitat

Eix Estratègic	Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i més propera
Àmbit	Proximitat i mobilitat sostenible
Línia estratègica	Promoure una ciutat de proximitat
Àrea Responsable	Territori, Mobilitat i Transport
Caràcter	Planificació
Prioritat	Alta
Termini	Curt
Agents implicats	Ajuntament de Calafell
Grups Beneficiaris	Població resident
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

Descripció

Promoure una ciutat de proximitat implica construir un model urbà on la majoria de serveis, equipaments i espais públics estiguin a l'abast de la ciutadania mitjançant desplaçaments curts i accessibles. Aquesta estratègia busca fomentar una vida quotidiana centrada en la proximitat, reduint la dependència del transport privat i potenciant la mobilitat activa i sostenible, com caminar o anar en bicicleta. Això no només afavoreix la sostenibilitat ambiental, sinó que també contribueix a la cohesió social, enfortint el vincle entre les persones i el seu entorn urbà.

A través d'aquesta visió, es prioritza la connectivitat entre barris, l'optimització dels serveis públics i la regeneració d'espais urbans per adaptar-los a les necessitats de la ciutadania. Els espais públics es conceben com llocs de trobada i interacció, mentre que els equipaments es distribueixen estratègicament per garantir l'equitat territorial. Aquesta ciutat de proximitat també posa l'accent en la inclusió, assegurant que totes les persones, independentment de les seves capacitats o condicions, tinguin accés fàcil als recursos essencials, consolidant un model de ciutat més habitable, dinàmic i sostenible.

Accions Estratègiques

- Crear camins escolars segurs per promoure la mobilitat activa i sostenible entre els infants
- Fomentar el comerç local als barris com a eina per dinamitzar la vida de proximitat
- Millorar la connectivitat urbana amb un transport públic eficient i sostenible
- Implementar zones pacificades al trànsit per prioritzar la mobilitat sostenible i l'ús veïnal
- Crear corredors verds que connectin barris, equipaments i espais públics i fomentin la mobilitat sostenible
- Potenciar la participació ciutadana en el disseny d'espais urbans inclusius i de proximitat

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

5.1.1. Es disposa a la ciutat de plans de transport a la feina (PTT) per racionalitzar els desplaçaments als principals centres de treball?

Indicadors Quantitatius:

5.1.2. Distribució modal dels viatges (tots els motius) a l'àrea urbana.

5.1.3. Sostenibilitat de la distribució urbana de mercaderies (última milla).

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

5. Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible
5.1 Afavorir la ciutat de proximitat.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

11. Ciutats i comunitats sostenibles, promovent espais urbans inclusius, segurs, resilents i sostenibles.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equilibri Territorial

- Connectivitat territorial

Equitat Social

- Societat cohesionada i integradora

12

Promoure una mobilitat activa i sostenible

Eix Estratègic	Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i més propera
Àmbit	Proximitat i mobilitat sostenible
Línia estratègica	Promoure una mobilitat activa i sostenible
Àrea Responsable	Territori, Mobilitat i Transport
Caràcter	Planificació
Prioritat	Alta
Termini	Mitjà
Agents implicats	Ajuntament de Calafell
Grups Beneficiaris	Població resident i visitants Usuaris del transport públic i vianants
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

Descripció

Fomentar la mobilitat sostenible i integrada és una estratègia fonamental per transformar la manera com la ciutadania es desplaça pel municipi, reduint l'impacte ambiental i millorant la qualitat de vida. Aquesta línia aposta per la promoció de mitjans de transport no contaminants, com caminar, anar en bicicleta o utilitzar transport públic, com a alternatives al vehicle privat. També posa l'accent en la necessitat d'integrar les diferents opcions de mobilitat, garantint connexions fluides i accessibles entre els barris, els serveis i els equipaments del territori.

Aquest enfocament no només busca minimitzar les emissions de gasos contaminants, sinó que també contribueix a la pacificació del trànsit, fent els carrers més segurs i agradables per a vianants i ciclistes. Es prioritza la creació d'una xarxa integrada de carrils bici i rutes per a vianants, la millora del transport públic i la implementació de zones de baixes emissions. Amb aquesta estratègia, la mobilitat esdevé una eina per promoure un desenvolupament urbà més sostenible, accessible i connectat, posant la ciutadania i el medi ambient al centre de les polítiques de transport.

Accions Estratègiques

- Transformar infraestructures viàries per integrar carrils bici i espais per a la mobilitat activa
- Promoure la modernització de les flotes municipals i de serveis públics amb vehicles elèctrics
- Ampliar la xarxa de punts de recàrrega per a vehicles elèctrics en zones urbanes i periurbanes
- Desenvolupar zones de baixes emissions amb facilitats per a la mobilitat sostenible
- Connectar els carrils bici amb els principals equipaments públics, educatius i comercials
- Implementar campanyes de sensibilització per promoure la transició cap a modes de transport sostenible
- Millorar la senyalització i la seguretat en les infraestructures de mobilitat sostenible

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

5.1.1. Es disposa a la ciutat de plans de transport a la feina (PTT) per racionalitzar els desplaçaments als principals centres de treball?

Indicadors Quantitatius:

5.2.2. Flota d'autobusos de baixes emissions o amb combustibles "nets" dedicats al transport públic urbà.

5.2.3. Nombre de viatges amb transport públic

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

5. Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible

5.1 Afavorir la ciutat de proximitat.

5.2 Potenciar modes de transport sostenibles.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

11. Ciutats i comunitats sostenibles: fer que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equilibri Territorial

- Energia i recursos naturals

Transició verda

- Nou model que tendeixi a la sobirania energètica

13

Optimitzar l'eficiència, l'accés i l'accessibilitat al transport públic

Eix Estratègic	Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i més propera
Àmbit	Proximitat i mobilitat sostenible
Línia estratègica	Optimitzar l'eficiència l'accés, i l'accessibilitat al transport públic
Àrea Responsable	Territori, Mobilitat i Transport
Caràcter	Planificació
Prioritat	Alta
Termini	Mitjà
Agents implicats	Ajuntament de Calafell

Grups Beneficiaris	Població resident i visitants Usuaris del transport públic
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis, Fons Europeus

Descripció

Millorar l'accés i l'accessibilitat al transport públic és una prioritat fonamental per fomentar una mobilitat inclusiva i sostenible. Aquesta estratègia té com a objectiu assegurar que totes les persones, independentment de les seves capacitats o ubicació, puguin accedir de manera fàcil i equitativa al sistema de transport públic del municipi. Amb això, es busca reforçar la connectivitat entre barris, equipaments i serveis, promovent un model de mobilitat que redueixi la dependència del vehicle privat i afavoreixi la cohesió social i territorial.

A més, aquesta línia estratègica posa l'accent en la importància de consolidar un transport públic eficient, segur i accessible com a peça clau per a la transició cap a un municipi més sostenible. Això implica no només garantir una mobilitat més fluida, sinó també contribuir a una millor qualitat ambiental i a un entorn urbà més saludable, resilient i orientat a les necessitats de la ciutadania.

Accions Estratègiques

- Ampliar la cobertura del transport públic a zones perifèriques per millorar la connectivitat territorial
- Ampliar els horaris del transport públic per assegurar un servei continu i accessible
- Implementar millores en les infraestructures de parades de bus per garantir l'accessibilitat universal
- Impulsar programes per millorar la mobilitat mitjançant la millora de l'accessibilitat universal en les zones urbanes
- Promoure tarifes especials per a col·lectius específics com estudiants, joves i persones grans
- Facilitar la integració tarifària amb altres xarxes de transport
- Desenvolupar campanyes de sensibilització per fomentar l'ús del transport públic sostenible
- Millorar la freqüència de pas en línies clau durant les hores punta
- Instaurar sistemes d'informació en temps real a parades i vehicles per millorar l'experiència de l'usuari
- Promoure l'adopció de tecnologies sostenibles com autobusos elèctrics o híbrids
- Connectar el transport públic amb xarxes de mobilitat activa com carrils bici i zones per a vianants

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

5.2.1. Hi ha un Pla de Mobilitat Urbana Sostenible (PMUS) a la ciutat?

Indicadors Quantitatius:

5.2.3. Nombre de viatges amb transport públic.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

- 5. Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible
 - 5.1 Afavorir la ciutat de proximitat.
 - 5.2 Potenciar modes de transport sostenibles.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

- 07. Energia assequible i no contaminant: garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna.
- 11. Ciutats i comunitats sostenibles: fer que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilient i sostenibles

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equilibri Territorial

- Energia i recursos naturals

Transició verda

- Nou model que tendeixi a la sobirania energètica

14

Planificar, gestionar i regular de manera efectiva la mobilitat

Eix Estratègic	Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i més propera
Àmbit	Proximitat i mobilitat sostenible
Línia estratègica	Planificar, gestionar i regular de manera efectiva la mobilitat
Àrea Responsable	Territori, Mobilitat i Transport
Caràcter	Normatiu, Planificació
Prioritat	Alta
Termini	Mitjà
Agents implicats	Ajuntament de Calafell
Grups Beneficiaris	Població resident i visitants Usuaris del transport públic i vianants
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

Descripció

Una gestió efectiva de la mobilitat i els espais d'aparcament és clau per optimitzar l'ús del territori urbà i garantir una circulació més fluida i sostenible. Aquesta estratègia s'enfoca a equilibrar les necessitats de desplaçament de residents i visitants amb una gestió intel·ligent dels espais destinats a l'estacionament, promovent solucions innovadores com la regulació dinàmica de zones blaves i taronges i la creació d'aparcaments dissuasius en punts estratègics. Aquest plantejament també fomenta l'ús racional del vehicle privat, millorant l'accessibilitat als nuclis urbans i equipaments clau, especialment durant les temporades de màxima afluència turística.

L'estratègia també inclou accions orientades a integrar tecnologies intel·ligents per supervisar i regular l'ús dels espais d'aparcament, reduir el trànsit i millorar la qualitat de vida al municipi. Es busca, a més, incrementar la connectivitat amb nodes de transport públic i altres modes de mobilitat sostenible, com bicicletes i patinets elèctrics, assegurant una transició cap a un sistema més equilibrat i respectuós amb el medi ambient. Això contribueix a crear un entorn urbà més funcional, segur i orientat a les necessitats de la ciutadania, consolidant un model de mobilitat integrat i adaptat als reptes actuals i futurs.

Accions Estratègiques

- Implementar el Pla de Mobilitat Sostenible per fomentar una mobilitat responsable i reduir l'impacte ambiental
- Fomentar la creació de districtes de quasi zero emissions mitjançant mesures ambientals i tecnològiques
- Establir mesures eficients per a la regulació de l'aparcament urbà
- Aplicar sistemes intel·ligents de gestió per optimitzar l'ús i distribució de les zones d'aparcament
- Establir zones d'aparcament regulat per millorar la rotació i descongestionar les àrees urbanes
- Incrementar les places d'aparcament adaptades per a persones amb mobilitat reduïda en zones clau
- Impulsar la creació d'aparcaments dissuasius connectats amb xarxes de transport públic sostenible
- Incorporar tecnologies per monitorar i gestionar en temps real la capacitat d'aparcament disponible
- Facilitar espais d'aparcament segur per a bicicletes i vehicles de mobilitat personal
- Desenvolupar campanyes de sensibilització per promoure l'ús eficient dels espais d'aparcament i la mobilitat sostenible

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

5.2.1. Hi ha un Pla de Mobilitat Urbana Sostenible (PMUS) a la ciutat?

Indicadors Quantitatius:

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

- 5. Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible
 - 5.1 Afavorir la ciutat de proximitat.
 - 5.2 Potenciar modes de transport sostenibles.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

11. Ciutats i comunitats sostenibles: fer que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equilibri Territorial

- Connectivitat territorial



Eix Estratègic 2. Adaptació i gestió sostenible dels recursos per a una ciutat més resilient.

Aquest eix estratègic simbolitza un compromís ferm per convertir Calafell en una ciutat més resilient i sostenible. Aquest model de desenvolupament s'orienta a assegurar la conservació dels recursos naturals i la seva gestió òptima, preparant el municipi per afrontar els reptes ambientals futurs.

Així doncs, la sostenibilitat, com a principi central, promou l'ús responsable dels recursos, la protecció del medi ambient i la disminució de la petjada ecològica, tot impulsant Calafell cap a un futur més verd i equilibrat. Des d'aquesta perspectiva, la ciutat encara els desafiaments del segle XXI amb una visió basada en la solidaritat, la justícia social i el benestar col·lectiu com a eixos principals.

La gestió sostenible dels recursos abasta una visió integral de l'aigua, l'energia i la resta de recursos naturals, posant l'accent en la seva optimització i en la reducció de l'impacte ambiental. Aquest procés transformador s'edifica sobre la col·laboració activa de la ciutadania, les empreses i les institucions, que uneixen esforços per construir un entorn més responsable i respectuós amb la natura. La resiliència, alhora, pren forma a través de polítiques de prevenció i adaptació als canvis climàtics, assegurant que Calafell s'enforteixi davant possibles inclemències o imprevistos.

Amb aquesta estratègia, Calafell no només respon als reptes ambientals actuals, sinó que també lidera el camí cap a un futur més sostenible i just per a tota la població. La gestió acurada dels recursos i l'adaptació constant als canvis del medi ambient resulten essencials per fer de Calafell una ciutat verda, resilient i innovadora, amb la capacitat de millorar la qualitat de vida de les generacions futures.

Línies Estratègiques Eix 2

Eixos estratègics		Àmbit d'Intervenció	Línies estratègiques	
2	Adaptació i gestió sostenible dels recursos per a una ciutat més resilient.	Resiliència urbana	15	Millorar la resiliència davant del canvi climàtic
		Transició energètica	16	Impulsar la transició cap a un model més energètic sostenible i eficient
		Qualitat de l'aire	17	Reduir les emissions de gasos amb efecte hivernacle
		Sostenibilitat dels recursos	18	Millorar la gestió dels recursos hídrics i la sostenibilitat en l'ús de l'aigua
			19	Optimitzar la gestió dels residus i fomentar l'economia circular

15

Millorar la resiliència davant del canvi climàtic

Descripció

Davant els reptes que planteja el canvi climàtic, enfortir la capacitat del municipi per adaptar-se i respondre als seus impactes és essencial per garantir un desenvolupament sostenible i una millor qualitat de vida per a la ciutadania. Aquesta línia estratègica posa el focus en la implementació d'accions que redueixin la vulnerabilitat del territori davant fenòmens extrems com inundacions, onades de calor, temporals o l'erosió del litoral. A través de la preservació dels ecosistemes naturals, la millora de la gestió hídrica i la reducció d'emissions, es busca reforçar la resiliència del municipi i protegir els recursos essencials per a les generacions futures.

La integració dels riscos climàtics en la planificació urbana i territorial és una peça clau d'aquesta estratègia. Això inclou la creació d'infraestructures resilients, com refugis climàtics i espais verds urbans, així com la promoció d'energies renovables i solucions basades en la natura. Aquest enfocament no només prepara el territori per afrontar els desafiaments climàtics, sinó que també contribueix a construir un municipi més sostenible, segur i adaptat a les necessitats d'un futur marcat per la incertesa ambiental.

Accions Estratègiques

- Desenvolupar estratègies d'adaptació de les infraestructures urbanes i territorials davant fenòmens extrems
- Reforçar les infraestructures hidràuliques per prevenir inundacions i millorar la gestió de torrents i rieres
- Integrar solucions de naturalització urbana per mitigar els efectes del canvi climàtic
- Implementar plans d'alerta i resposta davant fenòmens climàtics extrems per augmentar la protecció del municipi
- Fomentar la protecció activa dels ecosistemes naturals i infraestructures essencials per enfortir la resiliència del territori
- Reforçar l'educació i sensibilització ciutadana sobre els riscos climàtics i les accions per minimitzar-ne els impactes
- Desenvolupar un pla integral de gestió sostenible per a platges i zones costaneres
- Promoure la incorporació de refugis climàtics en espais públics per afrontar onades de calor
- Millorar la coordinació i cooperació amb altres administracions per gestionar els riscos climàtics de manera integrada

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

3.1.1. Es disposa d'algun pla o estratègia per adaptar-se al canvi climàtic d'àmbit local i prevenció davant dels regs naturals?

Indicadors Quantitatius:

3.1.2. Superfície de sòl urbà on es preveu executar actuacions de millora o prevenció de riscos naturals, incloent-hi el risc d'incendis i inundacions.

3.3.1. Es disposa d'algun pla o estratègia per a la millora de la resiliència de les ciutats davant de situacions adverses i la reducció de danys?

3.3.2. Superfície de sòl urbà on es preveuen executar actuacions de millora o creació de zones verdes i/o espais oberts basats en models autòctons i criteris bioclimàtics.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència

3.1. Adaptar el model territorial i urbà als efectes del canvi climàtic i avançar en la prevenció.

3.3. Millorar la resiliència davant del canvi climàtic.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

11. Ciutats i comunitats sostenibles: fer que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles.

13. Acció climàtica: adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes.

14. Vida submarina: conservar i utilitzar de manera sostenible els oceans, mars i recursos marins.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equilibri Territorial

- Patrimoni natural i resiliència

Eix Estratègic 2	Adaptació i gestió sostenible dels recursos per a una ciutat més resilient.
Àmbit	Resiliència urbana
Línia estratègica	Millorar la resiliència davant del canvi climàtic
Àrea Responsable	Medi Ambient i Seguretat i Protecció Civil
Caràcter	Planificació
Prioritat	Alta
Termini	Curt
Agents implicats	Ajuntament de Calafell

Grups Beneficiaris	Ciutadania
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

16

Impulsar la transició cap a un model més energètic sostenible i eficient

Eix Estratègic	Adaptació i gestió sostenible dels recursos per a una ciutat més resilient.
Àmbit	Transició energètica
Línia estratègica	Impulsar la transició cap a un model més energètic sostenible i eficient
Àrea Responsable	Transició Energètica
Caràcter	Planificació
Prioritat	Alta
Termini	Mitjà
Agents implicats	Ajuntament de Calafell, empreses energètiques, ciutadania
Grups Beneficiaris	Ciutadania en general
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis, Fons Europeus

Descripció

Adoptar un model energètic més sostenible i eficient és essencial per fer front als reptes del canvi climàtic i garantir una qualitat de vida més elevada per a la ciutadania. Això implica transitar cap a un sistema basat en energies renovables, l'autoconsum energètic i l'eficiència dels recursos disponibles. Aquesta estratègia no només redueix les emissions de gasos d'efecte hivernacle, sinó que també promou una major independència energètica i una gestió racional dels recursos naturals, integrant tecnologies modernes per optimitzar els consums i incrementar la producció d'energia neta a escala local.

A més, aquest enfocament inclou el foment de comunitats energètiques, la rehabilitació energètica dels edificis existents i l'adopció de tecnologies d'alta eficiència en el sistema urbà. També posa un èmfasi especial en la sensibilització de la ciutadania sobre l'ús responsable de l'energia i el suport a les iniciatives locals que impulsin un model energètic més equitatiu i accessible. Aquests esforços contribueixen no només a la sostenibilitat del territori, sinó també a crear una comunitat més resilient i compromesa amb la transició energètica.

Accions Estratègiques

- Desenvolupar una estratègia energètica municipal basada en l'autosuficiència i les energies renovables
- Fomentar la implantació d'energies renovables i l'autoconsum energètic en equipaments públics, comunitats residencials i edificis privats
- Substituir l'enllumenat públic per sistemes LED i incorporar tecnologies innovadores per millorar l'eficiència energètica urbana
- Implementar programes d'eficiència energètica i realitzar auditories per optimitzar el consum en edificis públics i privats
- Promoure la creació de comunitats energètiques locals per fomentar la col·laboració i la producció compartida
- Facilitar ajuts i incentius econòmics per impulsar la transició energètica en tots els sectors
- Desenvolupar campanyes de sensibilització per conscienciar sobre l'ús responsable de l'energia i els beneficis de la transició energètica

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

4.1.1. Es disposa d'algun pla o estratègia d'acció per a l'energia sostenible (PAES) o instrument equivalent que estableixi objectius locals en aquest àmbit?

Indicadors Quantitatius:

4.1.2. Consum d'energia per l'edificació, les infraestructures i els serveis públics.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular
- 4.1. Ser més eficients energèticament i estalviar energia.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

07. Energia assequible i no contaminant: garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna.
11. Ciutats i comunitats sostenibles: fer que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilient i sostenibles.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equilibri Territorial

- Energia i recursos naturals

Transició verda

- Nou model que tendeixi a la sobirania energètica

17

Reduir les emissions de gasos amb efecte hivernacle

Eix Estratègic	Adaptació i gestió sostenible dels recursos per a una ciutat més resilient.
Àmbit	Qualitat de l'aire
Línia estratègica	Reduir les emissions de gasos amb efecte hivernacle
Àrea Responsable	Transició Energètica, Medi Ambient
Caràcter	Normativa. Planificació
Prioritat	Alta
Termini	Curt
Agents implicats	Ajuntament de Calafell
Grups Beneficiaris	Tota la població i el medi ambient
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis, Fons Europeus

Descripció

La reducció de les emissions de gasos amb efecte hivernacle és una prioritat fonamental per construir un municipi més sostenible i compromès amb la lluita contra el canvi climàtic. Aquesta estratègia s'orienta a minimitzar l'impacte ambiental de les activitats humanes, promovent un model de desenvolupament que redueixi la dependència dels combustibles fòssils i afavoreixi pràctiques més respectuoses amb el medi ambient. La transformació cap a aquest model és essencial per millorar la qualitat de l'aire, disminuir l'empremta de carboni i avançar cap a un futur més saludable i equilibrat.

Aquesta transició implica una visió integrada que engloba tant l'adaptació com la mitigació dels efectes del canvi climàtic, assegurant que el municipi sigui capaç de respondre als desafiaments globals sense comprometre el benestar de la ciutadania. Aquest enfocament contribueix a enfortir la resiliència del territori i a consolidar un entorn urbà més preparat per afrontar els impactes climàtics, tot promovent una millor qualitat de vida per a les generacions presents i futures.

Accions Estratègiques

- Implementar zones de baixes emissions per reduir l'impacte ambiental de la mobilitat urbana
- Fomentar la mobilitat activa i sostenible com a alternatives al vehicle privat
- Desenvolupar sistemes de monitoratge per reduir les emissions de gasos contaminants en zones urbanes
- Incentivar l'ús de vehicles elèctrics amb infraestructures de recàrrega accessibles i estratègiques
- Crear programes de conscienciació ciutadana sobre la importància de reduir l'empremta de carboni
- Integrar solucions de naturalització urbana per capturar emissions i millorar la qualitat de l'aire
- Fomentar la transició energètica en activitats comercials i industrials per disminuir les emissions locals
- Desenvolupar plans per reduir les emissions associades als edificis municipals i infraestructures públiques
- Impulsar estratègies de col·laboració amb el sector privat per promoure la descarbonització de la logística urbana

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

3.2.1. Es disposa d'algun pla o estratègia de qualitat de l'aire que faci un diagnòstic de la seva situació i estableixi prioritats i actuacions per impulsar-ne la millora?

Indicadors Quantitatius:

3.2.2. Reducció anual estimada de gasos efecte hivernacle (GEI) i del nombre de dies en què se superen els límits de qualitat de l'aire.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència
- 3.2. Reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

11. Ciutats i comunitats sostenibles: fer que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equilibri Territorial

- Energia i recursos naturals
- Patrimoni natural i resiliència

Transició verda

- Preservar el medi ambient i la biodiversitat

18

Millorar la gestió dels recursos hídrics i la sostenibilitat en l'ús de l'aigua

Eix Estratègic	Adaptació i gestió sostenible dels recursos per a una ciutat més resilient.
Àmbit	Sostenibilitat dels recursos
Línia estratègica	Millorar la gestió dels recursos hídrics i la sostenibilitat en l'ús de l'aigua
Àrea Responsable	Medi ambient
Caràcter	Planificació
Prioritat	Alta
Termini	Mitjà
Agents implicats	Ajuntament de Calafell, empreses de gestió d'aigua, ciutadania
Grups Beneficiaris	Ciutadania, sectors industrial i agrícola
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

Descripció

La gestió eficient i sostenible dels recursos hídrics és crucial per garantir la disponibilitat d'aigua de qualitat a llarg termini, especialment davant dels desafiaments de l'escassetat i la creixent demanda. Apostar per infraestructures modernes i eficients, així com fomentar un ús responsable, permet optimitzar el consum, minimitzar les pèrdues i integrar la reutilització en processos no potables. Aquesta visió integral del cicle de l'aigua assegura una gestió més sostenible i contribueix a la preservació d'aquest recurs essencial per al benestar i el desenvolupament del municipi.

A més, aquest enfocament posa de manifest la necessitat d'innovació i tecnologia per monitorar i gestionar els recursos hídrics amb criteris de sostenibilitat. Solucions com la naturalització d'espais fluvials i la utilització d'aigües regenerades reforcen l'equilibri entre el creixement urbà i la conservació dels ecosistemes naturals. Amb aquestes mesures, el municipi es compromet a garantir un ús racional de l'aigua, protegir el medi ambient i preparar-se per als reptes futurs en matèria de sostenibilitat hídrica i canvi climàtic.

Accions Estratègiques

- Fomentar la regeneració i reutilització de l'aigua depurada per a usos agrícoles, industrials i urbans
- Promoure la instal·lació de sistemes de reutilització d'aigües grises en edificis i equipaments públics
- Impulsar la modernització del reg agrícola amb tecnologies que incrementin l'eficiència hídrica
- Implementar tecnologies intel·ligents per al monitoratge i la gestió de recursos hídrics
- Naturalitzar espais fluvials per millorar la capacitat de regulació hídrica i preservar els ecosistemes
- Promoure campanyes de sensibilització sobre l'ús responsable i la conservació de l'aigua
- Desenvolupar sistemes de captació i emmagatzematge d'aigües pluvials per a usos no potables
- Millora de la xarxa d'aigües

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

4.2.1. Es disposa d'algun pla de gestió sostenible de l'aigua o instrument equivalent que permeti avançar en la sostenibilitat i l'eficiència dels recursos hídrics de la ciutat?

Indicadors Quantitatius:

4.2.2. Percentatge d'autosuficiència hídrica.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular
- 4.2. Optimitzar i reduir el consum d'aigua.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

06. Aigua neta i sanejament: garantir la disponibilitat i gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a tothom.
11. Ciutats i comunitats sostenibles: fer que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equilibri Territorial

- Energia i recursos naturals
- Patrimoni natural i resiliència

Transició verda

- Preservar el medi ambient i la biodiversitat

19

Optimitzar la gestió dels residus i fomentar l'economia circular

Eix Estratègic	Adaptació i gestió sostenible dels recursos per a una ciutat més resilient.
Àmbit	Sostenibilitat dels recursos
Línia estratègica	Optimitzar la gestió dels residus i fomentar l'economia circular
Àrea Responsable	Medi ambient
Caràcter	Planificació
Prioritat	Alta
Termini	Curt
Agents implicats	Ajuntament de Calafell, empreses de gestió de residus, ciutadania
Grups Beneficiaris	Ciutadania i empreses
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

Descripció

Garantir una gestió eficient dels residus és essencial per minimitzar l'impacte ambiental i promoure una economia més circular i sostenible. Aquesta estratègia se centra a transformar el sistema actual per maximitzar la reducció, reutilització i reciclatge dels residus generats per les activitats domèstiques, comercials i industrials. La integració d'una visió de cicle de vida permet abordar la producció de residus des de la seva prevenció fins a la seva revalorització, fomentant models de consum responsables i evitant l'extracció innecessària de recursos naturals.

Aquest enfocament també destaca la importància de desplegar infraestructures avançades i tecnologies innovadores per millorar la recollida, separació i gestió dels residus. Mitjançant aquests avenços, es pretén construir una societat més sostenible i conscient, que redueixi l'impacte ambiental dels abocadors i fomenti models econòmics on els materials reciclats es reintegrin com a recursos en la producció. Aquesta visió contribueix a reforçar la sostenibilitat ambiental, alhora que impulsa una economia més preparada per afrontar els reptes del futur.

Accions Estratègiques

- Millorar i modernitzar els sistemes de recollida selectiva per incrementar la qualitat i els índexs de reciclatge
- Promoure iniciatives comunitàries de reutilització i reciclatge per augmentar la participació ciutadana
- Establir un sistema de compostatge municipal per a una gestió eficient dels residus orgànics
- Incentivar campanyes d'educació ambiental per fomentar hàbits responsables de reciclatge i reducció de residus
- Impulsar l'ús de materials reciclats en obres públiques i projectes municipals per afavorir l'economia circular
- Desenvolupar infraestructures avançades per a la classificació i revalorització de residus
- Implementar un sistema de seguiment i monitoratge per avaluar l'eficiència de la gestió de residus
- Fomentar la col·laboració amb el sector privat per promoure solucions innovadores en la gestió de residus
- Crear punts verds i instal·lacions locals per a la gestió adequada de residus especials i voluminosos
- Establir incentius per reduir la generació de residus en activitats comercials i industrials

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

- 4.3.1. S'han incorporat criteris en la gestió urbana encaminats a fomentar el cicle sostenible dels materials i els recursos en el marc de l'economia circular?
- 4.4.1. Es disposa de plans de gestió de residus, o instruments equivalents, amb l'objectiu d'augmentar el percentatge de recollida selectiva i reciclatge?

Indicadors Quantitatius:

- 4.3.2. Pressupost invertit en actuacions que fan servir materials locals i fàcilment reciclables.
- 4.3.2. Pressupost invertit en actuacions que fan servir materials locals i fàcilment reciclables.
- 4.4.2. Generació de residus per habitant.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

- 4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular
 - 4.3. Fomentar el cicle dels materials.
 - 4.4. Reduir els residus i afavorir-ne el reciclatge.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

- 11. Ciutats i comunitats sostenibles: fer que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles.
- 12. Consum i producció responsables: garantir models de consum i producció sostenibles.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

- Equilibri Territorial
 - Energia i recursos naturals
- Prosperitat Econòmica
 - Economia circular



Eix Estratègic 3. Diversificació, innovació i dinamisme per a una ciutat més atractiva i més competitiva.

Mitjançant aquest eix s'aspira a posicionar la ciutat com un referent de creixement econòmic i social, fonamentat en la seva capacitat d'adaptar-se als canvis i oferir noves oportunitats a tots els seus habitants. Aquest model aposta per una diversificació econòmica que impulsi sectors innovadors i emergents, fent de Calafell una ciutat més atractiva per a empreses, inversors i emprenedors. La diversificació redueix la dependència d'un únic sector i fomenta una economia més resiliència, adaptada a les demandes canviants del mercat global.

La innovació és un motor principal d'aquesta estratègia, ja que aposta per nous models de negoci i tecnologies emergents que millorin l'eficiència i la competitivitat. Amb solucions innovadores en digitalització, sostenibilitat i mobilitat, Calafell busca millorar la qualitat de vida, generar noves oportunitats laborals i atraure talent, contribuint a un ecosistema dinàmic on empreses prosperin i ciutadans accedeixin a serveis més eficients i de qualitat.

El dinamisme, essencial en aquest model, fomenta un entorn empresarial viu on la cooperació entre agents econòmics, socials i institucionals és clau. Aquest dinamisme també promou Calafell com a destinació turística, cultural i empresarial, creant una oferta atractiva i diversa per a tots els públics. Calafell, així, busca posicionar-se com una ciutat més competitiva, capaç d'atreure talent, invertir en infraestructures modernes i oferir una alta qualitat de vida, respectant els valors de sostenibilitat i inclusió social.

Amb aquest enfocament, Calafell busca posicionar-se com una ciutat innovadora, dinàmica i competitiva, amb una economia diversificada capaç de respondre als reptes del futur, oferint oportunitats per a tots els habitants i establint-se com un model de creixement sostenible i inclusiu.

Línies Estratègiques Eix 3

Eixos estratègics		Àmbit d'Intervenció	Línies estratègiques	
3	Diversificació , innovació i dinamisme per a una ciutat més atractiva i més competitiva.	Economia i desenvolupament urbà	20	Impulsar, dinamitzar i enfortir l'economia urbana
		Promoció turística i cultural sostenible	21	Fomentar el turisme sostenible i de qualitat

20

Impulsar, dinamitzar i enfortir l'economia urbana

Eix Estratègic	Diversificació, innovació i dinamisme per a una ciutat més atractiva i més competitiva.
Àmbit	Economia i desenvolupament urbà
Línia estratègica	Impulsar, dinamitzar i enfortir l'economia urbana
Àrea Responsable	Promoció Econòmica
Caràcter	Planificació, Normatiu, Governança
Prioritat	Alta
Termini	Curt
Agents implicats	Ajuntament de Calafell i sectors empresarial i comercial
Grups Beneficiaris	Ciutadania, emprenedors, empresaris i comerciants
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis, Fons Europeus

Descripció

Promoure el desenvolupament econòmic local és fonamental per garantir un municipi dinàmic i resilient davant els desafiaments actuals. Aquesta estratègia busca la diversificació del teixit econòmic, equilibrant sectors tradicionals amb activitats emergents com la innovació tecnològica, el turisme sostenible i el comerç de proximitat. Aquesta combinació permet generar ocupació de qualitat, reforçar l'activitat empresarial i fomentar un creixement equilibrat que beneficiï tota la comunitat.

A més, aquest plantejament incentiva la col·laboració entre el sector públic i privat, promovent iniciatives que integrin la digitalització, la sostenibilitat i la formació professional com a pilars per a un progrés econòmic sòlid. Es tracta d'establir una economia urbana innovadora i sostenible, capaç de millorar la qualitat de vida dels habitants i d'enfortir el municipi com un espai atractiu per al talent, les inversions i les oportunitats de futur. Així, es posa la base per una economia urbana que impulsi la cohesió social i la prosperitat a llarg termini.

Accions Estratègiques

- Fomentar la creació d'un ecosistema empresarial diversificat mitjançant programes de suport a petites empreses i emprenedors locals
- Establir incentius fiscals i logístics per atraure empreses innovadores al Parc Empresarial i potenciar la seva competitivitat
- Desenvolupar eines digitals per enfortir el comerç local i impulsar el consum de proximitat i la digitalització del sector comercial
- Reforçar els eixos comercials amb accions de revitalització urbana i potenciar espais estratègics com el Vilamar Centre i el Port de Segur
- Ampliar i diversificar els espais per a emprenedors amb centres d'innovació com el VilarencZenit
- Modernitzar el comerç i el turisme tradicional amb iniciatives de digitalització i innovació tecnològica
- Convertir el port en un pol econòmic amb una oferta comercial i d'oci integrada en el teixit urbà i turístic
- Promoure l'eco-innovació i la sostenibilitat com a eixos centrals del desenvolupament empresarial
- Impulsar programes de capacitat i formació orientats a l'adaptació digital i sostenible del teixit econòmic local
- Establir col·laboracions amb institucions i el sector privat per fomentar la competitivitat i la internacionalització de les empreses locals
- Creació d'un HUB d'innovació digital per impulsar l'economia local i el teixit empresarial

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

7.1.1. Es disposa de plans de millora de l'economia i la competitivitat local, o instruments equivalents, que recullin actuacions en matèria d'ocupació i activitat econòmica?

Indicadors Quantitatius:

7.1.2. Pressupost de les actuacions previstes per a la dinamització del comerç i la indústria local i d'impuls de l'activitat turística sostenible.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

7. Impulsar i afavorir l'economia urbana
- 7.1. Buscar la productivitat local, la generació d'ocupació i la dinamització i la diversificació de l'activitat econòmica.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

08. Treball decent i creixement econòmic: promoure el creixement econòmic sostingut, incliusu i sostenible, i el treball decent per a tothom.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Prosperitat Econòmica

- Talent i empenedoria
- Transició digital
- Economia digital competitiva

21

Fomentar el turisme sostenible i de qualitat

Eix Estratègic	Diversificació, innovació i dinamisme per a una ciutat més atractiva i més competitiva.
Àmbit	Promoció turística i cultural sostenible
Línia estratègica	Fomentar el turisme sostenible i de qualitat
Àrea Responsable	Promoció Econòmica
Caràcter	Planificació, Governança i Difusió de coneixements
Prioritat	Alta
Termini	Curt
Agents implicats	Ajuntament de Calafell, empreses comercials i de serveis

Grups Beneficiaris	Ciutadania, sector empresarial
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

Descripció

Promoure un model turístic que prioritzi la sostenibilitat i la qualitat és essencial per preservar el patrimoni natural i cultural del municipi, alhora que es garanteix un impacte positiu en l'economia local. Aquesta estratègia pretén diversificar l'oferta turística, donant valor als recursos locals com el patrimoni històric, els espais naturals i la cultura, amb l'objectiu de crear experiències úniques i responsables. L'enfocament sostenible busca minimitzar l'impacte ambiental de l'activitat turística, fomentant la desestacionalització i integrant pràctiques que reforcin el vincle entre el turisme i la comunitat local.

A més, aquesta línia aposta per la innovació i la digitalització per optimitzar la gestió turística i millorar l'experiència dels visitants. Amb la col·laboració d'agents locals i sectors clau, es pretén crear una oferta que combini natura, cultura i gastronomia, generant valor afegit tant per als visitants com per als residents. Aquest enfocament contribueix a enfortir l'economia del municipi, assegurant alhora un turisme respectuós amb el medi ambient i alineat amb els principis de sostenibilitat i cohesió social.

Accions Estratègiques

- Desenvolupar itineraris turístics que integrin el patrimoni natural, cultural i històric per fomentar un turisme responsable
- Potenciar els recursos locals per oferir experiències autèntiques i sostenibles
- Promoure el turisme actiu i esportiu mitjançant activitats nàutiques i senderisme per diversificar l'oferta
- Facilitar la realització d'activitats recreatives vinculades al mar, per complementar l'oferta turística
- Certificar establiments i serveis turístics amb segells de sostenibilitat per consolidar Calafell com una destinació responsable
- Implementar iniciatives de digitalització per millorar la promoció i la gestió de l'experiència turística
- Desenvolupar programes culturals i esdeveniments que reforcin el posicionament del municipi com a destinació de referència
- Crear espais interpretatius que expliquin la relació de Calafell amb el mar i el seu patrimoni marítim
- Promoure col·laboracions amb agents locals per integrar la gastronomia, la cultura i l'esport en l'oferta turística
- Fomentar la desestacionalització del turisme amb activitats durant tot l'any que promoguin la sostenibilitat

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

7.2.1. Es disposa de plans específics de reactivació econòmica i innovació en l'àmbit del turisme intel·ligent, sostenible, comerç i indústria a la ciutat o àrea urbana?

Indicadors Quantitatius:

7.2.2. Nombre de visitants atrets pels actius de patrimoni cultural, natural i paisatgístic.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

7. Impulsar i afavorir l'economia urbana

7.2. Fomentar el turisme intel·ligent, sostenible i de qualitat i els sectors clau de l'economia local.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

08. Treball decent i creixement econòmic: promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, i el treball decent per a tothom.

11. Ciutats i comunitats sostenibles: fer que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equilibri Territorial

- Patrimoni natural i resiliència

Prosperitat Econòmica

- Talent i emprenedoria

Equitat Social

- Identitat i cultura



Eix Estratègic 4. Igualtat, inclusió i cohesió per a una ciutat de totes i tots

Aquest eix estratègic té com a objectiu construir una ciutat on totes les persones, sense distinció de gènere, edat, origen o capacitats, gaudeixin dels mateixos drets i oportunitats. Amb aquesta finalitat, es promouen polítiques i accions que assegurin l'accés equitatiu als serveis bàsics, com ara l'educació, la salut, l'habitatge i la formació, alhora que es fomenten espais de convivència i participació ciutadana.

Aquesta línia estratègica és cabdal per reforçar el teixit social i garantir que ningú quedi al marge de la vida col·lectiva. En aquest sentit, es vetlla per enfortir la cohesió, promovent la solidaritat i el respecte a la diversitat com a valors essencials de la ciutat. Alhora, s'impulsen iniciatives adreçades a prevenir la discriminació i a afavorir la igualtat real i efectiva en tots els àmbits.

Mitjançant l'enfortiment de les xarxes comunitàries, la promoció de la inclusió i la creació d'entorns segurs i accessibles, la ciutat avança cap a un model on tothom se senti partícip i reconegut. D'aquesta manera, l'eix d'Igualtat, Inclusió i Cohesió es consolida com un pilar fonamental per fer de la ciutat un lloc on totes i tots puguin desenvolupar els seus projectes de vida en igualtat de condicions.

A més a més, la col·laboració entre l'administració, el teixit associatiu i el sector privat és indispensable per maximitzar l'impacte d'aquesta estratègia. Mitjançant la creació d'espais de diàleg i treball conjunt, es canalitzen recursos i idees que contribueixen a transformar la ciutat en un entorn inclusiu i cohesionat. Això no només reforça el benestar social, sinó que també fomenta la innovació, la promoció cultural i el desenvolupament econòmic, afavorint una ciutat al servei de totes les persones.

Línies Estratègiques Eix 4

Eixos estratègics		Àmbit d'Intervenció	Línies estratègiques	
4	Igualtat, inclusió i cohesió per a una ciutat de totes i tots	Inclusió social i igualtat d'oportunitats	22	Promoure la cohesió social i afavorir la igualtat d'oportunitats.
		Igualtat de gènere i integració	23	Promoure la igualtat d'oportunitats des d'una perspectiva de gènere, edat i capacitats diverses.
		Accés a l'habitatge	24	Garantir l'accés a l'habitatge

22

Promoure la cohesió social i afavorir la Inclusió social

Eix Estratègic	Igualtat, inclusió i cohesió per a una ciutat de totes i tots
Àmbit	Inclusió social i igualtat d'oportunitats
Línia estratègica	Promoure la cohesió social i afavorir la Inclusió social
Àrea Responsable	Drets Socials
Caràcter	Governança
Prioritat	Alta
Termini	Mitjà
Agents implicats	Ajuntament de Calafell
Grups Beneficiaris	Ciutadania
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis i autonòmics

Descripció

La construcció d'una societat cohesionada i equitativa implica garantir la igualtat d'oportunitats i la inclusió social en tots els àmbits de la vida comunitària. Això implica abordar les desigualtats existents, reforçar el suport als col·lectius més vulnerables i crear espais per a la convivència i la interacció intercultural. L'objectiu és establir un teixit social on les persones puguin accedir als mateixos recursos i oportunitats independentment del seu origen, gènere o condició socioeconòmica, tot promovent valors de solidaritat i respecte mutu.

Per assolir aquesta visió, és fonamental treballar en iniciatives que potenciïn la participació activa de la ciutadania, on cada individu pugui contribuir a la construcció d'una comunitat més forta i unida. Això inclou garantir una inclusió educativa efectiva, assegurar l'accés equitatiu als serveis públics i establir mecanismes per combatre qualsevol mena de discriminació. En aquest marc, la cohesió social esdevé no només una aspiració, sinó una realitat tangible que enforteix el municipi i transforma la diversitat en un motor de creixement i enriquiment col·lectiu.

Accions Estratègiques

- Promoure programes de formació i capacitat per a col·lectius vulnerables per afavorir la inserció laboral i social
- Ampliar i reforçar els serveis socials comunitaris per garantir l'atenció a les necessitats bàsiques de la població en risc, incorporant també eines digitals.
- Fomentar el cooperativisme i iniciatives comunitàries per impulsar la inclusió social i l'autonomia econòmica
- Donar continuïtat al Pla de xoc contra la pobresa i ampliar accions d'atenció directa i d'intervenció de caràcter comunitari
- Transformar l'atenció social cap a un model integral, proactiu i adaptat a les necessitats específiques del municipi
- Crear espais d'oci educatiu que fomentin la participació i l'enriquiment de la vida comunitària
- Promoure la inclusió laboral de persones amb discapacitat mitjançant iniciatives de suport, formació i adaptació dels entorns de treball
- Desenvolupar espais específics per a la joventut i la gent gran que potenciïn la seva integració i la seva participació en la comunitat
- Impulsar campanyes de sensibilització sobre la diversitat i la inclusió com a valors centrals del municipi

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

6.1.1 Es troben adequadament identificats els entorns urbans que presenten un major grau de vulnerabilitat social, econòmica i ambiental?

Indicadors Quantitatius:

6.1.2 Pressupost invertit en actuacions executades a barris vulnerables des del punt de vista social, econòmic o ambiental.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

6. Fomentar la cohesió social i cercar l'equitat
6.1. Reduir el risc de pobresa i exclusió social en entorns urbans desfavorits.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

1. Posar fi a la pobresa en totes les seves formes a tot el món.
4. Educació de qualitat: garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat, i promoure oportunitats d'aprenentatge per a tothom.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equitat Social

- Societat cohesionada i integradora
 - Vida de qualitat, saludable i segura
 - Identitat i cultura
- Governança Multinivell
- Visió social i ciutadana

23

Buscar la igualtat d'oportunitats des d'una perspectiva de gènere, edat i capacitat

Eix Estratègic 4	Igualtat, inclusió i cohesió per a una ciutat de totes i tots
Àmbit	Inclusió social i igualtat d'oportunitats
Línia estratègica	Buscar la igualtat d'oportunitats des d'una perspectiva de gènere, edat i capacitat
Àrea Responsable	Drets Socials, Joventut i Esports
Caràcter	Governança
Prioritat	Alta
Termini	Mitjà
Agents implicats	Ajuntament de Calafell, entitats socials, col·lectius específics
Grups Beneficiaris	Dones, joves i persones amb discapacitat
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis i autonòmics

Descripció

Garantir la igualtat d'oportunitats requereix reconèixer i abordar les necessitats específiques de tots els col·lectius, independentment del seu gènere, edat o capacitat. Aquest enfocament posa al centre la diversitat com a element clau per a la cohesió social, fomentant polítiques i accions que assegurin l'accés equitatiu als serveis i recursos del municipi. L'objectiu és eliminar les barreres que limiten el desenvolupament personal i comunitari, mentre es reforça el valor de la inclusió com a principi fonamental.

A més, aquesta perspectiva promou una transformació social basada en la participació activa i l'empoderament dels ciutadans. Incorporar la diversitat en la presa de decisions i en la planificació de projectes locals no només assegura una resposta més efectiva a les necessitats de la població, sinó que també enriqueix la vida comunitària. Així, es treballa cap a un model de municipi que fa de la igualtat d'oportunitats un pilar essencial del seu desenvolupament i de la seva cohesió social.

Accions Estratègiques

- Desenvolupar programes educatius i de sensibilització per promoure la igualtat de gènere entre infants i adolescents
- Fomentar la integració laboral de persones amb discapacitat mitjançant accions d'inclusió i adaptació laboral
- Implementar polítiques que garanteixin l'accés igualitari als serveis públics per a totes les persones, independentment del gènere, l'edat o la capacitat
- Crear espais de participació ciutadana que incloguin la perspectiva de gènere i promoguin la diversitat intergeneracional
- Promoure la formació específica en igualtat d'oportunitats per al personal de l'administració pública i serveis municipals
- Establir mecanismes per prevenir i combatre qualsevol forma de discriminació en l'àmbit local
- Donar suport a iniciatives comunitàries que fomentin la integració i participació activa de la gent gran i de les persones amb diversitat funcional
- Impulsar campanyes de sensibilització per visibilitzar i normalitzar la diversitat en tots els seus àmbits
- Garantir la incorporació de la perspectiva de gènere en tots els projectes i programes municipals
- Fomentar la creació d'espais inclusius i accessibles per promoure la convivència i la cohesió social

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

- 6.2.1. Es disposa d'un pla o estratègia en l'àmbit local per garantir la igualtat d'oportunitats, l'accés al mercat de treball i la vida pública en condicions d'igualtat?
- 6.2.2. Es disposa d'un pla o estratègia que faci protocols de detecció primerenca de la vulnerabilitat/exclusió social?

Indicadors Quantitatius:

- 6.2.3. Pressupost invertit en actuacions destinades a garantir la igualtat d'oportunitats des del punt de vista social, econòmic o ambiental.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

6. Fomentar la cohesió social i cercar l'equitat
 - 6.2. Buscar la igualtat d'oportunitats des d'una perspectiva de gènere, edat i capacitat.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

04. Educació de qualitat: garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat, i promoure oportunitats d'aprenentatge per a tothom.
05. Igualtat de gènere: aconseguir la igualtat entre els gèneres i empoderar totes les dones i nenes.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equitat Social

- Societat cohesionada i integradora
- Vida de qualitat, saludable i segura
- Identitat i cultura

Governança Multinivell

- Visió social i ciutadana

24

Garantir l'accés a l'habitatge

Eix Estratègic	Igualtat, inclusió i cohesió per a una ciutat de totes i tots
Àmbit	Accés a l'habitatge
Línia estratègica	Garantir l'accés a l'habitatge
Àrea Responsable	Drets Socials
Caràcter	Planificació
Prioritat	Alta
Termini	Mitjà
Agents implicats	Ajuntament de Calafell
Grups Beneficiaris	Ciutadania, col·lectius vulnerables i sol·licitants d'habitatge
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis, autonòmics i europeus

Descripció

L'accés a un habitatge digne és un element essencial per garantir l'estabilitat i la igualtat d'oportunitats en qualsevol comunitat. Aquesta línia d'actuació busca respondre a les necessitats de l'habitatge de la població, posant especial atenció als col·lectius més vulnerables, com joves, gent gran i famílies amb baixos ingressos. Cal assegurar que l'habitatge sigui assequible i accessible no només és una qüestió de justícia social, sinó també un requisit fonamental per al benestar i la cohesió social del municipi.

Amb aquest objectiu, es treballa per equilibrar l'oferta i la demanda, promovent tant la creació de nous habitatges com la rehabilitació d'aquells que es troben en condicions inadequades. Paral·lelament, es fomenta la col·laboració entre les administracions i el sector privat per desenvolupar solucions innovadores que garanteixin un parc d'habitatges divers i adaptat a les necessitats de tothom. Aquest enfocament pretén no només oferir un lloc on viure, sinó també consolidar un model urbà inclusiu i sostenible que reforci els vincles socials i la qualitat de vida.

Accions Estratègiques

- Impulsar la creació d'un servei públic encarregat de gestionar i impulsar polítiques i programes en matèria d'habitatge, que garanteixin l'accés, fomentin la rehabilitació i assegurin el manteniment de l'habitatge a l'àmbit local
- Fomentar la creació d'un parc d'habitatge assequible i adaptat a les necessitats de la població
- Incrementar l'oferta d'habitatges de protecció oficial per garantir l'accés a l'habitatge, prioritzant l'atenció als col·lectius més vulnerables
- Desenvolupar i impulsar mecanismes de captació d'habitatges per destinar-los al lloguer assequible i per atendre situacions d'emergència residencial de manera eficient
- Establir incentius per a la rehabilitació d'habitatges buits i la seva incorporació al mercat de lloguer accessible
- Promoure la incorporació de criteris d'eficiència energètica en la construcció i rehabilitació d'habitatges per reduir costos i impacte ambiental
- Establir mecanismes de seguiment per prevenir la pèrdua d'habitatge i detectar necessitats de l'habitatge de forma proactiva
- Promoure programes de formació i suport per a la gestió, manteniment i rehabilitació dels habitatges entre col·lectius vulnerables
- Impulsar polítiques de mediació per facilitar l'accés al lloguer en condicions justes i transparents
- Fomentar la col·laboració entre el sector públic i privat per ampliar l'oferta d'habitatges assequibles i sostenibles

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

- 8.1.1. Es disposa d'un pla d'habitatge local que afavoreixi l'existència d'un parc públic i privat d'habitatge adequat a la demanda i impulsi en particular l'habitatge de lloguer a preus assequibles?
- 8.2.1. Es disposa d'un pla d'ajuts per garantir l'accés a l'habitatge per part de les llars i els col·lectius més vulnerables, amb una atenció particular a joves, grans i afectats per processos de desnonament?

Indicadors Quantitatius:

- 8.1.2. Nombre d'habitatges subjectes a règims de protecció inclosos en els plans locals d'habitatge.
- 8.1.3. Nombre d'habitatges destinats a lloguer social a preu assequible.

Alineació Estratègica: Agenda Urbana Espanyola (AUE)

8. Garantir l'accés a l'habitatge
 - 8.1. Fomentar l'existència d'un parc d'habitatge adequat a preu assequible.
 - 8.2. Garantir l'accés a l'habitatge, especialment dels col·lectius més vulnerables.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

11. Ciutats i comunitats sostenibles: fer que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equitat Social

- Societat cohesionada i integradora



Eix Estratègic 5. Transformació digital i participació per a una governança activa de la ciutat

Aquest eix s'orienta a enfortir la governança activa de la ciutat mitjançant noves tecnologies i la implicació directa de la ciutadania. Busca agilitzar tràmits i serveis municipals, oferint eines digitals que facilitin la relació entre l'administració i les persones. També crea canals de comunicació eficaços que fomenten la participació ciutadana en la presa de decisions, promovent un model de gestió transparent, innovador i col·laboratiu.

Aquesta línia estratègica impulsa la millora contínua dels processos administratius i l'ús de solucions digitals que modernitzin l'organització interna de la ciutat. Des de la tramitació en línia fins a l'ús d'aplicacions i plataformes de consulta, s'incideix en la responsabilitat compartida entre institucions, ciutadania i agents socials. Així, la ciutadania esdevé part activa del govern local, contribuint amb propostes que reforcin la qualitat dels serveis públics i donin resposta a les necessitats reals de la població.

La transformació digital no es limita a una actualització tecnològica, sinó que suposa una oportunitat per millorar la transparència, la participació i la legitimitat de les decisions. Processos de debat, plataformes col·laboratives i alfabetització digital són elements clau per garantir l'èxit d'aquesta estratègia. La ciutat es converteix en un entorn inclusiu, on la interacció activa permet una governança participativa capaç d'adaptar-se als reptes del futur i respondre a les expectatives dels habitants.

La transformació digital també genera solucions innovadores per afrontar reptes urbans, com la gestió de la mobilitat, energia i sostenibilitat, gràcies a dades en temps real i analítica avançada. La digitalització permet als ciutadans un paper actiu en la gestió de la ciutat, no només participant en decisions, sinó també monitorant el seu entorn. Aquest procés modernitza el vincle entre institucions i comunitat, posant la tecnologia al servei de l'interès públic, millorant la qualitat de vida i enfortint el sentit de comunitat.

Línies Estratègiques Eix 5

Eixos estratègics	Àmbit d'Intervenció	Línies estratègiques
5 Transformació digital i participació per a una governança activa de la ciutat	Innovació digital i ciutats intel·ligents	25 Liderar i fomentar la innovació digital
	Bretxa digital i alfabetització tecnològica	26 Fomentar l'administració electrònica i reduir la bretxa digital
	Marc normatiu, transparència i participació ciutadana	27 Millorar els instruments d'intervenció i la governança
	Capacitats institucionals	28 Impulsar la capacitat local i millorar el finançament
	Sensibilització ciutadana	29 Dissenyar i posar en marxa campanyes de formació i sensibilització en matèria urbana

25 Transformació i lideratge digital

Eix Estratègic	Transformació digital i participació per a una governança activa de la ciutat
Àmbit	Innovació digital i ciutats intel·ligents
Línia estratègica	Liderar i fomentar la innovació digital
Àrea Responsable	Govern Obert
Caràcter	Governança, Normatiu
Prioritat	Mitjana
Termini	Mitjà
Agents implicats	Ajuntament de Calafell
Grups Beneficiaris	Ciutadania
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

Descripció

Adoptar la innovació digital com a motor de desenvolupament és clau per transformar els serveis públics i potenciar la competitivitat del municipi. Això implica incorporar solucions tecnològiques que facilitin una gestió més eficient dels recursos, millorin la qualitat dels serveis i reforcin la transparència i la participació ciutadana. Aquesta visió es basa en l'ús de la tecnologia per millorar la vida quotidiana, promovent un municipi més connectat i adaptat a les demandes del futur.

A més, la digitalització obre noves oportunitats per impulsar l'economia local, mitjançant la creació d'eines que enforteixin el teixit comercial i empresarial. La integració de la innovació en àmbits com la mobilitat, la seguretat i la gestió ambiental contribueix a crear una ciutat més sostenible i resilient. Amb una estratègia orientada a la capacitat de la ciutadania i el foment de la col·laboració entre els sectors públics i privats, es consolida un municipi que aposta per la tecnologia com a eina de transformació i progrés.

Accions Estratègiques

- Continuar amb el desplegament de la fibra òptica per garantir la connectivitat universal al municipi
- Implementació de la xarxa pública de Wi-Fi gratuïta accessible a tota la ciutadania
- Transformació digital i integral dels serveis municipals per optimitzar l'eficiència i l'accessibilitat
- Disseny i implementació d'un Pla Director de Transformació Digital i Ciberseguretat
- Desenvolupament d'una xarxa d'infraestructures intel·ligents per a una gestió urbana sostenible i eficient
- Foment de col·laboracions estratègiques amb empreses tecnològiques per impulsar la innovació local
- Creació d'un HUB d'innovació digital per potenciar el creixement empresarial i econòmic local

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

9.1.1. Es disposa d'un pla o estratègia local per avançar en un model urbà intel·ligent?

Indicadors Quantitatius:

9.1.2. Nombre d'usuaris que estan coberts per un servei públic electrònic determinat de Ciutat Intel·ligent.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

9. Liderar i fomentar la innovació digital

9.1. Afavorir la societat del coneixement i avançar cap al desenvolupament de les ciutats intel·ligents (Smart Cities)

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

16. Pau, justícia i institucions sòlides: promoure societats pacífiques, justes i inclusives.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equitat Social

- Serveis públics digitals centrats en la ciutadania

26

Fomentar l'administració electrònica i reduir la bretxa digital

Eix Estratègic	Transformació digital i participació per a una governança activa de la ciutat
Àmbit	
Línia estratègica	Fomentar l'administració electrònica i reduir la bretxa digital
Àrea Responsable	Govern Obert,
Caràcter	Planificació, Normatiu
Prioritat	Mitjana
Termini	Curt
Agents implicats	Ajuntament de Calafell
Grups Beneficiaris	Ciutadania
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

Descripció

L'administració electrònica s'ha convertit en un element essencial per modernitzar i optimitzar els serveis públics al municipi de Calafell. Aquesta estratègia permet apropar l'ús de les tecnologies digitals als ciutadans, fent els serveis més accessibles i reduint les barreres tradicionals en la interacció amb les institucions. En el context actual, l'objectiu és consolidar una administració transparent, àgil i adaptada a les necessitats del segle XXI. Això inclou el desenvolupament de solucions innovadores que simplifiquin els tràmits i garanteixin una gestió eficient dels recursos, tot recolzant-se en la digitalització de procediments i la integració de sistemes d'informació.

Paral·lelament, es posa èmfasi a reduir la bretxa digital que encara persisteix en certs col·lectius vulnerables, com la gent gran i les persones amb menys competències tecnològiques. Aquesta línia d'actuació inclou programes formatius que capaciten la ciutadania en l'ús d'eines digitals i afavoreixen la participació activa en els processos administratius. A més, les infraestructures tecnològiques, com la xarxa de fibra òptica i els punts d'accés Wi-Fi gratuïts, han estat reforçades per garantir una connectivitat robusta, que és clau per al funcionament efectiu de l'administració digital i l'accés universal als serveis.

Aquest enfocament integral no només modernitza els serveis municipals, sinó que també promou una ciutat més inclusiva i preparada per als reptes del futur digital.

Accions Estratègiques

- Crear programes de formació en competències digitals adaptats a les necessitats específiques de cada col·lectiu
- Subministrar dispositius digitals amb accés a Internet a famílies vulnerables per promoure la igualtat d'oportunitats
- Implementar un Pla d'Alfabetització Digital amb accions integrals per facilitar l'accés i ús de les tecnologies
- Establir punts de suport tecnològic en equipaments municipals per assessorar la ciutadania en tràmits digitals
- Desenvolupar eines digitals accessibles i inclusives per simplificar la interacció amb els serveis públics
- Fomentar l'ús de tecnologies innovadores en les escoles per capacitar les noves generacions en habilitats digitals
- Crear una plataforma centralitzada d'accés als serveis públics que sigui intuïtiva i funcional
- Promoure campanyes de sensibilització per impulsar la participació de la ciutadania en l'administració digital

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

9.2.1. S'han incorporat criteris per millorar els serveis d'administració electrònica i reduir-ne la bretxa digital?

Indicadors Quantitatius:

9.2.2. Percentatge de tràmits i gestions mitjançant internet d'empreses i ciutadans.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

9. Liderar i fomentar la innovació digital
- 9.2. Fomentar l'administració electrònica i reduir la bretxa digital.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

16. Pau, justícia i institucions sòlides: promoure societats pacífiques, justes i inclusives.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equitat Social

- Serveis públics digitals centrats en la ciutadania

Transició digital

- Tecnologia al servei de les persones
- Tecnologia al servei de la gestió pública

27

Millorar els instruments d'intervenció i la governança

Descripció

La governança i els instruments d'intervenció són claus per enfortir la gestió municipal i adaptar-se als reptes de sostenibilitat i innovació. A Calafell, aquesta línia estratègica se centra en la implementació d'eines que permetin una planificació més eficient i alineada amb les necessitats ciutadanes. Els instruments normatius i tecnològics existents, com els instruments de planificació o el sistema d'administració electrònica, es troben en revisió per incorporar millores que afavoreixin la coordinació entre diferents departaments i administracions.

L'objectiu és garantir una presa de decisions informada i transversal, fomentant la transparència i la qualitat democràtica. Aquesta estratègia implica també una simplificació dels procediments i una major integració dels sistemes d'informació per optimitzar els processos administratius. A més, es promou l'ús de dades com a eina per avaluar el rendiment i identificar oportunitats de millora.

En aquest context, Calafell busca consolidar una governança participativa, capaç d'enfortir els vincles entre institucions i ciutadania, assegurant així que les polítiques públiques responguin a les demandes del territori. Aquesta visió permetrà a Calafell afrontar amb garanties els reptes de futur, basant-se en una gestió més transparent, adaptativa i inclusiva.

Accions Estratègiques

- Revisar i simplificar els procediments administratius per fer-los més accessibles i eficients, reduint el temps de tramitació i les barreres burocràtiques
- Establir un sistema integrat per al seguiment i avaluació de les polítiques públiques, basat en indicadors clars i accessibles
- Consolidar l'Oficina d'Atenció a les Entitats com a punt únic per canalitzar suport i recursos cap a les associacions locals i projectes comunitaris
- Desenvolupar un marc normatiu flexible que permeti incorporar la innovació i adaptabilitat a les necessitats canviants del municipi
- Fomentar l'ús d'una plataforma de dades obertes (Open Data) per facilitar l'accés de la ciutadania a la informació pública en temps real
- Promoure la creació de programes específics de formació per a tècnics i responsables municipals en tecnologies de gestió avançada
- Enfortir la coordinació amb altres administracions mitjançant acords per implementar solucions conjuntes en governança multinivell

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

10.2.1. Es disposa de pressupostos participatius i/o un pla municipal de participació ciutadana que impulsi la ciutadania activa i l'apoderament?

10.1.1 Les ordenances municipals són plenament compatibles i coherents amb la legislació estatal i autonòmica?

Indicadors Quantitatius:

10.2.2. El contingut del planejament urbanístic s'ofereix per mitjans electrònics i s'ha incorporat als sistemes d'informació de nivell supramunicipal?

10.2.3. Hi ha mecanismes efectius per afavorir la governança multinivell i, en particular, la coordinació dels instruments d'ordenació?

10.1.2. El planejament urbanístic vigent és acord amb la realitat urbana, i les previsions de creixement es corresponen amb una demanda real i efectiva?

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

10. Millorar els instruments d'intervenció i la governança
- 10.1. Aconseguir un marc normatiu i de planejament actualitzat, flexible i simplificat que millori, també, la gestió
- 10.2. Assegurar la participació ciutadana, la transparència i afavorir la governança multinivell.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

16. Pau, justícia i institucions sòlides: promoure societats pacífiques, justes i inclusives.
17. Aliances per als objectius: enfortir els mitjans d'execució i revitalitzar l'aliança global pel desenvolupament sostenible.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Equitat Social

- Serveis públics digitals centrats en la ciutadania

Transició digital

- Tecnologia al servei de les persones
- Tecnologia al servei de la gestió pública

Eix Estratègic	Transformació digital i participació per a una governança activa de la ciutat
Àmbit	Marc normatiu, transparència i participació ciutadana
Línia estratègica	Millorar els instruments d'intervenció i la governança
Àrea Responsable	Govern Obert
Caràcter	Governança, Normatiu
Prioritat	Mitjana
Termini	Mitjà
Agents implicats	Ajuntament de Calafell
Grups Beneficiaris	Ciutadania
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

28

Impulsar la capacitat local i millorar el finançament

Eix Estratègic	Transformació digital i participació per a una governança activa de la ciutat
Àmbit	Capacitats institucionals
Línia estratègica	Impulsar la capacitat local i millorar el finançament
Àrea Responsable	Govern Obert
Caràcter	Planificació, Normatiu, Finançament
Prioritat	Alta
Termini	Curt
Agents implicats	Ajuntament de Calafell
Grups Beneficiaris	Ciutadania
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

Descripció

El reforç de la capacitat local i la millora del finançament són factors essencials per assegurar una administració local més preparada i adaptada als reptes actuals. Aquesta estratègia busca dotar els equips municipals de competències avançades mitjançant programes de formació contínua i especialitzada en àrees com la gestió de recursos, la innovació tecnològica i la sostenibilitat. Això permet no només optimitzar els processos administratius, sinó també millorar la qualitat dels serveis públics.

Paral·lelament, es treballa per diversificar i ampliar les fonts de finançament, aprofitant oportunitats com els fons europeus i els programes de cooperació territorial. Aquesta capacitat d'atracció de recursos externs facilita la implementació de projectes estratègics que transformin el municipi, com la renovació d'infraestructures, el foment de l'economia local i la integració de solucions sostenibles.

Aquest enfocament integral té com a objectiu principal garantir una administració local més resilient i proactiva, capaç de liderar processos de canvi i de respondre amb eficàcia a les necessitats de la ciutadania. Així es construeixen les bases per a un desenvolupament equilibrat i alineat amb les exigències d'un futur sostenible.

Accions Estratègiques

- Implementar programes de formació contínua en gestió de recursos, sostenibilitat i innovació per al personal municipal
- Establir convenis amb institucions regionals i europees per incrementar l'accés a fons per a projectes estratègics
- Promoure mecanismes de col·laboració publicoprivada per impulsar el finançament d'infraestructures i serveis sostenibles
- Desenvolupar oficines especialitzades en la gestió i coordinació de projectes d'administració electrònica i transformació digital
- Consolidar sistemes d'avaluació per mesurar l'eficàcia i l'impacte de les polítiques municipals
- Crear unitats tècniques d'assessorament per optimitzar l'execució de projectes finançats amb fons externs
- Fomentar la integració de noves tecnologies per millorar la planificació i la gestió financera municipal
- Impulsar una estratègia integral per captar inversions privades alineades amb els objectius municipals de sostenibilitat

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

10.3.1. Es compta amb els mitjans per accedir als programes i les ajudes públiques d'abast europeu, nacional i autonòmic en matèria de desenvolupament urbà?

Indicadors Quantitatius:

10.3.2. Es disposa de la capacitat econòmica i financera local per abordar els compromisos en el context de l'agenda urbana?

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

10. Millorar els instruments d'intervenció i la governança
- 10.3. Impulsar la capacitat local i millorar el finançament.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

16. Pau, justícia i institucions sòlides: promoure societats pacífiques, justes i inclusives.
17. Aliances per als objectius: enfortir els mitjans d'execució i revitalitzar l'aliança global pel desenvolupament sostenible.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Governança Multinivell

- Governança multinivell transversal

29

Formació i sensibilització ciutadana en l'àmbit urbà

Descripció

La conscienciació ciutadana en matèria urbana és essencial per promoure un municipi més sostenible i una societat més implicada en la gestió col·lectiva de l'espai públic. A través de campanyes de formació i sensibilització, es busca transmetre la importància de mantenir un equilibri entre el desenvolupament urbà i la protecció de l'entorn, posant l'accent en la responsabilitat compartida i la participació activa de la ciutadania.

Aquestes accions s'orienten a diversos àmbits, com la gestió de residus, l'eficiència energètica, la mobilitat sostenible i la regeneració d'espais urbans. Mitjançant activitats educatives, tallers pràctics i l'ús de canals digitals, les campanyes apropen conceptes complexos a la població, fomentant un diàleg constructiu i obrint espais per a la reflexió col·lectiva.

L'objectiu final és crear un vincle més fort entre les persones i el territori que habiten, potenciant una comprensió més profunda dels reptes urbans i una implicació directa en les solucions. Aquesta línia d'acció permet establir un entorn urbà més inclusiu i cohesionat, amb una ciutadania informada i proactiva que contribueixi activament al benestar del municipi.

Accions Estratègiques

- Dissenyar programes de sensibilització sobre l'impacte de les accions ciutadanes en la qualitat de l'espai urbà
- Elaborar materials didàctics interactius per fomentar la comprensió dels reptes de la gestió urbana
- Organitzar tallers i activitats que promoguin la mobilitat sostenible i la cura de l'entorn públic
- Impulsar accions de divulgació sobre la importància de la regeneració urbana i la preservació del patrimoni local
- Establir col·laboracions amb escoles i entitats per incorporar l'educació en valors urbans a les activitats formatives
- Promoure jornades informatives sobre la gestió de residus i l'eficiència energètica al municipi
- Crear campanyes digitals que involucrin la ciutadania en iniciatives de sostenibilitat i millora urbana
- Fomentar la implicació dels joves a través de projectes participatius centrats en el disseny de solucions urbanes innovadores

Seguiment i avaluació

Indicadors Qualitatius:

10.4.1 Es disposa d'un pla o estratègia de formació i sensibilització ciutadana que afavoreixi la consecució dels objectius establerts a l'agenda urbana?

Indicadors Quantitatius:

10.4.2. Nombre de persones beneficiàries d'activitats de formació i sensibilització en les matèries incloses en l'agenda urbana.

Alineacions Estratègiques

Objectius de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE)

10. Millorar els instruments d'intervenció i la governança
- 10.4. Dissenyar i engegar campanyes de formació i sensibilització en matèria urbana, així com d'intercanvi i difusió del coneixement.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

17. Aliances per als objectius: enfortir els mitjans d'execució i revitalitzar l'aliança global pel desenvolupament sostenible.

Objectius Agenda dels Pobles i Ciutats de Catalunya 2050

Governança Multinivell

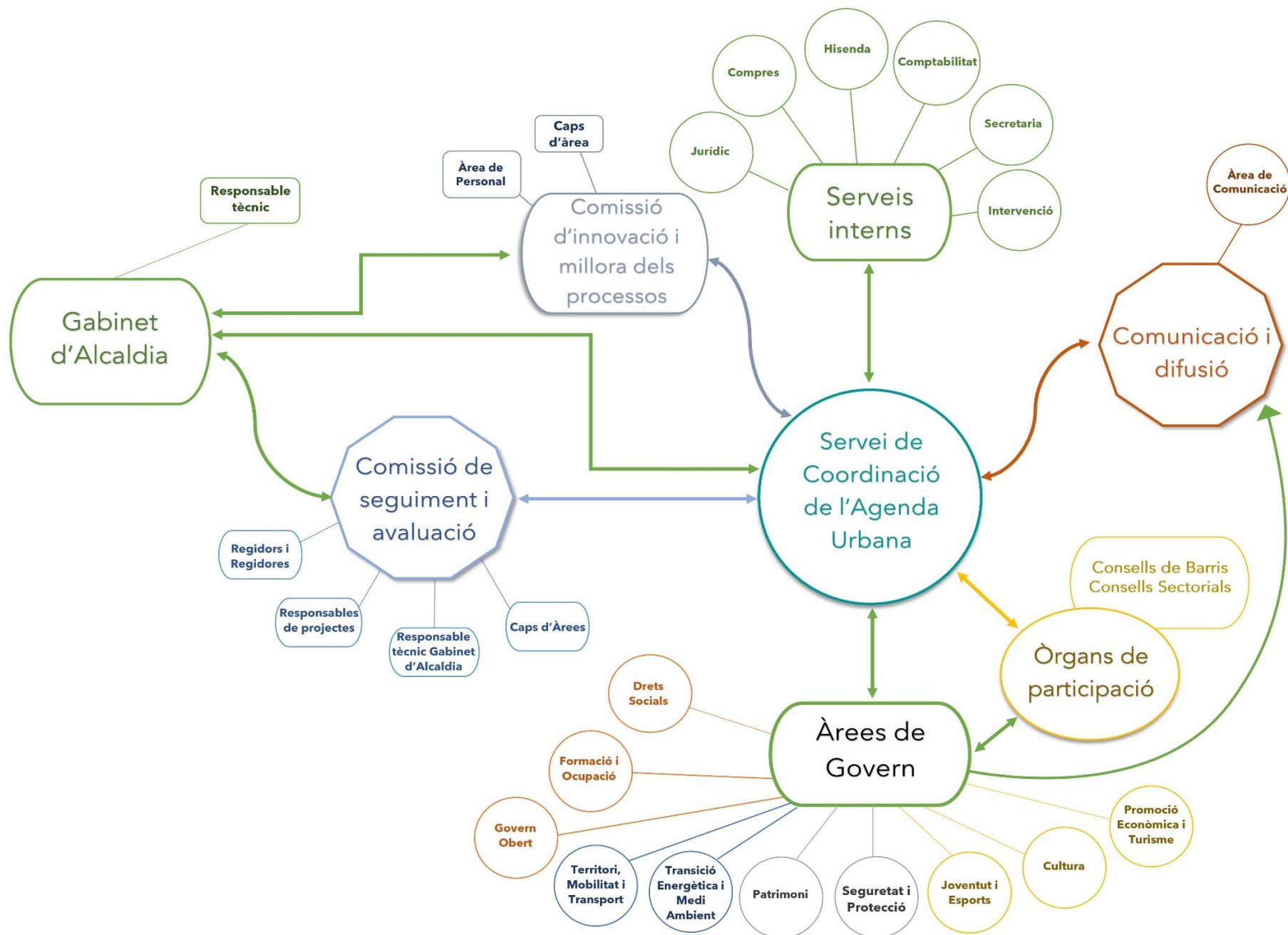
- Governança multinivell transversal

Eix Estratègic	Transformació digital i participació per a una governança activa de la ciutat
Àmbit	Sensibilització ciutadana
Línia estratègica	Dissenyar i posar en marxa campanyes de formació i sensibilització en matèria urbana
Àrea Responsable	Govern Obert, Comunicació
Caràcter	Governança
Prioritat	Alta
Termini	Curt
Agents implicats	Ajuntament de Calafell
Grups Beneficiaris	Ciutadania
Inversió	Per definir
Finançament	Fons propis

IV. Modelo de governança

Agenda Urbana de Calafell 2030





Descripció del Model de Governança

El model de governança de l'Agenda Urbana de Calafell es basa en diversos pilars essencials que assegurin una gestió eficient, inclusiva i sostenible de la ciutat:

- **Gestió administrativa eficaç:** La gestió administrativa és clau per assolir els objectius i l'estratègia de la ciutat. L'esquema de govern de l'Agenda Urbana es concep com el sistema operatiu que fa funcionar la infraestructura urbana, caracteritzat per ser democràtic, inclusiu, integrat i orientat cap a objectius a llarg termini.
- **Integració i col·laboració multinivell:** La governança s'implementa en un marc digital i operatiu en l'àmbit territorial i multinivell, fomentant la col·laboració entre diferents àrees administratives i sectors de la societat.
- **Participació ciutadana activa:** Es promou el diàleg constant amb tots els interessats, garantint la participació dinàmica de tots els actors involucrats en la presa de decisions i la planificació urbana.
- **Ús de Tecnologies:** S'incorporen les últimes tecnologies per facilitar l'actualització constant de l'Agenda Urbana i del pla d'acció, fent-los documents dinàmics que s'adaptin a les necessitats canviants sense perdre de vista els objectius estratègics a llarg termini.
- **Transparència i responsabilitat:** Es garanteix una gestió responsable i transparent mitjançant l'accés obert a la informació i el monitoratge continu de les actuacions municipals.

Mesures per a la implementació efectiva del model de governança de l'Agenda Urbana

Per materialitzar aquest model de governança, s'han establert diverses mesures concretes:

- **Creació d'un servei específic per a la coordinació de l'Agenda Urbana:**

Aquest servei s'encarregarà de coordinar la implementació de l'Agenda Urbana, canalitzant, coordinant i centralitzant els processos necessaris per portar a terme una agenda amb aquestes característiques. També col·laborarà en la coordinació de plans i projectes transversals a l'ajuntament, així com en la gestió de projectes que puguin rebre finançament extraordinari i subvencions.

- **Creació de la Comissió d'innovació i millora dels processos:**

Aquesta comissió tindrà com a objectiu analitzar, redissenyar i optimitzar els processos municipals clau per garantir-ne l'eficiència, la sostenibilitat i la qualitat. Promourà la introducció d'innovacions tecnològiques, la simplificació administrativa i la col·laboració entre diferents departaments per millorar la prestació de serveis públics i reduir costos. A més, actuarà com un motor de transformació per adaptar-se als nous reptes socials, econòmics i mediambientals.

- **Implementació d'òrgans de participació ciutadana:**

Es crearà una varietat d'òrgans de participació, com ara consells de barri, taules de debat temàtiques i plataformes digitals interactives, per assegurar una implicació activa i constant dels ciutadans en la presa de decisions.

- **Comissió de seguiment i avaluació:**

Aquesta comissió tindrà la responsabilitat de monitorar i avaluar les accions estratègiques i les actuacions concretes relacionades amb els eixos estratègics, cosa que permet prendre mesures correctives de manera oportuna i assegurar l'assoliment dels objectius plantejats.

- **Eines de comunicació i participació per garantir la transparència i l'accés a la informació:**

Es desenvoluparan portals digitals de transparència on els ciutadans podran accedir a informació actualitzada sobre projectes, pressupostos i resultats, promovent una gestió oberta i responsable.

| Objectius del Model de Governança

Amb aquest model de governança, Calafell concentra els seus esforços a respondre de manera eficaç als reptes urbans actuals i a avançar-se a les necessitats futures. Gràcies a una planificació estratègica acurada i a la incorporació de tecnologies avançades, es vol garantir un creixement sostenible, inclusiu i resilient que repercuteixi positivament en tota la ciutadania. Alhora, es promou una cultura de participació contínua i d'adaptació proactiva, de manera que el municipi pugui evolucionar de forma harmònica i flexible davant els canvis i les noves oportunitats que es presentin.

Aquest enfocament integral posa l'accent en la proximitat amb la ciutadania i en el respecte per la identitat territorial, assegurant així que Calafell afronti els reptes de demà amb confiança i eficiència. L'objectiu final és garantir el benestar i la qualitat de vida de les generacions presents i futures, amb la voluntat d'enfortir el municipi a través d'una gestió responsable, transparent i orientada a les necessitats reals de la població.

V. Seguiment i avaluació

Agenda Urbana de Calafell 2030



El Pla d'Acció per a la implementació de l'Agenda Urbana de Calafell 2030 es construeix com un document estratègic que estableix un marc clar per al desenvolupament sostenible del municipi.

Amb cinc eixos estratègics, 19 àmbits d'actuació, 29 línies estratègiques i un total de 230 accions concretes, el pla esdevé una eina clau per a la transformació de Calafell en un espai urbà inclusiu, sostenible i resiliència.

Aquestes accions no només responen als reptes locals, sinó que també estan alineades amb marcs globals com l'Agenda 2030, l'Agenda Urbana Espanyola i altres iniciatives internacionals i regionals.

Un dels pilars fonamentals del pla és el sistema de seguiment i avaluació, que garanteix la transparència i l'efectivitat de les accions implementades. Aquest sistema es basa en un enfocament integrat que combina indicadors qualitius i quantitatius, dissenyats per mesurar els avenços en relació amb els objectius establerts.

Els indicadors es defineixen segons les especificitats del municipi, tenint en compte la seva realitat territorial, social i econòmica, però també estan vinculats a marcs internacionals com els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

Aquesta combinació d'indicadors permet establir línies base, identificar àrees prioritàries d'intervenció i realitzar ajustos durant la implementació, assegurant així que el pla mantingui la seva rellevància i eficàcia al llarg del temps.

El sistema d'avaluació es desenvolupa en tres fases clau: ex-ante, intermèdia i ex-post.

L'avaluació ex-ante, que constitueix el punt de partida, implica la realització d'un diagnòstic inicial exhaustiu del municipi. Aquesta fase es basa en la recopilació de dades quantitatives i qualitatives per establir la situació de partida i identificar els principals reptes i oportunitats. Es defineixen els indicadors que seran utilitzats durant tot el procés i s'elaboren les línies base, que serviran com a referència per avaluar els avenços assolits. Aquesta etapa ha estat essencial per dissenyar accions específiques que responguin de manera efectiva a les necessitats del territori i els seus habitants.

En la fase intermèdia, l'atenció se centra en el seguiment de la implementació de les accions i en l'anàlisi del grau de compliment dels objectius. Aquesta fase permet comparar els resultats obtinguts amb els plantejaments inicials, identificant possibles desviacions i introduint les correccions necessàries per garantir

l'assoliment dels objectius. Durant aquest període, s'executarà una avaluació detallada de la cobertura, incloent-hi la percepció dels ciutadans sobre les accions implementades, l'accés als beneficis generats i l'impacte directe en la qualitat de vida de la població. Es tracta d'una etapa altament participativa, que inclou consultes ciutadanes, enquestes i altres mecanismes de participació per garantir que les accions es mantinguin alineades amb les necessitats reals del municipi.

Finalment, l'avaluació ex-post analitza els resultats globals un cop finalitzat el període d'implementació. Aquesta fase té com a objectiu determinar el grau d'assoliment dels objectius estratègics i l'impacte global de les accions en el territori. Es duu a terme una anàlisi integral que combina l'ús dels mateixos indicadors utilitzats en les fases anteriors amb nous mecanismes que permeten avaluar l'efectivitat, l'eficiència i la sostenibilitat de les intervencions. També es realitza una valoració qualitativa, que inclou l'opinió de diversos actors implicats, com ara ciutadans, entitats locals i grups tècnics, mitjançant grups de discussió i entrevistes. Aquesta fase no només serveix per mesurar els resultats assolits, sinó també per extreure lliçons i recomanacions que es puguin aplicar en futurs plans i polítiques.

El sistema de seguiment i avaluació es complementa amb un marc d'indicadors clar i detallat. Aquests indicadors no només permeten mesurar l'efectivitat de les accions, sinó que també són una eina de comunicació per informar els ciutadans sobre els avenços del pla.

En aquest sentit, la transparència és un principi fonamental, i per això es busca que la informació sigui fàcilment accessible i comprensible per a tothom. Això contribueix a fomentar la confiança en l'administració i a reforçar el compromís col·lectiu amb els objectius establerts.

VI. Procés de disseny, desenvolupament i participació

Agenda Urbana de Calafell 2030



El procés de construcció de l'Agenda Urbana de Calafell va tenir com basa una anàlisi exhaustiva del territori, centrada en la revisió de les seves singularitats, la percepció de la ciutadania i els principals instruments de planificació.

Per a l'elaboració d'aquesta Agenda Urbana es va optar per una metodologia que combina tècniques qualitatives i quantitatives per aconseguir una visió integral:

- **Revisió documental**, mitjançant l'anàlisi de documents normatius i estratègics (POUM, PAM, plans sectorials), per avaluar l'alineació amb els ODS i amb els seus objectius de l'Agenda Urbana Espanyola.
- **Explotació estadística de dades** de fonts oficials i institucionals, fet que va permetre detectar tendències sobre demografia, economia, habitatge, qualitat ambiental i mobilitat.
- **Consultes ciutadanes** a través de la plataforma Decidim Calafell i processos participatius (inclosos els pressupostos participatius), per recollir inquietuds i propostes de la població.
- **Avaluacions sectorials** centrades en àmbits específics, com la qualitat de l'aire o la gestió de residus, basades en estudis de camp i dades històriques facilitades per institucions locals.
- **Observació directa sobre el terreny**, per verificar l'estat d'infraestructures i espais públics i complementar la informació estadística i documental.
- **Informació proporcionada per cadascuna de les àrees de l'ajuntament.**

En aquesta fase va ser cabdal la revisió de diverses referències i documents estratègics, així com diversos plans sectorials que configuren la planificació local, com ara:

- Pla Estratègic de Calafell 2030
- Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (2011)
- Pla d'Acció Municipal (2023-2027),
- Pla d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima
- També es van incorporar • Pla Director d'Arbrat Viari
- Pla de Mobilitat Urbana Sostenible

- Pla d'Acció Local de l'Agenda 21
- Pla de Barris (Nucli Antic de Calafell i Segur de Calafell)
- Pla Territorial Parcial del Camp de Tarragona
- Pla Director d'Espais Verds
- Pla d'Equipaments Culturals
- Pla Director d'Equipaments Esportius
- Pla d'Oci Nocturn
- Pla de Joventut 2022-2024
- Pla Local d'Igualtat
- Protocols de Violència Masclista
- Pla d'Excel·lència Turística

La consulta de dades oficials i indicadors va incloure fonts com l'IDESCAT (2023), l'Anuari de Qualitat de l'Aire de Catalunya (2023) i l'INE (2021), d'entre altres.

Alhora, es van tenir en compte plans i certificacions supramunicipals, com el Pla Territorial Parcial del Camp de Tarragona i la Certificació Biosphere, l'Adhesió a la Xarxa de Destinacions Turístiques Intel·ligents (DTI), que acredita el compromís amb els ODS i en matèria de turisme sostenible.

Es van valorar igualment instruments de participació com la plataforma Decidim Calafell i els consells territorials i sectorials, indispensables per integrar la veu de la ciutadania en la definició de l'Agenda Urbana.

El diagnòstic es va estructurar al voltant de cinc dimensions essencials (territori i model de ciutat, medi ambient i canvi climàtic, societat, economia i governança, i instruments i tecnologia) i es va completar amb una matriu DAFO que recollia fortaleeses, debilitats, oportunitats i amenaces.

A partir d'aquesta anàlisi van sorgir cinc eixos estratègics per orientar el desenvolupament de Calafell fins a l'any 2030:

1. Gestió de l'espai urbà per a una ciutat revitalitzada i propera
2. Adaptació i gestió sostenible dels recursos per a una ciutat més resilient
3. Diversificació, innovació i dinamisme per a una ciutat més atractiva i competitiva
4. Igualtat, inclusió i cohesió per a una ciutat de totes i tots
5. Transformació digital i participació per a una governança activa de la ciutat

Dins cadascun d'aquests eixos es van articular línies i accions estratègiques, en consonància amb els objectius de l'Agenda Urbana Espanyola i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

A partir d'aquest exercici inicial, es van establir les bases per definir els reptes de futur i les prioritats d'actuació.

El pla d'acció i, de forma concreta, les accions estratègiques incloses, s'han desenvolupat a partir de diversos processos que han recopilat i sistematitzat les propostes recollides en els plans i programes vigents al municipi. Aquest treball s'ha reforçat amb un procés participatiu a través de la plataforma digital Decidim, així com mitjançant tallers col·laboratius i sessions de treball. Aquests espais han permès incorporar tant les aportacions internes de l'Ajuntament com les de la ciutadania i els agents socials i econòmics, assegurant que les accions definides responguin a les necessitats reals i als objectius estratègics del municipi, tot plegat alineat amb els compromisos de l'Agenda Urbana Espanyola i altres marcs de referència.

També es van dur a terme taules de treball transversals que van reunir totes les àrees de l'Ajuntament, amb el suport d'una assessoria externa. Així mateix, es van organitzar tallers i enquestes per aprofundir en la matriu de reptes i potencialitats, i es van celebrar reunions tècniques amb responsables polítics i tècnics per garantir la coherència i la transversalitat de tot el procés.

El pla d'acció resultant prioritza mesures per afrontar els reptes detectats, associant cada acció a indicadors de seguiment que permeten avaluar la contribució als objectius generals. El document resultant inclou diverses parts interrelacionades: el diagnòstic de la situació estructurat en dimensions clau, la identificació d'eixos

estratègics, la priorització d'accions i actuacions, i la definició d'indicadors per al seguiment i l'avaluació dels avenços.

Fruit de tot aquest procés, l'Agenda Urbana de Calafell esdevé un instrument que, fonamentat en un diagnòstic sòlid i alineat amb l'Agenda Urbana Espanyola i els ODS, respon a la realitat del municipi. Inclou accions prioritzades i mesurables, amb indicadors que permeten avaluar els avenços fins al 2030. Gràcies a la implicació de totes les àrees de l'Ajuntament i la participació activa de la ciutadania, l'Agenda Urbana es consolida com una eina clau per a un desenvolupament sostenible, inclusiu i coherent amb les necessitats i aspiracions de la població local.

Finalment, s'ha de destacar que l'Agenda Urbana de Calafell 2030 no és la culminació d'un procés, sinó l'inici d'una nova manera de planificar, ja que es tracta d'un instrument viu, un marc de referència, una estratègia en evolució i amb capacitat d'adaptar-se al futur.

Participants del procés de construcció de l'Agenda Urbana

Equip Intern

- Coordinació interna

Alcaldia	Ramon Ferré i Solé	Representant polític
Coordinador de l'Agenda Urbana	Ricard Sendrós	Representant tècnic

- Mesa de treball 1

Territori, Mobilitat i Transport	Miguel Ángel Perín	Representant polític
	Xavier Canyelles	Representant tècnic

- Mesa de treball 2

Transició Energètica i medi ambient	Aron Marcos Fernández	Representant polític
	Pilar Cervantes	Representant tècnic

- Mesa de treball 3

Promoció Econòmica	Maria Lluïsa Lastra Flores	Representant polític
	Jezabel Ruíz	Representant tècnic

- Mesa de treball 4

Drets Socials	Helena Rubio Pérez	Representant polític
	Francesc Sánchez	Representant tècnic

- Mesa de treball 5

Govern Obert	Helena Rubio Pérez	Representant polític
	Joan Colet	Representant tècnic

Equip Extern

- Coordinació General

Project Manager	Daniela Idrovo	Consultora
Coordinadora de Continguts de l'Agenda Urbana	Brenda Merlos	Consultora